

URZĄD MIASTA KRAKOWA
Wydział Planowania Przestrzennego
Pracownia Branżowa

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBSZARU „NOWY ŚWIAT”

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Kraków

MAJ 2022

aktualizacja: 15.06.2023 r.

URZĄD MIASTA KRAKOWA
Wydział Planowania Przestrzennego
Pracownia Branżowa

Dyrektor Wydziału Planowania Przestrzennego:
Elżbieta Szczepińska

Zastępca Dyrektora
Wydziału Planowania Przestrzennego:
Jolanta Czyż

Zastępca Dyrektora
Wydziału Planowania Przestrzennego:
Grzegorz Janyga

Kierownik Pracowni Branżowej
Paweł Mleczo

Autor opracowania
(dokument tekstowy i redakcja mapy):
Anna Kwiatek **Anna Kwiatek**

Współpraca w zakresie
opracowania graficznego mapy:
Monika Foćciak

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA**I. Część tekstowa****Spis treści**

1.	Wprowadzenie	7
1.1.	Informacje wstępne	7
1.2.	Podstawa prawna prognozy	8
1.3.	Zakres terytorialny	9
1.4.	Metodyka pracy	9
1.5.	Materiały wykorzystane w opracowaniu.....	10
2.	Stan i funkcjonowanie środowiska	15
2.1	Zasoby środowiska	15
2.1.1	Budowa geologiczna.....	15
2.1.2	Morfologia i rzeźba terenu.....	16
2.1.3	Gleby.....	17
2.1.4	Stosunki wodne.....	18
2.1.5	Warunki klimatyczne	20
2.1.6	Szata roślinna.....	21
2.1.7	Świat zwierząt	32
2.1.8	Powiązania przyrodnicze obszaru z otoczeniem.....	33
2.2	Odporność na degradację i zdolność do regeneracji.....	33
2.3	Analiza krajobrazu	35
2.4	Prognoza zmian przy braku realizacji ustaleń MPZP.....	41
2.4.1	Zmiany naturalne	41
2.4.2	Zmiany antropogeniczne.....	42
2.5	Uwarunkowania ekofizjograficzne	42
3.	Uwarunkowania wynikające ze stanu planistycznego oraz przepisów odrębnych	46
3.1	Ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa	46
3.2	Ustalenia nieobowiązującego miejscowego planu ogólnego	50
3.3	Ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	51
3.4	Ustalenia wynikające z przepisów odrębnych.....	52
4.	Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	57
4.1	Podstawowe zasady zagospodarowania obszaru	57
4.2	Przeznaczenie terenów i zasady ich zagospodarowania	58
4.3	Analiza ustaleń wprowadzanych projektem mpzp obszaru „Nowy Świat” w odniesieniu do obowiązujących ustaleń planów miejscowych	62
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te	

cele i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu
64

6. Analiza i ocena wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko obszaru opracowania	67
6.1 Ogólna charakterystyka ustaleń projektu planu i zmian w środowisku wynikających z ich realizacji	67
6.2 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	71
6.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	73
6.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	74
6.4.1 Ochrona środowiska przyrodniczego i jego zasobów	74
6.4.2 Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków	78
6.4.3 Zagrożenie hałasem	81
6.4.4 Zagrożenie powodzią.....	82
6.4.5 Bariera odwadniająca Miasto Kraków.....	84
6.4.6 Gospodarka wodno-ściekowa	86
6.4.7 Gospodarka odpadami	86
6.5 Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	86
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	87
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w odniesieniu do obszaru Natura 2000	89
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	89
10. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	90
11. Wnioski.....	90
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	92

Spis tabel

Tab. 1. Przeznaczenia terenów oraz wskaźniki zagospodarowania dla terenów zieleni urządzonej.....	60
Tab. 2. Wskaźniki zagospodarowania dla terenu placu miejskiego.	61
Tab. 3. Przeznaczenia podstawowe oraz dopuszczenia dla terenów komunikacji.	62
Tab. 4. Powiązania ustaleń projektu planu „Nowy Świat” z Programem Strategicznym Ochrony Środowiska przyjętym uchwałą Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r. [5].	65
Tab. 5. Bilans powierzchni terenów wyznaczonych w projekcie mpzp obszaru „Nowy Świat”	68
Tab. 6. Przykłady możliwych przekształceń w odniesieniu do istniejącej zabudowy.	69

Tab. 7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu.....	72
Tab. 8. Rozwiązania mające na celu ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	88
Tab. 9. Proponowany zakres i metody analizy wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska.	90

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie obszaru „Nowy Świat” na tle ortofotomapy z 2015 r. [4].	8
Ryc. 2. Mapa warunków budowlanych w obszarze „Nowy Świat” (12).	16
Ryc. 3. Obszar „Nowy Świat” na tle mapy wysokości bezwzględnych (18).	17
Ryc. 4. Rozmieszczenie gleb na obszarze „Nowy Świat” (14).	18
Ryc. 5. Roślinność potencjalna na obszarze opracowania.	21
Ryc. 6. Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa wg. Atlasu pokrycia terenu i przewietrzania Krakowa.....	22
Ryc. 7. Rozmieszczenie zieleni wraz z jej podziałem w obszarze „Nowy Świat”.	23
Ryc. 8. Założenie klasztorne zakonu Kapucynów wraz z otoczeniem w 1785r. (21) oraz w czasach współczesnych.	24
Ryc. 9. Zmiany zachodzące w zieleni na terenie Białego Dworku.	26
Ryc. 10. Zmiany zachodzące w zieleni na terenie Pałacu Czarkowskich.	28
Ryc. 11. Zieleń powyżej 3m - dane ze skanowania laserowego przeprowadzonego w 2017 r.	32
Ryc. 12. Podział obszaru na JARK.	35
Ryc. 13. Granica obszaru projektu planu na tle planszy K1 Studium [1].	46
Ryc. 14. Obszar opracowania na tle przeznaczeń ustalonych w Miejscowym planie ogólnym z 1994 r. ...	50
Ryc. 15. Fragment mpzp „Błonia Krakowskie” znajdujący się w granicach projektowanego mpzp „Nowy Świat”. Granicę projektowanego mpzp „Nowy Świat” oznaczono grubą, czerwoną, przerywaną linią.	52
Ryc. 16. Strefa buforowa dla obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO wraz z lokalizacją obszaru Nowy Świat.....	55
Ryc. 17. Pomnik historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta” wraz z lokalizacją obszaru Nowy Świat.	56
Ryc. 18. Porównanie fragmentów planów: obowiązującego „Błonia Krakowskie” i projektowanego „Nowy Świat”. Niebieskim kolorem oznaczono: granicę, linie rozgraniczające i przeznaczenia terenów obowiązującego planu „Błonia Krakowskie”. Czarnym kolorem oznaczono ustalenia projektu planu „Nowy Świat”, czerwonym – jego granicę.....	63
Ryc. 19. Obszar narażony na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego, przy wyznaczaniu którego przyjęto przepływ o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (raz na 100 lat) wg map zagrożenia powodziowego [9].	83
Ryc. 20. Granica projektu planu (czarna linia) na tle fragmentu Mapy prognozowanego zwierciadła wody i depresji [10]. Kolorem czerwonym oznaczony został prognozowany zasięg oddziaływania odwodnienia studniami bariery.	85

Spis fotografii

Fot. 1. Kasztanowce przed wejściem do kościoła.....	24
Fot. 2. Ogród klasztorny (66).	24
Fot. 3., Fot. 4. Różane rabaty przy Zgromadzeniu Sióstr św. Feliksa z Kantalicjo.	25
Fot. 5. Widok na oś założenia ogrodu willi Marii Lewalskiej.	25
Fot. 6. Widok ogród o charakterze parkowym przy willi Marii Lewalskiej.	25
Fot. 7. Zieleń przed Pałacem Czapskich.....	26
Fot. 8. Widok na ogród i lapidarium przy pałacu.	26

Fot. 9. Zieleń wysoka na tyłach Białego Dworku.....	27
Fot. 10. Drzewo pomnikowe w otoczeniu zaparkowanych samochodów.	27
Fot. 11. Zaniedbany ogród przy dworku „Kossakówka”	27
Fot. 12. Lipy w ogrodzie przy budynku KMTPNiS.....	28
Fot. 13. Założenie zielone przed dawnym wejściem do budynku Zespołu Szkół Mechanicznych.....	28
Fot. 14. Zieleń przed hotelem Sheraton Grand.	29
Fot. 15. Pałac Czarkowskich.	29
Fot. 16. Kasztanowiec, rosnący wewnątrz kwartału zabudowy – „ogród jednego drzewa”	30
Fot. 17. Zielona elewacja kamienicy.....	30
Fot. 18. Dąb na Placu Sikorskiego.	31
Fot. 19. Skwer Jerzego Turaszwiliego.	31
Fot. 20. Zielony ciąg ul. Retoryka.	31
Fot. 21. Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.....	36
Fot. 22. Kościół Bożego Miłosierdzia.	36
Fot. 23. Biały Dworek.	37
Fot. 24. Liceum Ogólnokształcące przy ul. Studenckiej.	37
Fot. 25. Budynek Zespołu Szkół Mechanicznych.....	37
Fot. 26. Dom Stu Balkonów.	38
Fot. 27. Odrestaurowane fasady kamienic.	38
Fot. 28. Plac Kossaka.	38
Fot. 29. Zieleń na skwerze przed Ośrodkiem Kultury Europejskiej Europeum.	38
Fot. 30. Aleja Adama Mickiewicza i widok na Muzeum Narodowe.	39
Fot. 31. Ulica Straszewskiego.	39
Fot. 32. Kamienica Pod Śpiewającą Żabą Teodora Talowskiego u wylotu ul. Retoryka.	40
Fot. 33. Oś ulicy Józefa Piłsudskiego z widokiem na Kopiec Kościuszki.	40
Fot. 34. Oś ulicy Zwierzynieckiej z widokiem na wieże Bazyliki Mariackiej.....	41
Fot. 35. Oś ulicy Czapskich zamykająca się widokiem na Pałac Czapskich.	41
Fot. 36. Fragment terenu ZPz.4. Na drugim planie widoczny teren U.19 (październik 2019).....	76
Fot. 37. Teren MW/U.1. Pomnik przyrody – miłorząb dwuklapowy – i jego otoczenie (lipiec 2019 r.).	77

Spis załączników:

Załącznik 1 Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko.....	94
---	----

II. Część graficzna

Mapa „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” prognoza oddziaływania na środowisko”, skala 1:1000.

1. Wprowadzenie

W dniach od 16 stycznia do 13 lutego 2023 r. miało miejsce wyłożenie do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Projekt planu skorygowano poprzez wprowadzenie zmian wynikających z uwzględnienia części uwag zgłoszonych w czasie wyłożenia (Zarządzenie Nr 736/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 21 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia uwag złożonych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru "Nowy Świat").

W projekcie planu wprowadzono m.in. następujące zmiany:

- teren Uk.5 przekształcono w teren U.19 (w konsekwencji zmieniając oznaczenie terenu Uk.6 na Uk.5),
- skorygowano zasięg stref uzupełnienia zabudowy w terenach Uz.1, MW/U.10, MW/U.20, MW/U.6,
- skorygowano zasięg strefy zieleni w terenie U.3.

Niniejsza prognoza została zaktualizowana w zakresie zmian wprowadzonych do projektu planu, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej (aktualizacja: 25.04.2023 r.).

Po wprowadzeniu zmian, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegał opiniowaniu i uzgodnieniom przez właściwe organy. Po tym etapie, wskutek uwzględnienia warunków uzgodnień, w dokumencie wprowadzono następujące zmiany:

- usunięto strefę uzupełnienia zabudowy w terenie MW/U.20,
- skorygowano zasięg strefy uzupełnienia zabudowy w terenie MW/U.10,
- w terenie MW/U.16 usunięto oznaczenie cennego obiektu noszącego cechy zabytku z oficyny kamienicy przy ul. Wygoda 5,
- uzupełniono studnie awaryjnego zaopatrzenia w wodę o studnię zlokalizowaną przy skrzyżowaniu ul. Smoleńsk z ul. Retoryka.

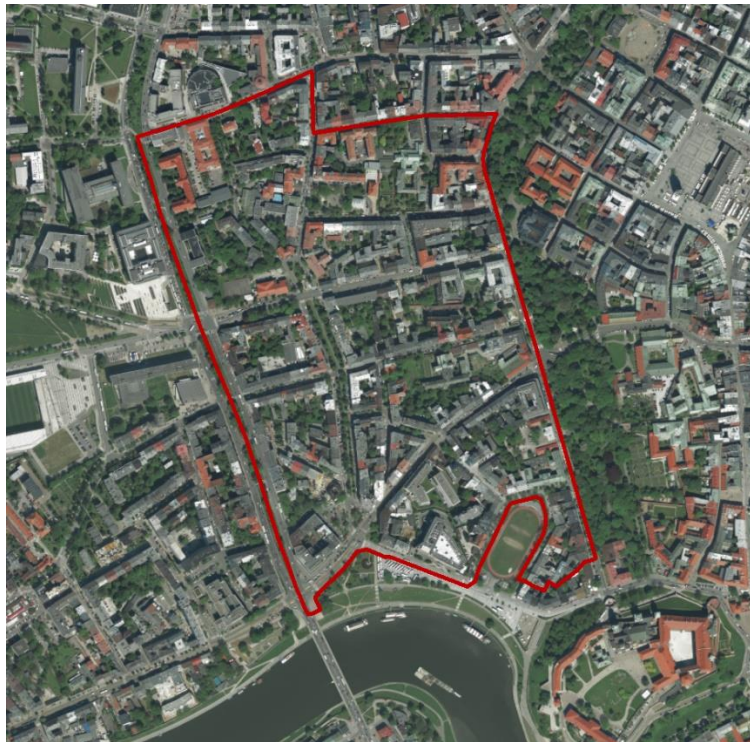
Niniejsza prognoza została zaktualizowana w zakresie zmian wprowadzonych do projektu planów, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej (aktualizacja: 15.06.2023 r.).

1.1. Informacje wstępne

Obszar „Nowy Świat” obejmuje tereny położone w centrum Krakowa. Przeważająca część obszaru zlokalizowana jest w granicach Dzielnicy I Stare Miasto (jednostka ewidencyjna Śródmieście), niewielka północno-zachodnia część położona jest na terenie Dzielnicy V Krowodrza (jednostka ewidencyjna Krowodrza) a południowo-zachodnia na terenie Dzielnicy VII Zwierzyniec (jednostka ewidencyjna Krowodrza). Granice obszaru wyznaczają:

- od zachodu oś Alei Zygmunta Krasińskiego oraz oś Alei Adama Mickiewicza do skrzyżowania Alei Adama Mickiewicza z ul. Romana Ingardena i ul. Krupniczą,
- od północy - południowa granica planu miejscowego obszaru „Rejon ulicy Rajskiej” do styku z planem miejscowym obszaru „Stare Miasto” w obrębie skrzyżowania ulic: Podwale, Studencka i św. Anny,
- od wschodu: od styku planów miejscowych obszarów „Rejon ulicy Rajskiej” oraz „Stare Miasto” w obrębie skrzyżowania ulic: Podwale, Studencka i św. Anny, zachodnia granica planu miejscowego obszaru „Stare Miasto” wzdłuż ulic Podwale i Floriana Straszewskiego do styku z planem miejscowym obszaru „Bulwary Wisły” na wysokości działek nr 60 i 62 obr. 146 Śródmieście,
- od południa: od styku planów miejscowych obszarów „Stare Miasto” oraz „Bulwary Wisły” na wysokości działek nr 60 i 62 obr. 146 Śródmieście, północną granicą planu miejscowego obszaru „Bulwary Wisły” do osi Alei Zygmunta Krasińskiego.

Powierzchnia omawianego obszaru wynosi 42,8 ha. Jest to obszar intensywnie zabudowany i zdefiniowany przestrzennie, stanowiący fragment koncentryczno - promienistej struktury urbanistycznej XIX i XX wiecznego Krakowa. Struktura ta opiera się na systemie obwodnic i promieniście rozchodzących się ulic, obudowanych zabudową pierzejową i tworzących kwartały, we wnętrzach których występują zespoły zieleni przydomowej i ogrodowej (5).

Ryc. 1. Położenie obszaru „Nowy Świat” na tle ortofotomapy z 2015 r. [4].

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski według J. Kondrackiego (38) obszar „Nowy Świat” położony jest w regionie fizjograficznym (mezoregionie) Pomost Krakowski (512.33) należącym do makroregionu Brama Krakowska (512.3), podprovincji Północne Podkarpacie (512).

1.2. Podstawa prawna prognozy

Podstawą dla opracowania prognozy są:

- Uchwała Nr VIII/139/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru "Nowy Świat". Opracowanie planu wykonywane w Wydziale Planowania Przestrzennego UMK, obejmuje także Prognozę oddziaływania na środowisko.
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023. 1094);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022. 2556 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022. 916 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023. 977),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019. 1839 z późn. zm.),

- Pismo (uzgodnienie zakresu prognozy) RDOŚ w Krakowie znak OO.411.3.120.2020.MaS z dnia 5 listopada 2020 r.,
- Pismo (uzgodnienie zakresu prognozy) PPIS w Krakowie znak NZ-PG-420-225/20 ZL/2020/10/514 z dnia 18 listopada 2020 r.

1.3. Zakres terytorialny

Opracowanie obejmuje obszar w granicach określonych uchwałą Rady Miasta Krakowa. Ponadto w niezbędnych przypadkach nawiązano do stanu istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów w bezpośrednim otoczeniu granic projektowanego planu, rozszerzając zasięg opracowania zgodnie z prognozowanym zasięgiem oddziaływań zagospodarowania obszaru.

1.4. Metodyka pracy

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko uwzględnia wymagania określone w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Problematyka prognozy uwzględnia specyfikę obszaru planu i jego otoczenia. Zgodnie z art. 53 ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu obszaru „Nowy Świat” uzgodniony został z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- Identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu,
- Dyskusję i współpracę autora prognozy z autorem projektu planu celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- Pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Zadanie to wymaga interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku, przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu (niezwiązanym z planem), na które składa się system prawny, postęp cywilizacyjny i techniczny, zachowania i przemiany świadomości społeczności lokalnej itp. Zasadniczo przy opracowywaniu prognozy zastosowano metodę opisową oraz tzw. nakładkową w zakresie części kartograficznej.

Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach, że stanem odniesienia dla prognozy są:

- Istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu, określony w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla potrzeb mpzp obszaru „Nowy Świat”,
- Uwarunkowania wynikające z ustaleń projektu planu obszaru „Nowy Świat”,
- Działania związane z realizacją systemów technicznych na obszarze objętym planem realizowane będą zgodnie z zasadami przyjętymi w planie miejscowym.

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej.

Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją

ustaleń planu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Opracowanie uwzględnia w szczególności zakres treści wyszczególnionych w art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko złożona jest z następujących głównych części:

- Wprowadzenie – obejmujące informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz powiązaniach z innymi dokumentami, metodykę pracy,
- Analiza uwarunkowań środowiskowych – stan i funkcjonowanie środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu przy braku realizacji projektowanego dokumentu (głównie w oparciu o sporządzone na potrzeby planu opracowanie ekofizjograficzne),
- Uwarunkowania wynikające ze stanu planistycznego oraz przepisów odrębnych;
- Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz analiza i ocena wpływu realizacji tych ustaleń na środowisko obszaru;
- Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w odniesieniu do obszaru Natura 2000;
- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu;
- Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza składa się z części tekstowej i załączników kartograficznych.

1.5. Materiały wykorzystane w opracowaniu

Materiały wykorzystane w Prognozie oddziaływania na środowisko [pozycje literaturowe zamieszczono w nawiasach kwadratowych]:

- [1] „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa - Uchwała Nr XII/87/03 z dnia 16 kwietnia 2003 r. zmieniona Uchwałą Nr XCIII/1256/10 z dnia 3 marca 2010 r. zmieniona Uchwałą Nr CXII/1700/14 z dnia 9 lipca 2014 r.,” UMK, Kraków, 2014.

- [2] Degórska, B. [red.] z zesp., „Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Krakowa do Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa,” Kraków, 2010.
- [3] „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa – Prognoza oddziaływania na środowisko,” BPP UMK, Kraków, 2014.
- [4] Pracownia Urbanistyczna Anna Grzejdział, „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” w Krakowie,” Kraków, 2019.
- [5] „Program Strategiczny Ochrona Środowiska,” przyjęty uchwałą nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r..
- [6] „Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego przyjęty uchwałą Nr XXXII/451/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r.”.
- [7] „Program Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa na lata 2012-2015 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2011 r. oraz perspektywą na lata 2016-2019, przyjęty uchwałą nr LXI/863/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 listopada 2012,” Kraków, 2012.
- [8] *Strategiczna mapa hałasu Miasta Krakowa 2022*, Kraków: Ekkom Sp. z o.o. na zamówienie Gminy Miejskiej Kraków, 2022.
- [9] *Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego - Sporządzający PGW Wody Polskie*, Oprac.: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy: Arcadis Sp. zoo, MGGP S.A., 2019.
- [10] Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z wykonywaniem odwodnienia otworami wiertniczymi obszaru Krakowa w zasięgu oddziaływania stopnia wodnego Dąbie, Kraków: Krakowskie Przedsiębiorstwo Geologiczne "ProGeo" Sp. z o.o. Hydroconsult Sp. z o.o. Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych, 2019.

Materiały wykorzystane w „Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” w Krakowie” [4] (pozycje literaturowe zamieszczono w nawiasach okrągłych):

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa (uchwała Nr XII/87/03 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2003 r. zmieniona uchwałą Nr XCIII/1256/10 z dnia 3 marca 2010 r. zmieniona uchwałą Nr CXII/1700/14 z dnia 9 lipca 2014 r.).
2. Środowisko przyrodnicze Krakowa, Zasoby- Ochrona- Kształtowanie, praca zbiorowa pod redakcją Bożeny Degórskiej i Marii Baścik, Kraków 2015 r.
3. Program Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa na lata 2012-2015 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2011 r. oraz perspektywą na lata 2016-2019 (załącznik nr 1 do uchwały nr LXI/863/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 listopada 2012).
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa (uchwała Nr XII/87/03 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2003 r. zmieniona uchwałą Nr XCIII/1256/10 z dnia 3 marca 2010 r. zmieniona uchwałą Nr CXII/1700/14 z dnia 9 lipca 2014 r.).
5. Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Półwieś Zwierzynieckie”. Wydział Planowania Przestrzennego UMK Kraków, luty 2019 r.
6. Mapa zasadnicza Miasta Krakowa.
7. Ortofotomapa Miasta Krakowa, 2015.

8. Ortofotomapa Miasta Krakowa, 2017.
9. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50 000, Arkusz Kraków (973) z objaśnieniami- wydanie Państwowego Instytutu Geologicznego [W- wa 1993 r.].
10. Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1: 50 000, arkusz Kraków (973) z objaśnieniami- PIG, 1997 r.
11. Mapa Hydrogeologiczna Polski- pierwszy poziom wodonośny- występowanie i hydrodynamika w skali 1: 50 000, arkusz Kraków (973) z objaśnieniami- PIG- PIB, 2006 r.
12. „Baza danych geologiczno- inżynierskich wraz z opracowaniem atlasu geologiczno- inżynierskiego aglomeracji krakowskiej”. PIG, Kraków 2007.
13. Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1: 10 000, powiat Miastko Kraków, woj. małopolskie; PIG- PIN, Kraków 2018 r. wraz z objaśnieniami.
14. Mapa Gleb Miasta Krakowa, Skiba S., Drewnik M., Szymański W. Żyła M., 2008, Uniwersytet Jagielloński, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Zakład Gleboznawstwa i Geografii Gleb, Kraków, (<http://planowanie.um.krakow.pl>).
15. Atlas Pokrycia Terenu i Przewietrzania Krakowa, pod redakcją Katarzyny Bajorek-Zydroń i Piotra Wężyka, Kraków 2016.
16. Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa i wyznaczenie obszarów przyrodniczo najcenniejszych niezbędnych dla zachowania równowagi ekosystemu miasta. 2008 r.
17. Cyfrowa Mapa Akustyczna Krakowa 2017 r.
18. Hipsometryczny Atlas Krakowa.
19. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego KZGW – ISOK.
20. Lotnicze zdjęcie archiwalne, 1965 r.
21. Plan Kołłątajowski 1785r.
22. Operat wodnoprawny na odwadnianie za pomocą studni obszaru Krakowa znajdującego się po wpływie szkodliwego oddziaływania piętrzenia stopniem wodnym Dąbie na Wiśle, Instytut Inżynierii i Gospodarki Wodnej PK na zlecenie RZGW w Krakowie, Kraków, październik 2005.
23. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektowanej nadbudowy, budowy oficyny i garażu podziemnego przy ul. Krupniczej 9 w Krakowie Śródmieściu na parcelach 29/3, 29/4, 29/5, pracownia projektowa geologiczno- techniczna, Kraków, październik 2005 r.
24. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego budynku wielofunkcyjnego przy ul. Piłsudskiego 1 w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, kwiecień 2006.
25. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu wstępnego budowy parkingu podziemnego przy Placu na Groblach w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, sierpień 2006.
26. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego parkingu podziemnego przy Placu na Groblach w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, kwiecień 2007 r.
27. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu nadbudowy kamienicy frontowej oraz przebudowy i rozbudowy budynku oficyny przy ulicy Powiśle 9 w Krakowie, Tadeusz Nawrocki, Kraków, sierpień 2012 r.
28. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu przebudowy poddasza wraz ze zmianą konstrukcji dachu i budowy dźwigu osobowego w III- kondygnacyjnym, podpiwniczonym budynku mieszkalnym na działce nr 40 w obr. 60 Śródmieście przy ul. Grabowskiego 7 w Krakowie, GEO- NOT, Kraków, lipiec 2010 r.
29. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego przebudowy, rozbudowy i nadbudowy budynku frontowego oraz oficyn, zmiany sposobu użytkowania strychu na cele mieszkalne oraz przyziemia na cele usługowe i mieszkalne wraz z obniżeniem poziomu podwórka na działce nr 125 obręb 61 Śródmieścia przy ul. Piłsudskiego 11 w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, marzec 2014 r.

30. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego budynku Wydziału Prawa i Administracji UJ (PADEREVIANUM II) przy ul. Krupniczej w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, listopad 2013 r.
31. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu rozbudowy budynku Gimnazjum nr 2 przy ul. Studenckiej nr 13 w Krakowie, GEO- SAN, Kraków, wrzesień 2007 r.
32. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego budynku Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. Powiśle w Krakowie, GEOPROJEKT, Kraków, marzec 2007 r.
33. Dokumentacja geologiczno- inżynierska dla projektu budowlanego budynku usługowo- mieszkalnego, wielorodzinnego z garażami podziemnymi na działce nr 47/9 w obr. 146 Śródmieście przy ul. Powiśle w Krakowie, GEO- NOT, Kraków, wrzesień 2014 r.
34. Dokumentacja geologiczno- inżynierska założeń techniczno- ekonomicznych i projektu technicznego budowy przejścia tunelowego przy Al. Mickiewicza- Karmelicka w Krakowie, Kraków, maj 1976 r.
35. Procedura sporządzania opracowań ekofizjograficznych w świetle najnowszych uregulowań prawnych, M. Kistowski, Gdańsk 2004.
36. Ocena odporności środowiska na degradację oraz jego zdolność do regeneracji. M. Kistowski.
37. Fizjografia urbanistyczna. A. Szponar. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003.
38. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, PWN 2002, Warszawa.
39. Folia geographica. Kraków – środowisko geograficzne PWN 1974, Kraków.
40. Architektura Krajobrazu, J. Bogdanowski, PWN, Warszawa- Kraków 1981 r.
41. Pismo z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków UMK dotyczące przystąpienia do sporządzenia mpzp obszaru „Nowy Świat”.
42. Klimat Krakowa w XX wieku pod redakcją D. Matuszko, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007r.
43. Roczniki gleboznawcze, TOM LXII Nr 3, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Warszawa 2011.
44. Regionalizacja Geobotaniczna Polski, J. Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.
45. Ochrona środowiska 2015, Informacje i opracowania statystyczne Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2015 r.
46. Klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 roku. WIOŚ Kraków.
47. Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 roku, WIOŚ Kraków 2018 r.
48. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie województwa małopolskiego wykonanych w 2017 roku, WIOS Kraków.
49. „Konsultacja problemowa dotycząca niezbędnego zakresu regulacji do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze „Nowy Świat” w Krakowie, dr. Z. Beiersdorf, Kraków 2014 r.
50. Gminna ewidencja zabytków.
51. Decyzje o wpisie do rejestru zabytków.
52. Pismo z Wydziału Kształtowania Środowiska UMK w Krakowie dotyczące przystąpienia do sporządzenia projektu mpzp obszaru „Nowy Świat”.
53. Pismo z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego dotyczące przystąpienia do sporządzenia mpzp obszaru „Nowy Świat”.
54. Pismo z Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie dotyczące przystąpienia do sporządzenia mpzp obszaru „Nowy Świat”.
55. Artykuł pt. Wody mineralne i akrotopegi Krakowa , dr Lucyna Rajchel , Przegląd geologiczny , vol.46 nr 11 , 1998.
56. www.straznicyzasu.pl/viewtopic.php?t=7228
57. www.obserwatorium.um.krakow.pl

58. www.krakow.pios.gov.pl
59. www.mpwik.krakow.pl
60. www.pgi.gov.pl
61. Koncepcja ochrony różnorodności biologicznej Krakowa, MGR Joanna Kudetek, mgr Aleksandra Pępkowska, dr Kazimierz Walasz, prof., dr hab. January Weiner, Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2005 r.
62. Mapa hałasu 3D 2017, MSIP
63. Hydrogeologia regionalna Polski tom I, Wody słodkie, PIG, 2007 r. Warszawa
64. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie województwa małopolskiego wykonanych w 2016 roku, WIOS Kraków.
65. www.wikipedia.pl
66. www.FotoPolska.eu
67. Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w związku z piętrzeniem Wisły na stopniu „Dąbie” i regulacją poziomu wód gruntowych w obszarze oddziaływania stopnia „Dąbie”; Przedsiębiorstwo Badań Geologicznych „Geoprofil” Sp. z o.o. w Krakowie na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, wrzesień 2005 r.
68. Aktualizacja instrukcji utrzymania i eksploatacji bariery odwadniającej miasto Kraków, część I- hydrotechniczno- technologiczna; FOREX s.c. na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, październik 2007 r.

2. Stan i funkcjonowanie środowiska

(rozdział przygotowany w oparciu o Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” [4], treść przytoczona w większości bez zmian)

2.1 Zasoby środowiska

2.1.1 Budowa geologiczna

Obszar aglomeracji krakowskiej zlokalizowany jest na pograniczu kilku jednostek geologiczno- strukturalnych. W jej skład wchodzi: monoklina krakowsko- częstochowska (północno- zachodnia i północna część miasta, niecka miechowska – północno- wschodnia część miasta, zapadlisko przedkarpackie – zachodnia, środkowa i wschodnia część miasta, Karpaty – niewielki fragment w południowej części miasta). Obszar opracowania pod względem budowy geologicznej należy do zapadliska przedkarpackiego.

Zapadlisko przedkarpackie jest młodą strukturą geologiczną, stanowiącą fragment rowu przedgórskiego Karpat, wypełnionego molasami mioceniowymi. Osady miocenu zalegają niezgodnie na utworach mezozoicznych, paleozoicznych i prekambryjskich, na terenie aglomeracji krakowskiej na utworach jury lub kredy. Wypełniają one rów przedkarpacki oraz wszystkie głębsze zapadliska tektoniczne.

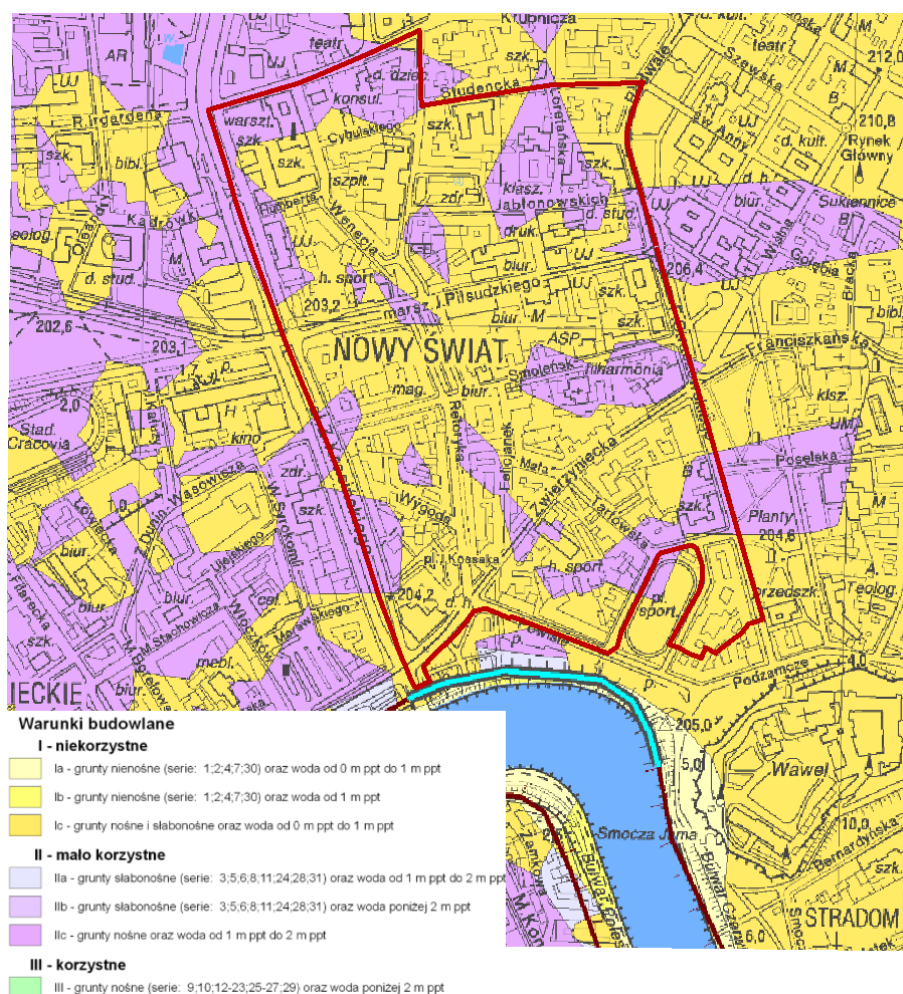
W budowie geologicznej terenu udział biorą utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Trzeciorząd wykształcony jest tu w postaci iltów barwy szarej lub szaro-zielonej lub niebieskawej, iltowców bądź iltupków, które stanowią nieprzepuszczalne podłoże dla wód poziomu czwartorzędowego. Strop miocenu jest nierówny, pofalowany wskutek erozji rzecznej Pra- Wisły i jej dopływów. Zalega na głębokości od kilkunastu ponad 50 m. Na nich zdeponowane są czwartorzędowe osady rzeczne.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez osady piaszczysto- żwirowe o miąższości dochodzącej do 21 m. W górnej części profilu są to piaski pylaste i drobnoziarniste, przechodzące z głębokością w piaski średnie i grube lokalnie ze żwirami, a następnie w żwir z piaskiem i otoczkami. Utwory czwartorzędowe przykryte są warstwą mad rzecznych wykształconych w postaci torfów i namulów, a w części stropowej jako gliny pylaste i pyły (lokalnie próchniczne). Z racji położenia omawianego obszaru w silnie zurbanizowanym rejonie, strefa przypowierzchniowa jest zbudowana z niekontrolowanych nasypów antropogenicznych. W ich skład wchodzi głównie gruz i cegła oraz gliny pylaste próchniczne, próchniczny piasek pylasty, pył. Grubość pokrywy nasypowej jest zmienna i osiąga maksymalnie miąższość równą ok. 4 m.

Według mapy warunków budowlanych¹ w skali 1: 10 000, która została wykonana w ramach opracowania pn.: „Baza danych geologiczno- inżynierskich wraz z opracowaniem atlasu geologiczno-inżynierskiego aglomeracji krakowskiej” (12) w omawianym obszarze występują mało korzystne i niekorzystne warunki budowlane (ryc.2). Złożone warunki gruntowo- wodne potwierdza większość przeanalizowanych dokumentacji geologiczno- inżynierskich. Związane jest to z występowaniem na całym obszarze gruntów nasypowych zaklasyfikowanych jako nasypy niebudowlane oraz gruntów niejednorodnych i zmiennych litologicznie i genetycznie czyli gruntów niespoistych czwartorzędowych, jak również w części południowej z uwagi na poziom występowania wód gruntowych. Nasypy antropogeniczne przykrywające cały omawiany obszar nie nadają się do bezpośredniego posadowienia obiektów (bardzo niejednorodny skład, zróżnicowany i zmienny stan zagęszczenia). Zaleca się ich usunięcie z podłoża w przypadku zabudowy takiego terenu.

¹ Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t., sporządzona m.in. na potrzeby planowania przestrzennego jest mapą syntetyczną przedstawiającą powiązane ze sobą czynniki geologiczne, hydrogeologiczne, geodynamiczne i geomorfologiczne kształtujące w podłożu warunki budowlane.

W obszarze opracowania nie występują obszary osuwisk, tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny „o spadkach, powyżej 12%” (predysponowane do występowania ruchów masowych). Na omawianym obszarze nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Ryc. 2. Mapa warunków budowlanych w obszarze „Nowy Świat” (12).

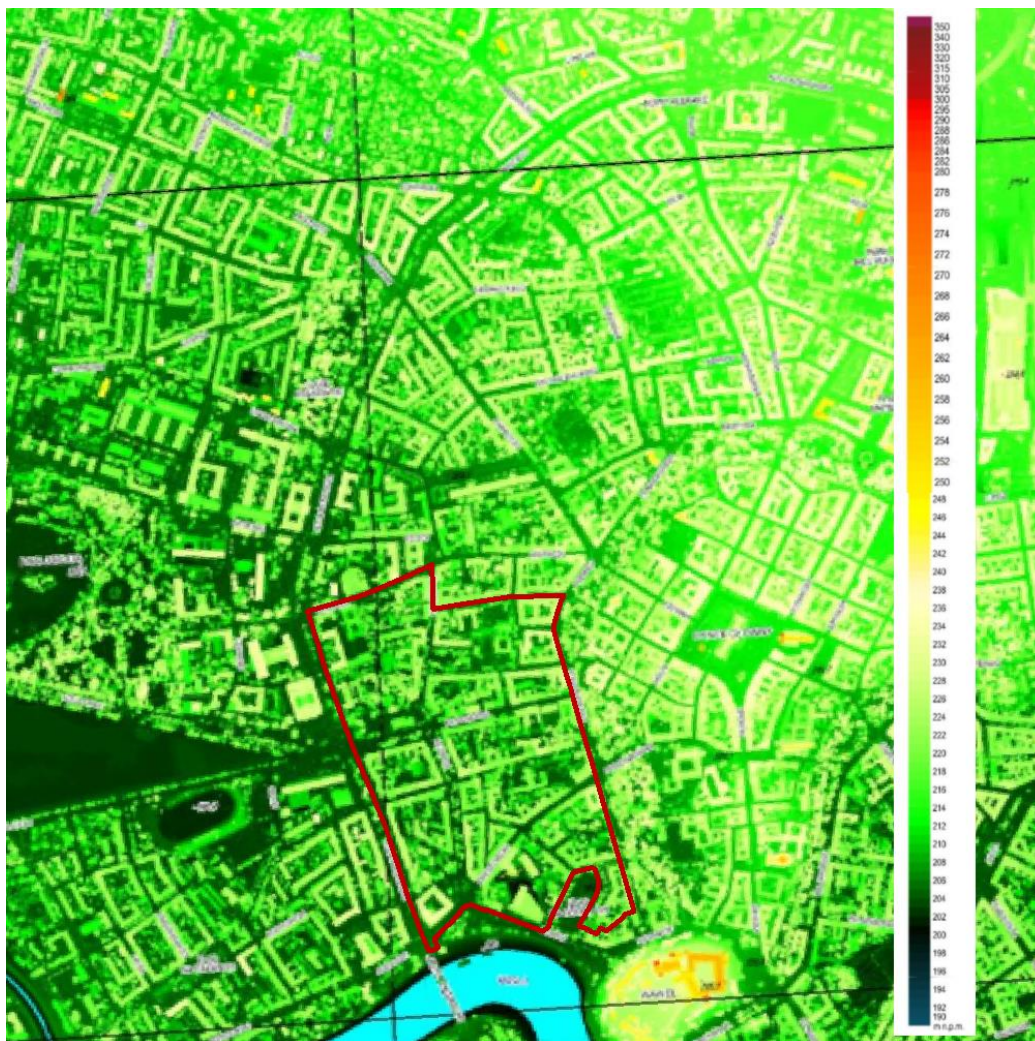
Opis budowy geologicznej opracowano w oparciu o poz. 12, 39, 23- 34 z przywołanej literatury.

2.1.2 Morfologia i rzeźba terenu

Według regionalizacji geomorfologicznej według M. Tyczyńskiej (39) obszar położony jest w szerokim, peryglacialnym obniżeniu Pradoliny Wisły. Dolina Wisły wycięta jest w łkach mioceńskich. Wyścielają ją osady czwartorzędowe różnego pochodzenia. W obrębie dna wyróżnia się pięć poziomów teras i stożków napływowych. Omawiany obszar położony jest w obrębie równiny tarasów akumulacyjnych tj. holoceńskiej terasy niskiej o wysokości 3- 6 m.

Obszar charakteryzuje się mało zróżnicowaną morfologią. Powierzchnia terenu jest stosunkowo płaska. Opada ona nieznacznie w kierunku południowym ku korycie Wisły. Rzędne kształtują się od ok. 207 m n.p.m. w północno- wschodniej części terenu w okolicach ul. Studenckiej do ok. 202 m n.p.m. pomiędzy ul. Piłsudskiego a ul. Smoleńsk i ok. 200 m n.p.m. w części południowej przy Hotelu Sheraton Grand.

Ryc. 3. Obszar „Nowy Świat” na tle mapy wysokości bezwzględnych (18).

2.1.3 Gleby

Powierzchnia ziemi, w tym gleby w omawianym obszarze były i są poddawane od dziesiątek lat znaczącym przekształceniom w wyniku bezpośredniej działalności osadniczej i gospodarczej człowieka. W następstwie silnej antropopresji powstały tu przeobrażone utwory glebowe tj. gleby antropogeniczne. Gleby takie często są zanieczyszczone pyłami i związkami chemicznymi, wykazują różny stopień zniekształcenia profilu glebowego wywołanego najczęściej przekształceniami mechanicznymi i chemicznymi.

Według „Mapy gleb miasta Krakowa” (14) w ramach gleb antropogenicznych cały teren znajduje się w zasięgu terenów zabudowanych oraz gleb urbanoziemnych i gleb ogrodowych (Urbisols, Hortisols) - wydzielenie 16 (ryc. 4).

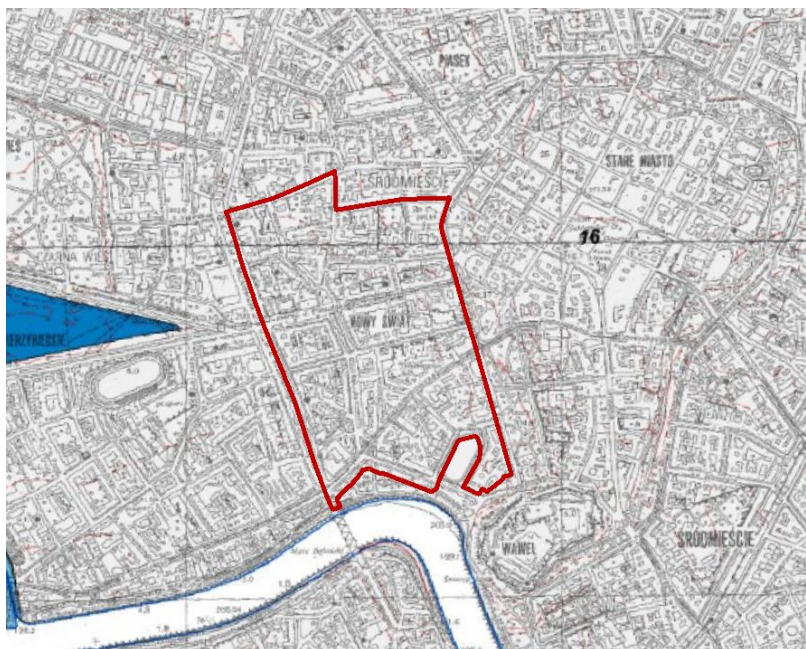
Gleby urbanoziemne są utworami glebowymi obszarów zabudowanych oraz terenów wolnych od zabudowy, gdzie wyburzono stare budynki. Profil ich cechuje powierzchniowa warstwa próchnicy wymieszana z gruzem budowlanym i materiałem ziemistym. Skład chemiczny masy glebowej urbanoziemów jest zróżnicowany i zależy od zdeponowanych materiałów.

Hortisole (gleby ogrodowe) wytworzyły się na skutek głębokiej uprawy, intensywnego nawożenia i długotrwałego dodawania resztek organicznych i mieszania ich z pierwotnym poziomem próchnicznym. Poziom próchniczny hortisoli ma miąższość 50 cm i większą, zalega na

glebie pierwotnej, która została przeobrażona pod wpływem zabiegów agrotechnicznych i agromelioracyjnych. W omawianym obszarze występują one m.in. w terenach zieleni urządzonej- ogrodach przy obiektach użyteczności publicznej czy zabudowy mieszkaniowej.

Gleby w obszarze opracowania w całości wyłączone są z użytkowania rolniczego. Według klasyfikacji bonitacyjnej występują tu wyłącznie grunty zabudowane i zurbanizowane, głównie tereny mieszkaniowe (B) oraz inne tereny zabudowane (Bi).

Charakterystykę gleb na obszarze opracowania dokonano w oparciu o „Mapę gleb miasta Krakowa” (14), a także o pozycje 2, 5, 43 z przywołanej literatury.

Ryc. 4. Rozmieszczenie gleb na obszarze „Nowy Świat” (14).

2.1.4 Stosunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar należy do lewobrzeżnej części zlewni rzeki Wisły przepływającej na południe od granic, w bliskim jego sąsiedztwie. Najbliżej brzegów rzeki położona jest południowa część omawianego obszaru w rejonach ulic Zwierzynieckiej (ok. 62 m) i Powiśle (ok. 50 m) oraz Mostu Dębnickiego (ok. 35 m). Obszar „Nowy Świat” zabezpieczony jest wałem przeciwpowodziowym.

Na omawianym obszarze nie występują naturalne powierzchniowe wody płynące oraz stojące.

Wody podziemne

Według regionalizacji hydrogeologicznej słodkich wód podziemnych (63) omawiany teren położony jest w zasięgu XII Śląsko- Krakowskiego Regionu Hydrogeologicznego, XII₃ Subregionu Jurajskiego. Należy do obszaru bilansowego K-03 Wisła od Skawy do Dunajca i znajduje się na terenie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) 131.

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski (10) w omawianym obszarze można wyróżnić dwa poziomy wodonośne.

Głównym użytkowym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy. Utwory wodonośne wykształcone są w postaci żwirów, pospótek i piasków budujących terasy Wisły i stożki napływowe jej dopływów. Zalegają one na bardzo słabo przepuszczalnych iłach

miocenijskich. Zwierciadło wód podziemnych ma przeważnie charakter swobodny (w miejscach występowania słabo przepuszczalnych wkładek ilastych może być napięte). Zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Polski- pierwszy poziom wodonośny- występowanie i hydrodynamika (11) głębokość występowania omawianego poziomu wodonośnego wynosi na większości obszaru 5-10 m p.p.t., natomiast w części południowej, zlokalizowanej przy rzece Wiśle głębokość ta wynosi 2- 5 m p.p.t. Poziom wodonośny ma charakter ciągły, posiada duże zasoby, a warstwa wodonośna charakteryzuje się dobrymi właściwościami filtracyjnymi. Układ zwierciadła nawiązuje do ukształtowania terenu. Spadek hydrauliczny w obrębie teras wynosi od 0,003 do 0,07 i jest zmienny w zależności od sezonowych zmian zasilania warstwy wodonośnej. Spływ wody podziemnej odbywa się w kierunku południowym, ku Wiśle. Utwory wodonośne zasilane są bezpośrednio opadami. W okresach wzmożonych opadów atmosferycznych i wiosennych roztopów należy się liczyć z intensyfikacją sączeń oraz obecnością poziomów wód zawieszonych. Zwierciadło wód zawieszonych, jako ściśle powiązane z infiltracją wód opadowych może reagować na wzmożone opady i roztopy wahaniami zwierciadła o ok. 0,5 do 1,5 m. Wody podziemne utrzymują ścisły kontakt hydrauliczny z Wisłą, której poziom jest regulowany stopniem Dąbie. Przy wysokich stanach zwierciadło wód podziemnych głównego poziomu jest położone wyżej.

Kolejnym użytkowym piętrzem wodonośnym jest poziom górnourajski. Najbardziej zasobnym zbiornikiem w obrębie utworów jurajskich są spękane i częściowo skrasowiałe wapienie górnourajskie. Poziom ten jest niejednorodny, jego wodonośność jest uzależniona od rozwoju szczelin i kawern. W zrębach wapiennych przykrytych łupkami miocenijskimi zwierciadło wód jest napięte. Przepływ wody podziemnej odbywa się w kierunku Wisły. Zbiornik ten cechuje duże zróżnicowanie miąższości strefy zawodnionej od kilku do 120 m. Jego zwierciadło jest silnie uzależnione od wielkości opadów, gdyż wapienie jurajskie są zasilane w wodę niemal wyłącznie przez infiltrację opadów atmosferycznych.

Obszar „Nowy Świat” leży poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz ich projektowanych obszarów ochronnych.

Ujęcie wód mineralnych – Zdrój Jagielloński

Na omawianym obszarze, na pl. Sikorskiego znajduje się publicznie dostępna artezyjska studnia głębinowa, ujmująca jurajskie wody podziemne. Wody te nawiercono na początku lat 90- tych w ramach prowadzonych poszukiwań ujęć wód w utworach jurajskich. Efektem tego było udostępnienie mieszkańcom Krakowa kilku ujęć zlokalizowanych w rejonie Śródmieścia, w tym Zdroju Jagiellońskiego.

Głębokość otworu sięga 80 metrów. Jest to woda mineralna typu siarczanowo-wodorowęglanowo- sodowa. Mineralizacja jej wynosi 1000 mg/dm³. Według analizy fizyczno-chemicznej wody, udział głównych jej składników przedstawia się następująco [55]: Na – 240,4 mg/dm³, SO₄²⁻ - 255,9 mg/dm³, HCO₃⁻ - 244 mg/dm³, Cl⁻ - 91,2 mg/dm³, Mg²⁺ - 27,5 mg/dm³, Ca²⁺ - 20,9 mg/dm³. Są to wody o zdecydowanie niższej mineralizacji niż mineralne wody Swoszowic czy wody z Matecznego. Związane są one ze spękanymi, szczelinowatymi i częściowo skrasowiałymi wapieniami górnourajskimi. Od utworów czwartorzędowych wody te są izolowane pakietem nieprzepuszczalnych łupków miocenijskich, niemniej powinno się zwracać na nie uwagę podczas prac ziemnych mogących naruszyć nadkład utworów wodonośnych. W zagospodarowaniu Placu konieczne jest uwzględnienie lokalizacji Zdroju. Jego likwidacja powinna być wykluczona.

Opis wód podziemnych opracowano w oparciu o poz. 10- 12, 22- 34, 55 z przywołanej literatury.

2.1.5 Warunki klimatyczne

Według M. Hessa Kraków znajduje się na dolnej granicy umiarkowanie ciepłego piętra klimatycznego Karpat, w obrębie odmiany klimatu kotlin.

Klimat omawianego obszaru jest bardzo dobrze udokumentowany z racji położonej w niedalekiej odległości (niecałe 2 km), w Ogrodzie Botanicznym, stacji klimatologicznej.

Średnia roczna temperatura powietrza w latach 2001- 2010 wynosiła 9,3 °C. Na przestrzeni lat widocznie ona rośnie. Najczęściej najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec, rzadziej sierpień. Większą zmiennością warunków termicznych charakteryzuje się chłodna połowa roku (X- III). Najchłodniejszym miesiącem w roku może być zarówno styczeń, jak i każdy pozostały miesiąc zimowy. Potencjalny okres bezprzymrozkowy ogranicza się do miesięcy czerwiec- wrzesień i trwa średnio 192 dni. Ostatnie przymrozki notowane są w maju, a pierwsze w październiku. Temperatury w centrum miasta są wyższe niż na obszarach peryferyjnych. W centrum miasta średnio występują 32 dni mroźne ($t < 0\text{ °C}$). Dni bardzo mroźne ($t < -10\text{ °C}$) nie pojawiają się każdej zimy a w ostatnich latach notowano ich znacznie mniej (11) niż w XX w. W centrum notuje się większe liczby dni gorących ($t > 25\text{ °C}$)- średnia z 10 lat wynosi 60 dni i upalnych ($t > 30\text{ °C}$)- średnia wynosi 14 dni. Częste są inwersje termiczne.

W Krakowie występują stosunkowo korzystne warunki opadowe. Roczne sumy opadów osiągają wartości w przedziale 650- 700 mm. Analizy wskazują na wzrost opadów na przestrzeni stulecia. Zdarzają się lokalne ulewy (powyżej 50 mm na dobę). Najwięcej opadów występuje w lipcu, a najmniejsze wartości są notowane w porze zimowej (XII – II). W ciągu roku w Krakowie notuje się średnio 180 dni z opadem, w tym 19 dni z opadem silnym. Dość często występują okresy bezopadowe, trwające co najmniej 5 kolejnych dni, co sprzyja kumulacji zanieczyszczeń w powietrzu. W ciągu roku takich okresów jest 13, z czego każdy trwa średnio prawie 7 dni. Jest to niekorzystne zwłaszcza w miesiącach chłodnych. W Krakowie średnio w roku występuje ok. 30 dni z burzą. Najwięcej w lipcu (8 dni), w maju i w czerwcu (po 6 dni).

W zakresie pokrywy śnieżnej, notuje się 64 dni z jej występowaniem. Rzadko utrzymuje się ona bez przerw przez cały sezon zimowy.

W omawianym obszarze przeważają wiatry zachodnie (19,7%) i zachodnio- północno-zachodnie (10,0%). Dużą częstość wykazują także wiatry z sektora wschodniego (9,3%). Średnie prędkości wiatrów kwalifikują je do bardzo słabych, na co wpływa rzeźba terenu (dno doliny). Często panują cisze, które sprzyjają stagnacji powietrza i zawartych w nim zanieczyszczeń.

Położenie miasta sprzyja powstawaniu mgieł. Średnia roczna liczba dni z mgłą wynosi 85 dni, przy czym więcej dni z mgłą notowanych jest w miesiącach chłodnych (od X do I). Mgła nie utrzymuje się dłużej niż jeden dzień.

Urozmaicona rzeźba, pokrycie i użytkowania terenu, zabudowa mieszkaniowa i przemysłowa, powierzchnie naturalne i sztuczne sprawiają, że na obszarze miasta istnieje mozaika mezo- i mikroklimatów. Teren objęty opracowaniem, wg regionalizacji mezoklimatycznej znajduje się w granicach regionu Dna doliny Wisły. O klimacie tego regionu decyduje wklęsła forma jego terenu. Warunki mikroklimatyczne są tu niekorzystne ze względu na częste inwersje temperatur, stagnacje powietrza, bardzo słaby poziom przepływu powietrza wśród zabudowy oraz mgły radiacyjne sprzyjające koncentracji zanieczyszczeń.

Atutem obszaru niewątpliwie jest sąsiedztwo Błót Krakowskich, rzeki Wisły, które stanowią drogę wnikania powietrza w głąb zabudowy oraz Plant Krakowskich, które stanowią obszar regeneracji powietrza, i z kierunku których w głąb zabudowy przepływa również względnie czyste powietrze.

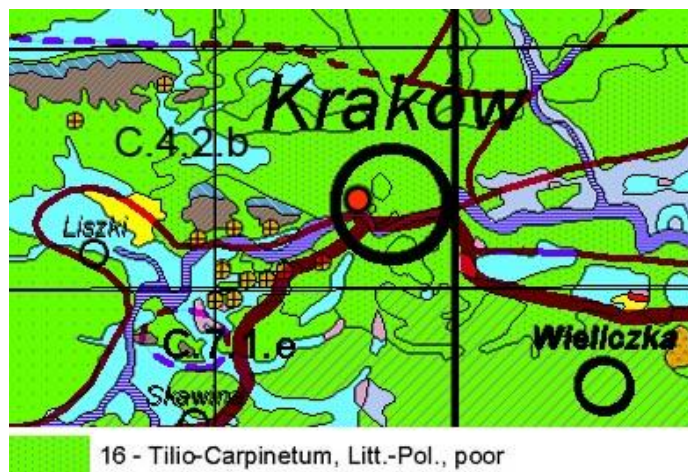
Obszar „Nowy Świat” położony jest w zasięgu miejskiej wyspy ciepła. Jest to przestrzeń z wyższą temperaturą niż w obszarach ją otaczających, dzięki dostarczaniu ciepła i zatrzymywaniu go przez materiały, z których zbudowane są budynki, place, ulice itp.

Warunki klimatyczne opisano na podstawie pozycji 2, 39, 42 z przywołanej literatury.

2.1.6 Szata roślinna

Gdyby działania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla tego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska, rozwinąłby się zespół *Tilio-Carpinetum* grąd subkontynentalny.

Według regionalizacji geobotanicznej Polski (44) obszar objęty opracowaniem znajduje się na wschodniej granicy Działu Wyżyn Południowopolskich, Krainy Jury Krakowsko – Częstochowskiej, okręgu Jury Południowej Trzebińsko – Krakowskiej, jednostki Krakowsko – Alwerniańskiej. Charakterystyczna dla tego rejonu szata roślinna nie ma możliwości na rozwinięcie się w zakresie obszaru opracowania ze względu na jego stopień zainwestowania.

Ryc. 5. Roślinność potencjalna na obszarze opracowania.

Szate roślinną określono na podstawie inwentaryzacji terenowej z wykorzystaniem Mapy roślinności rzeczywistej Krakowa (15).

Największą powierzchnię wg Mapy roślinności rzeczywistej Krakowa na terenie opracowania zajmują *tereny zainwestowane*. Są to przede wszystkim kwartały zabudowy mieszkaniowo – usługowej w postaci kamienic z dziedzińcami, zabudowa usługowa (hotele, hostele, zabudowa usług publicznych itp.). Intensywnej zabudowie towarzyszą niewielkie tereny zieleni urządzonej w postaci ogródków w podwórzach kamienic, klombów, trawników.

Znaczną powierzchnię zajmuje także wydzielenie *zieleńce, zieleń osiedlowa, zieleń przyuliczna i ogródki jordanowskie*. Do tej kategorii przydzielono całe kwartały na zachód od ul. Retoryka do Alei Krasińskiego. Ponadto w tym wydzieleniu znalazł się też kwartał pomiędzy ulicami Wenecja, Humberta, Piłsudskiego i Aleją Mickiewicza, a także Plac Sikorskiego, zieleń w sąsiedztwie budynku Krakowskiego Młodzieżowego Towarzystwa przyjaciół Nauk i Sztuk i Konsulatu Generalnego Austrii i ogród przy zgromadzeniu Sióstr pw. Św. Feliksa z Kantalicjo. Zauważyć można tu pewną nieścistość, gdyż znaczna część zieleni z tego wydzielenia jest dostępna jedynie częściowo lub wręcz całkowicie niedostępna. Tyczy się to między innymi zieleni przy obiektach usług z zakresu oświaty przy Alei Mickiewicza (Zespół Szkół Mechanicznych, Akademia Sztuk Pięknych, budynek mieszczący wydziały Uniwersytetu Jagiellońskiego). Tereny te dostępne są dla osób związanych z obiektami oświaty. Ponadto szczególnie mylące jest objęcie tym wydzieleniem całych kwartałów pomiędzy ul. Retoryka a Aleją Zygmunta Krasińskiego. Są to tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, gdzie wewnątrz kwartałów znajdują się niewielkie ogrody dostępne jedynie dla mieszkańców. Te tereny zielone obudowane kamienicami są nieosiągalne dla osób postronnych, możliwe do zobaczenia jedynie po dostaniu się do nich przez strzeżone domofonami bramy i wejścia.

Również nie powinno się sugerować wskazaniem ogrodów przy zgromadzeniach zakonnych jako w.w. wydzielenia. Te są całkowicie odizolowane i skryte za murami.

Wydzielenie *parki zabytkowe i ogrody zabytkowe* objęło ogrody przy Klasztorze Kapucynów, ogród na tyłach Muzeum Emeryka Hutten-Czapskiego przy ul. Józefa Piłsudskiego, oraz ogrody przy Zgromadzeniu Sióstr pw. Św. Feliksa z Kantalicjo. Znajduje się tu również zieleń na tyłach restauracji Biała Róża przy ul. Straszewskiego. W tym przypadku uznaje się, że teren w obecnym stanie stracił charakter ogrodu zabytkowego. Znajduje się tu parking samochodowy otoczony zaniedbaną i wręcz zdewastowaną zielenią. Na uwagę zasługują tu rośnie drzewa, włącznie z drzewem pomnikowym, znajdującym się na niewielkim wydzielonym skwerze.

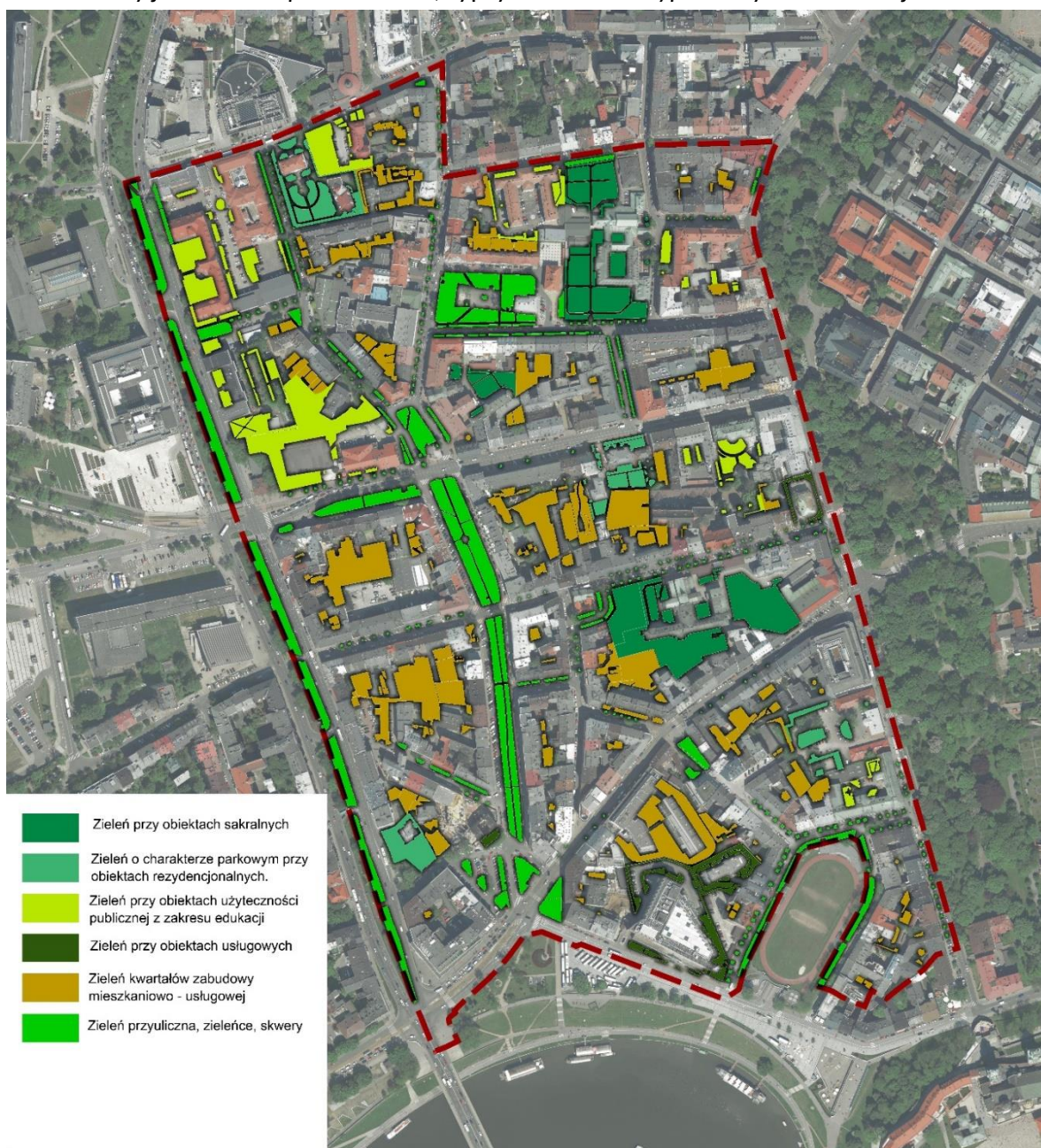

Ryc. 6. Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa wg. Atlasu pokrycia terenu i przewietrzania Krakowa.

Ze względu na specyficzny charakter obszaru opracowania szata roślinna została zinventaryzowana w toku prac terenowych. W wyniku prac studialnych wydzielono poszczególne rodzaje pokrycia zielonego terenu na podstawie jego dostępności i charakteru:

- Zieleń przy obiektach sakralnych,
- Zieleń o charakterze parkowym przy obiektach rezydencjonalnych,
- Zieleń przy obiektach użyteczności publicznej z zakresu edukacji,
- Zieleń przy obiektach usługowych,
- Zieleń kwartałów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- Zieleń przyuliczna, zieleńce, skwery.

Wydzielenia nie różnią się zasadniczo pod względem zbiorowisk, ponieważ całość zielonego pokrycia jest pochodzenia antropogenicznego: zostało ono sztucznie stworzone wraz z sukcesywnym zagospodarowaniem terenu. Na całym terenie przeważają gatunki typowe dla zieleni miejskiej, z tym że można podzielić je na te nasadzone kilkanaście do kilkudziesięciu lat wstecz, gdzie dominowały takie gatunki jak lipa drobnolistna *Tilia cordata*, klon zwyczajny *Acer platanoides* L., jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* L., kasztanowiec pospolity *Aesculus hippocastanum* L., mieszańce topoli *Populus x canadensis*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, odmiany świerka kłującego *Picea pungens*, modrzew europejski *Larix decidua* oraz na obecnie nasadzenia, gdzie dominują gatunki niskorosnące o zwartych koronach w pokroju kulistym. Wśród krzewów pojawiają się popularne w zieleni miejskiej śnieguliczka biała *Symphoricarpos albus* Duhamel, ligustr pospolity *Ligustrum vulgare*, odmiany pigwowców i forsycji, berberys i irga oraz odmiany jałowca *Juniperus x media*, cyprysika *Chamaecyparis* i żywotnika *Thuja occidentalis*.

Ryc. 7. Rozmieszczenie zieleni wraz z jej podziałem w obszarze „Nowy Świat”.

Zieleń przy obiektach sakralnych

W północnej części obszaru opracowania znajduje się kościół Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny i założenie klasztorne Braci Kapucynów. Założenie powstało w latach 1696-1703, kiedy to przybyli za sprawą Jana III Sobieskiego włoscy zakonnicy. Zakonnicy zwykli byli organizować przy klasztorze ogrody, które zapewniały im podstawowe produkty: warzywa i owoce. Do tej pory przy założeniu znajdują się niedostępne dla postronnych rabaty, teraz służące już kontemplacji w zieleni. Drzewa i krzewy ozdobne rosną na utrzymanym trawniku, poprzecinanym alejkami. Przed wejściem do kościoła rosną dwa kasztanowce zasługujące na uwagę.

Ryc. 8. Założenie klasztorne zakonu Kapucynów wraz z otoczeniem w 1785r. (21) oraz w czasach współczesnych.

Fot. 1. Kasztanowce przed wejściem do kościoła.

Fot. 2. Ogród klasztorny (66).

Kolejny, niewielki ogród związany z zabudową sakralną znajduje się przy Zgromadzeniu Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego przy ul. Garncarskiej. Kościół i założenie powstało w 1900 r. Towarzyszą mu małe założenia zielone w otoczeniu wysokiej zabudowy, znajdujące się

na podwórzu, odcięte od powszechnego dostępu. Niewielkie utrzymane trawniki obsadzone ozdobnymi krzewami i drzewami w towarzystwie bylin.

Okazały ogród znajduje się również przy Zgromadzeniu Sióstr św. Feliksa z Kantalicjo. Budowę kościoła rozpoczęto w 1882 roku. Obecnie świątynia i zabudowania towarzyszące otoczone są ogrodem w części dostępnej dla wiernych i zwiedzających oraz w części tylko dla sióstr zakonnych. Ogród reprezentacyjny obsadzony jest różami i bylinami, natomiast na tyłach znajdują się rabaty warzywne w otoczeniu trawnika i zieleni wysokiej.

Fot. 3., Fot. 4. Różane rabaty przy Zgromadzeniu Sióstr św. Feliksa z Kantalicjo.

Zieleń o charakterze parkowym przy obiektach rezydencjonalnych

Począwszy od strony północnej obszaru opracowania na uwagę zasługuje ogród przy Willi Marii Lewalskiej, przy ul. Krupniczej. Sam budynek, projektu Wojtyczko i Pogany, będący jednym z ciekawszych przykładów architektury przemijającego historycyzmu, otoczony jest od południa ogrodem na geometrycznym planie. Na froncie budynku znajduje się półokrągły trawnik, na tyłach, przy schodach prowadzących z tarasu do ogrodu rabaty kwiatowe z krzewami ozdobnymi. Osiowo poprowadzona jest alejka z okrągłym placem, z symetrycznie posadzonymi wierzbami płaczącymi i żywotnikami. Całość utrzymana jest w charakterze założenia parkowego.

Fot. 5. Widok na oś założenia ogrodu willi Marii Lewalskiej.

Fot. 6. Widok ogrodu o charakterze parkowym przy willi Marii Lewalskiej.

Przy Pałacu Czapskich, znajdującym się przy ul. Piłsudskiego, od strony południowej znajduje się niewielki, odnowiony ogród oraz lapidarium. Założenie jest oparte na prostokreślnych ścieżkach, gdzie zadbane trawniki obsadzone lipami i oraz drzewami spowitymi przez bluszcz otoczone są murem, skrywającym ekspozycję kamiennych fragmentów elementów architektonicznych. Przed nowym pawilonem Józefa Czapskiego znajduje się tylko

trawnik, będący swojego rodzaju miejscem na widownię, gdzie odbywają się plenerowe pokazy filmowe. Na froncie od strony ulicy znajduje się zielen, gdzie dominują cisy.

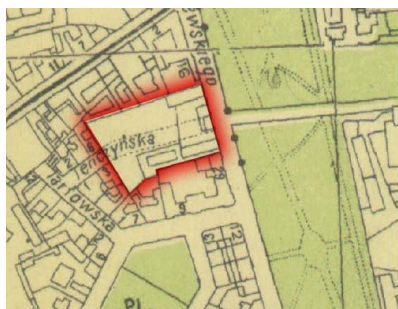

Fot. 7. Zielen przed Pałacem Czapskich.

Fot. 8. Widok na ogród i lapidarium przy pałacu.

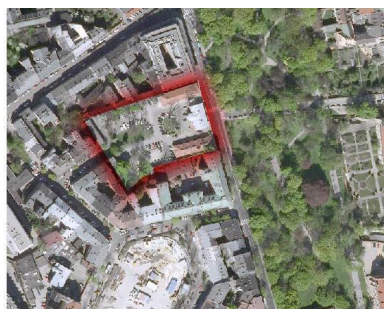
Również Biały Dworek, od strony zachodniej posiadał rozbudowany ogród, z zielenią wysoką (widoczne na ortofotomapie z 1970 roku). Niestety obecnie jest on praktycznie zdewastowany. Ogród został przekształcony w wielki parking, gdzie trawnik jest rozjeżdżany przez auta. Pozostały jedynie niektóre z wysokich drzew. Obecnie trudno znaleźć tu cechy ogrodu parkowego, historycznego, teren ma charakter typowej zieleni towarzyszącej usługom. Niemniej ze względu na historię miejsca oraz pozostałości zieleni wysokiej, w tym drzewo pomnikowe zielen zaliczono do tej, towarzyszącej obiektom rezydencjonalnym.

1947 r.

1970 r.

2018 r.

Ryc. 9. Zmiany zachodzące w zieleni na terenie Białego Dworku.

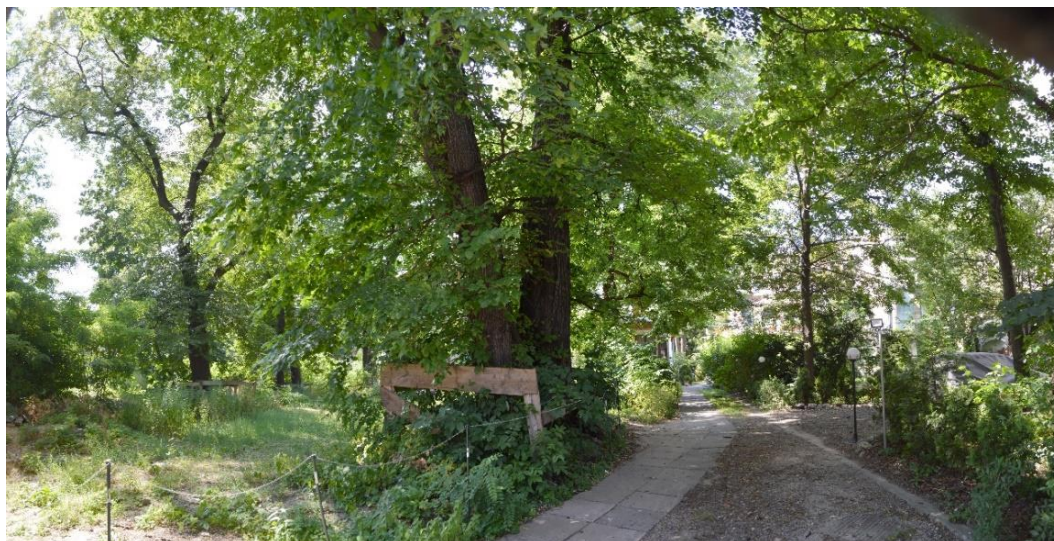

Fot. 9. Zielen wysoka na tyłach Białego Dworku.

Fot. 10. Drzewo pomnikowe w otoczeniu zaparkowanych samochodów.

Ostatni teren należący do tego wydzielenia, to ogród przy neogotyckim dworku Kossakówka. Obecnie jest on zaniedbany, teren jest nieuporządkowany, wyrosnięta trawa nie jest koszona, a w ogrodzie porzucane są materiały związane z trwającym od lat remontem. W ogrodzie znajduje się cenna zielen wysoka.

Fot. 11. Zaniedbany ogród przy dworku „Kossakówka”.

Zielen przy obiektach użyteczności publicznej z zakresu edukacji

Na obszarze opracowania znajduje się wiele obiektów użyteczności publicznej związanych z edukacją. Począwszy od przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych po obiekty wyższych uczelni. Najbardziej reprezentacyjną formę przyjmują tereny zielone znajdujące się w kwartale z zabudową zespołu Szkół Chemicznych i Szkół Mechanicznych oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego i Klubu Sportowego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół przy

Alei Mickiewicza. Od strony głównego ciągu komunikacyjnego rosną okazałe lipy, zarówno przy samym chodniku, jak również w cofniętych skwerach przed frontem elewacji. Rosną one również przy parkingach, dając cień rozłożystymi koronami. Uzupełnienie stanowią urządzone trawniki, obsadzone krzewami liściastymi i zimozielonymi.

Dość znaczną powierzchnię z dużym zasobem starszych egzemplarzy drzew zajmuje również ogród przy budynku Krakowskiego Młodzieżowego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Sztuk. Tu również dominują okazałe lipy.

Fot. 12. Lipy w ogrodzie przy budynku KMTPNiS

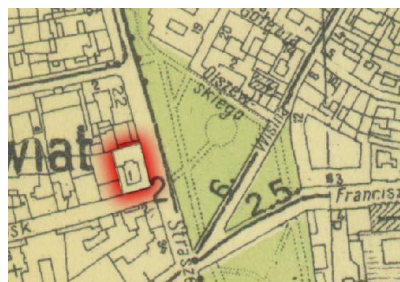

Fot. 13. Założenie zielone przed dawnym wejściem do budynku Zespołu Szkół Mechanicznych.

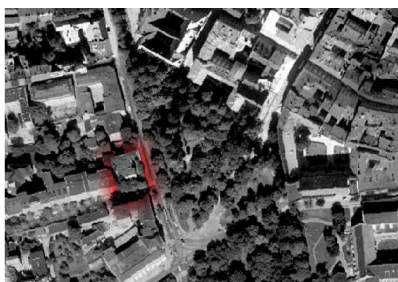
Zieleń przy obiektach usługowych

Zabudowa usługowa ma charakter przede wszystkim hotelarski, przeważają hotele, hostele, restauracje. Zieleń przy obiektach usługowych przybiera najczęściej formę koszonych trawników z niskimi nasadzeniami krzewów, zieleń wysoka ograniczana jest do gatunków wolnorosnących o zwartych koronach pokroju kulistego.

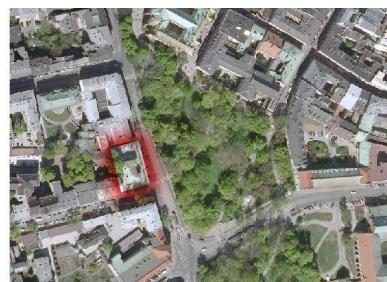
Szczególne są przypadki, gdzie zmiana funkcji obiektów zmieniła formę zieleni im towarzyszącej. Tak było w przypadku otoczenia Pałacu Czarkowskich. Obecnie jest to typowo usługowy obiekt, znajduje tu siedziba banku. Pałac Czarkowskich powstał jako element szerszego założenia, związanego z wytyczeniem Plant. Sam budynek miał niewielki ogród ale był ściśle powiązany kompozycyjnie z jednym z „ogrodów” plantowych. Widać to zwłaszcza na planie z 1947r. Obecnie przy pałacu Czarkowskich pozostały nieliczne elementy zieleni wysokiej oraz niewielkie skrawki trawnika.

1947 r.

1970 r.

2018 r.

Ryc. 10. Zmiany zachodzące w zieleni na terenie Pałacu Czarkowskich.

Fot. 14. Zieleń przed hotelem Sheraton Grand.

Fot. 15. Pałac Czarkowskich.

Zieleń kwartałów zabudowy mieszkaniowo – usługowej

Kwartały tworzy zwarta zabudowa kamienic, w których mieszczą się zarówno lokale mieszkalne i usługowe (zazwyczaj w parterach). Zieleń takiej zabudowy ograniczona jest do niewielkich podworców wewnątrz kwartałów. Takie ogrody z zadbanymi trawnikami, obsadzone drzewami i krzewami, przynależące do poszczególnych kamienic, sąsiadują ze sobą wewnątrz kwartałów, oddzielone murami i innymi formami ogrodzeń. Na frontach zabudowy pojawiają się niewielkie ogródki z kwitnącymi bylinami lub obsadzone krzewami. Pojawiają się zielone balkony, stanowiące ciekawą formę zieleni. Na niewielkich powierzchniach właściciele w skrzyniach, donicach sadzą kwitnące byliny, zwisające rośliny sezonowe, małe krzewy. Fasady kamienic ożywione są barwnymi, mogącymi kwitnąć nawet od wiosny do jesieni roślinami, zimą zielenią stanowią niewielkie krzewy zimozielone. Inną formą zieleni w kwartałach są zielone ściany. Niewielkie powierzchnie lub zupełny ich brak, na których można by wprowadzić roślinność prowokuje spragnionych zieleni mieszkańców do innych rozwiązań. Minimalne skrawki ziemi przy murach obsadzone są roślinnością pnącą, która wędruje w górę, tworząc zielone ściany.

Fot. 16. Kasztanowiec, rosnący wewnątrz kwartału zabudowy – „ogród jednego drzewa”.

Fot. 17. Zielona elewacja kamienicy.

Zieleń przyuliczna, zieleńce i skwery

Pomimo wysokiego stopnia zainwestowania terenu na obszarze opracowania znajdują się atrakcyjne formy zieleni ogólnodostępnej. Najciekawszą formę przyjmuje zieleń ciągnąca się pomiędzy dwoma jezdniami ul. Retoryka. Jest to rodzaj zielonej alei ze ścieżką spacerową na osi. W nasadzeniach dominuje lipa, gdzie starsze okazy mają rozłożyste korony, a uzupełnienia kontynuują dobór zarówno pod względem gatunkowym jak i odmianowym (brak odmian o zwartych pokrojach koron, niskorosnących). Zielony ciąg ul. Retoryka zakończony jest placami- od strony południowej Placem Kossaka, a od północnej zielonym skwerem z pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego i Legionistów. O ile zieleń na pierwszym z placów jest nieco zaniedbana i ogranicza się do skwerów przy parkingach, to zieleń drugiego jest odpowiednio utrzymana. Ciąg zielony nie kończy się na północnym placu, lecz biegnie dalej, wzdłuż ul. Wenecja, aż do ul. Krupniczej. Choć ulica jest węższa to wzdłuż chodników na pasach trawników rosną okazałe lipy.

Teren zielony biegnie również osià Alei Trzech Wieszczów, ale brak jest tutaj wydzielonych ciągów pieszych, a w nasadzeniach pojawiają się pospolite w miejskiej zieleni topole włoskie (odmiana niskiej jakości, ze względu na kruchość stanowiący częste zagrożenie),

mieszkańce topoli amerykańskiej, odmiany świerka, brzoza brodawkowata, lipa, jesion. W uzupełnieniach nasadzeń widoczne są młode drzewa o pokrojach kolumnowych.

Drzewa znacznych rozmiarów o rozłożystych pokrojach rosną także wokół Placu Na Groblach. Teren sportowy obsadzony jest rzędem robinii akacjowych, natomiast po drugiej stronie ulicy rosną klony, już mniej rozłożyste, aczkolwiek nie ograniczone jeszcze do typowo kulistych koron na niewielkiej wysokości.

Poza tym wzdłuż ulic spotyka się właśnie typowe nasadzenia w niewielkich skrawkach zieleni w chodnikach, gdzie dominują niskie drzewa o zwartych koronach. Wyjątkiem jest jeszcze szereg lip przy północnym murze Zakonu Kapucynów.

Inną formą zieleni są urządzone skwery, z wydzielonymi miejscami do odpoczynku, ławkami i alejkami spacerowymi. Największy taki skwer znajduje się przy ul. Garncarskiej. Plac Sikorskiego zajmuje cały kwartał i znajduje się na nim Skwer im. Borora Hanssona. Rosną tu pokaźne, rozłożyste okazy dębów (w tym jeden okaz uhonorowany jako pomnik przyrody), klonów, wiązu. Znajduje się tu wydzielony plac zabaw, a pielęgnowany trawnik przecinany jest alejkami spacerowymi. Mniejszy skwer znajduje się przy ul. Zwierzynieckiej i nosi nazwę Jerzego Turaszwiliego. Nad obsadzonym bylinami trawnikiem dominują klony.

Fot. 18. Dąb na Placu Sikorskiego.

Fot. 19. Skwer Jerzego Turaszwiliego.

Fot. 20. Zielony ciąg ul. Retoryka.

Na schemacie poniżej w postaci chmury punktów (dane ze skanowania laserowego przeprowadzonego w 2017 r.), naniesiona została roślinność wyższa niż 3m. Część drzew na przestrzeni lat została usunięta, niemniej nadal widoczne są największe skupiska zieleni wysokiej. Zlokalizowane są one przede wszystkim przy obiektach związanych z edukacją, w ogrodach przy obiektach sakralnych i pałacach i dworach. Dodatkowo wyraźnie rysują się ciągi komunikacyjne obsadzone zielenią wysoką oraz skwery.

Ryc. 11. Zielen powyżej 3m - dane ze skanowania laserowego przeprowadzonego w 2017 r.

2.1.7 Świat zwierząt

Omawiany obszar z racji znacznego zainwestowania i lokalizacji w strefie śródmiejskiej Krakowa oraz ciągłemu oddziaływaniu antropogenicznemu jest zasiedlony gatunkami synurbijnymi, przystosowanymi do egzystencji i rozrodu w obszarach zurbanizowanych. Są to drobne ssaki (krety, wiewiórki, szczury domowe, myszy domowe, jeże, kuny, nietoperze), owady oraz ptaki. Szczególnie ptaki stanowią liczną grupę. Siedliskiem dla nich są występujące na obszarze zadrzewienia, zarówno w założeniach ogrodowych, jak również we wnętrzach kwartałów zabudowy, w nasadzeniach wzdłuż ulic. Gatunki te, podobnie jak nietoperze znajdują także schronienie na poddaszach i strychach. Są to gatunki pospolite na obszarze Krakowa. Do najpowszechniejszych należą gołąb grzywacz oraz kos. Oprócz nich w obszarze spotkać można szpaki, wróble, kopciuszkę, jerzyki (od wieków związane z zabytkowymi budynkami Krakowa), sikory, sroki oraz inne krukowate. Z racji sąsiedztwa Wisły, w obszarze spotkać można zalatujące tu gatunki związane z wodą – kaczka krzyżówka oraz mewy.

2.1.8 Powiązania przyrodnicze obszaru z otoczeniem

Powiązania zewnętrzne obszaru są znacznie ograniczone ze względu na izolację od sąsiednich terenów ciągami komunikacyjnymi o znacznym natężeniu ruchu jak również ze względu na znaczne zainwestowanie obszaru. Powiązania z terenami zewnętrznymi wytworzone są przez skupiska oraz szpalery drzew. Na uwagę zasługuje ul. Straszewskiego i pasmowe powiązanie w kierunku doliny rzeki Wisły (która jest głównym korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym, włączonym do europejskiej sieci ekologicznej EECONET) wzmocnione sąsiedztwem Plant Krakowskich. Powiązania poprzez zieleni wysoką wytworzone są również poprzez drzewa zlokalizowane w ciągu Alei Mickiewicza i Alei Krasieńskiego oraz w ciągu ul. Retoryka. Wspomniane ciągi komunikacyjne, stanowiące barierę migracyjną dla drobnych ssaków nie stanowią przeszkody dla awifauny i nietoperzy.

Powiązania wewnętrzne obszaru, z uwagi na jego wysoki stopień zainwestowania oraz charakter zabudowy są również znacznie ograniczone. Wytworzone są poprzez tereny zieleni urządzonej, szczególnie wysokiej towarzyszącej obiektom mieszkaniowym, usługowym, skwery i zadrzewienia wzdłuż ulic.

2.2 Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Zdefiniowanie odporności środowiska na degradację wymaga także wytłumaczenia pojęcia stabilności, wrażliwości i reakcji środowiska (36).

Stabilność oznacza trwałość systemu (np. fragmentu środowiska) w warunkach niezmiennego otoczenia oraz zdolność do powrotu do stanu oryginalnego po zakończeniu oddziaływania zakłócających czynników zewnętrznych.

Odporność odnosi się do konkretnego rodzaju oddziaływania na środowisko. Antonimem odporności jest **wrażliwość**. Im środowisko danego obszaru jest bardziej wrażliwe na dany bodziec, tym mniej jest na niego odporne, i odwrotnie. Istotny jest fakt, że ten sam obszar może być jednocześnie mało odporny na jeden typ działań człowieka, będąc jednocześnie bardzo odpornym na inny. Natomiast **reakcja** środowiska przyrodniczego to zespół procesów zachodzących w środowisku, będących skutkiem działania bodźców antropogenicznych lub naturalnych. Reakcja środowiska na antropopresję jest funkcją dwóch podstawowych grup zmiennych: odporności środowiska (wynikającej ze struktury środowiska i sposobu zachodzenia w nim procesów przyrodniczych) oraz typu i intensywności (natężenia i czasu działania) bodźców antropogenicznych (uwarunkowanych przez strukturę społeczno- gospodarczą danego obszaru).

W przypadku analizowanego terenu do elementów mało odpornych na degradację zalicza się:

- czwartorzędowe wody podziemne: mało odporne ze względu na brak warstw nieprzepuszczalnych, izolujących warstwę wodonośną, szczególnie z uwagi na płytkie położenie swobodnego zwierciadła wody gruntowej, wody są zagrożone w sytuacji przenikania zanieczyszczeń,
- klimat akustyczny: mało odporny szczególnie w obrębie terenów położonych w sąsiedztwie Alei Mickiewicza, Alei Krasieńskiego, ul. Piłsudskiego, ul. Zwierzynieckiej, ul. Straszewskiego; większą odporność wykazują wnętrza kwartałów, które są izolowane przez zabudowę,
- powietrze atmosferyczne: położenie w strefie śródmiejskiej, w Dolinie Wisły i wpływ wyspy ciepła sprzyjają zgromadzeniu się zanieczyszczeń, szczególnie w sezonie grzewczym,
- środowisko glebowe: trwałe przekształcenie następuje w wyniku rozwoju zabudowy i innego zainwestowania, również mało odporne na niewłaściwe użytkowanie gruntów, a także na zanieczyszczenia różnymi związkami emitowanymi przez komunikację-

zmiany w składzie i właściwościach gleb (w otoczeniu ciągów komunikacyjnych),

- zbiorowiska roślinne i fauna: szata roślinna wszelkiego rodzaju jest mało odporna na jej mechaniczną eliminację towarzyszącą wprowadzaniu nowej zabudowy i zainwestowaniu,
- krajobraz: mało odporny w miejscach występowania presji na wprowadzanie nowych budynków, nie wpisujących się w zabytkowy charakter obszaru, mało odporny na nośniki reklamowe, dysharmonijne elementy małej architektury, wycinki zieleni zwłaszcza w obszarach o szczególnym znaczeniu dla zachowania estetycznych wartości krajobrazu.

Do elementów odpornych zalicza się:

- podłoże gruntowe: w omawianym obszarze występują tereny o małym nachyleniu,
- grunty antropogeniczne przekształcone mechanicznie lub chemicznie,
- zbiorowiska roślinne i fauna: najbardziej odporne na oddziaływanie najpowszechniejszych zanieczyszczeń atmosferycznych: zbiorowiska liściaste (poza brzoźowymi, topolowymi), zbiorowiska segetalne (związane z ogrodami a także terenami zieleńców miejskich), zbiorowiska synantropijne (towarzyszące człowiekowi), fauna synantropijna, formy zieleni urządzonej.

Zdolność do regeneracji (36)

Z problemem odporności środowiska wiąże się ocena jego zdolności do regeneracji, czyli powrotu środowiska do stanu zbliżonego do tego, jaki występował przed wystąpieniem presji na środowisko. Presją ta może mieć charakter naturalny lub antropogeniczny, przy czym w praktyce termin „regeneracja” najczęściej odnosi się do środowiska, które podlegało antropopresji. Generalnie, im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są jego możliwości regeneracyjne. Przy ocenie zdolności regeneracyjnych środowiska należy przyjąć założenie, że regeneracja następuje wyłącznie pod wpływem procesów naturalnych. Celowe działanie człowieka może znacznie przyspieszyć regenerację środowiska

Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego na obszarze „Nowy Świat” można podzielić na odznaczające się dużą, umiarkowaną oraz niską zdolnością do regeneracji:

Dużą zdolnością do regeneracji odznaczają się:

- powietrze atmosferyczne: duża zdolność do samooczyszczania się po ustaniu emisji zanieczyszczeń, może być utrudnione w terenach o osłabionej cyrkulacji powietrza, zwiększona zdolność do regeneracji w obszarze położonym przy Plantach Krakowskich i przy rzece Wiśle,
- klimat akustyczny po ustaniu oddziaływania źródła hałasu,
- roślinność segetalna i synantropijna.

Umiarkowaną zdolnością do regeneracji odznaczają się:

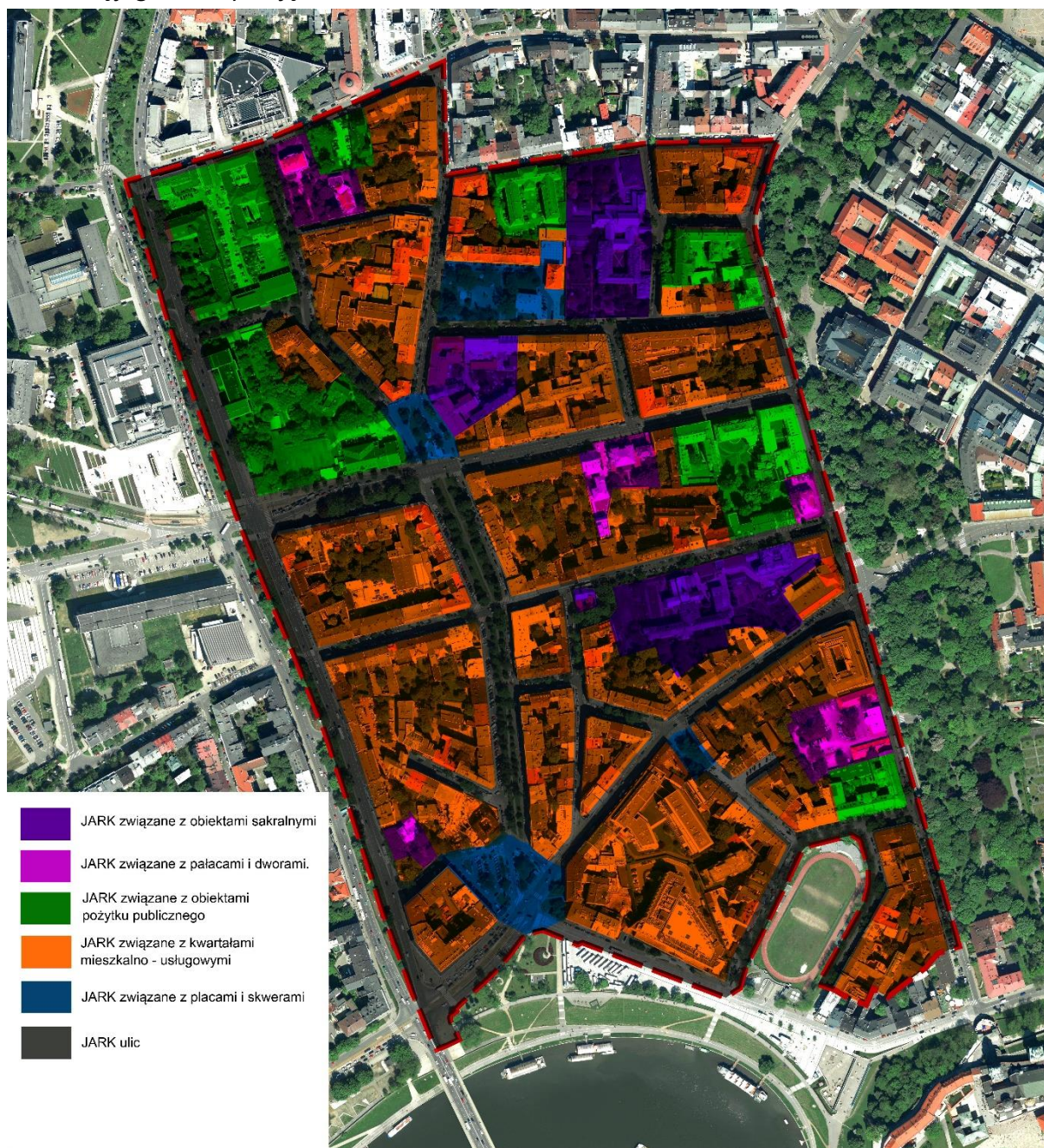
- gleby z zanieczyszczeniami różnego pochodzenia.

Niską zdolnością do regeneracji wykazują się:

- wody podziemne,
- gleby i szata roślinna trwale przekształcone przez zabudowę i zainwestowanie,
- podłoże gruntowe,
- krajobraz.

2.3 Analiza krajobrazu

W celu analizy krajobrazu przedmiotowego obszaru dokonano jego podziały na Jednostki Architektoniczno - Krajobrazowe (JARK) oraz oznaczono elementy struktury krajobrazu. Taki system pozwala na skuteczną identyfikację i klasyfikację krajobrazu oraz właściwą jego waloryzację.

Ryc. 12. Podział obszaru na JARK.

Na powyższym schemacie przedstawiono podział obszaru na jednostki. Podział został oparty na sposobie zagospodarowania obszaru, z rozróżnieniem funkcji poszczególnych terenów. Funkcja obszaru charakteryzuje sposób użytkowania obszaru, co za tym idzie cechuje krajobraz danej jednostki. Każda z jednostek różni się, przy czym nawet jednostki związane z tą samą funkcją mogą mieć inny charakter ze względu na podstawowe elementy krajobrazu.

Wszystkie jednostki krajobrazowe w całości tworzą mozaikę składającą się w całość krajobrazu Wydzielono następujące jednostki:

- JARK związane z obiektami sakralnymi,
- JARK związane z pałacami i dworami,
- JARK związane z obiektami pożytku publicznego,
- JARK związane kwartałami mieszkalno – usługowymi,
- JARK związane placami i skwerami,
- JARK ulic.

JARK związane z obiektami sakralnymi

Na obszarze opracowania znajdują się trzy stosunkowo duże obszary związane z zabudową sakralną oraz jeden mały kościół, otoczony ciągami komunikacyjnymi obsadzonymi lipami. Zazwyczaj tereny takie widoczne są z daleka ze względu na formę zabudowy, wysokie wieże kościelne, dzwonnice, duże skupiska zieleni wysokiej itp.. W przedmiotowym przypadku, ze względu na swoje gabaryty obiekty nie są zbyt widoczne, ukryte za koronami drzew, za wysokimi murami, lub wtapiające się w pierzeje tworzone przez kamienice. Klasztor kapucynów wraz z niewielkim kościołem otacza wysoki mur. Widoczny jest jedynie od strony ulicy Kapucyńskiej, gdzie fasada kościoła przestłonięta dwoma kasztanowcami zamyka oś ulicy. Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z zabudowaniami zgromadzenia Sióstr Sercanek wkomponowany jest w ścianę całego kwartału. Obecność świątyni sygnalizuje wieżyczka sygnaturki, widoczna z pewnej odległości z ulicy Garncarskiej. Zgromadzenie Sióstr Felicjanek ukryte jest za wysokim murem i widoczny jest jedynie ceglany kościół. Najmniejsza z jednostek obejmuje mały Kościół Bożego Miłosierdzia, otoczony ulicą ze wszystkich stron, od wschodu i południa obsadzonymi lipami. We wszystkich przypadkach, oprócz ostatniego założeniu towarzyszą ogrody.

Fot. 21. Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Fot. 22. Kościół Bożego Miłosierdzia.

JARK związane z pałacami i dworami

Na obszarze opracowania wyróżniają się pięć jednostek, związanych z budynkami o wybitnych walorach architektonicznych:

- Willa Marii Lewalskiej,
- Pałac Czapskich,
- Pałac Czarkowskich,
- Biały Dworek,
- Dworek Kossakówka.

Budynki te wyraźnie wyróżniają się w krajobrazie i zwracają uwagę pośród murów sąsiadujących z nimi kamienic. Dodatkowo towarzyszy im zieleń w postaci ogrodów. W trzech ostatnich przypadkach zieleń jest zaniedbana, niemniej założenia nadal stanowią istotne w krajobrazie miejskim akcenty.

Fot. 23. Biały Dworek.

JARK związane z obiektami pożytku publicznego

Są to wyjątkowe jednostki ze względu na sposób ich zagospodarowania, związane przede wszystkim z oświatą. Budynki charakteryzują się architekturą wysokiej jakości, ich gabaryty odznaczają się w krajobrazie miasta. Dodatkowo często na froncie obiektów znajdują się niewielkie urządzone tereny zielone. Pojawia się również zieleń wysoka ze starymi drzewami, alejki, zadbane trawniki jest niezwykle cenna w krajobrazie miejskim, zwłaszcza w ścisłym centrum intensywnie zainwestowanym.

Fot. 24. Liceum Ogólnokształcące przy ul. Studenckiej.

Fot. 25. Budynek Zespołu Szkół Mechanicznych.

JARK związane z kwartałami mieszkalno – usługowymi

Zabudowa mieszkaniowo - usługowa na terenie opracowania przyjmuje formę kamienic, tworzących kwartały z wewnętrznymi podwórzami, z niewielkimi ogródkami otoczonymi ścianami. Funkcje są tu przemieszane. Mieszczą się tu zarówno lokale mieszkalne i usługowe. Pojawiają się usługi w parterach, lub obiekty są w całości przekształcone na usługowe, najczęściej są to hotele i hostele. Zieleń zabudowy mieszkaniowo – usługowej ograniczona jest do podworców wewnątrz kwartałów. Często fasady są zdobione i bogate w ciekawe detale

architektoniczne. JARK-i tworzą krajobraz miejski kamienic z okresu historyzmu, secesji, modernizmu.

Fot. 26. Dom Stu Balkonów.

Fot. 27. Odrestaurowane fasady kamienic.

JARK związane placami i skwerami

Place miejskie mają niezwykle ważne znaczenie w kompozycji tkanki urbanistycznej. Pełnią między innymi funkcje swego rodzaju węzłów, od których rozchodzą się nitki ciągów komunikacyjnych. Często stanowią przedpola widokowe dla eksponowanych istotnych obiektów, skupiają ekspozycję pomnikami lub zamykają osie widokowe. W strukturze obszaru opracowania wyznaczono cztery główne JARK związane z takimi miejscami:

- Od północy Plac Sikorskiego wraz z dziedzińcem przy lapidarium Ośrodka Kultury Europejskiej Europeum (aktualnie muzeum Stanisława Wyspiańskiego – od 2021 r.),
- Plac na zakończeniu ul. Retoryka z pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego i Legionistów,
- Plac Kossaka,
- Skwer Jerzego Turaszwiliego.

Fot. 28. Plac Kossaka.

Fot. 29. Zieleń na skwerze przed Ośrodkiem Kultury Europejskiej Europeum.

JARK ulic

W skali opracowania ulice wyznaczono jako osobne jednostki. Ciągi komunikacyjne posiadają różny charakter. Najszerszy ciąg stanowią Aleje Trzech Wieszców, stanowiący granice obszaru opracowania od strony zachodniej. To ulica z oddzielnymi jezdniami szerokim pasem zieleni. Powstała ona w miejsce nasypu kolei obwodowej i wału ziemnego z szeregiem bastionów Twierdzy Kraków, flankowanego fosą z drogami wewnątrz i na zewnątrz. Wzdłuż tego ciągu wzniesiono wiele gmachów, charakterystycznych i rozpoznawalnych w sylwecie miasta (np. Muzeum Narodowe, gmach Akademii Górniczo – Hutniczej, Kino Kijów).

Fot. 30. Aleja Adama Mickiewicza i widok na Muzeum Narodowe.

Równoległy ciąg od strony wschodniej, będący również granicą opracowania to ulica Straszewskiego. W przeszłości stanowiła fragment drogi okalającej miasto po zewnętrznej stronie murów obronnych, zwana jest I Obwodnicą. Od strony wschodniej przylega do zielonych Plant, od strony zachodniej wznoszą się zwarte pierzeje kamienic i gmachów o reprezentacyjnych fasadach. Ulica stanowi także istotny element kompozycji urbanistycznej miasta i pełni rolę osi widokowej na Wawel.

Fot. 31. Ulica Straszewskiego.

Inaczej „zielona” jest ul. Retoryka. Ma ona również charakter alei, jezdnie rozdzielone są pasem zieleni konsekwentnie obsadzonym lipami na całej długości. Pierwotnie ulicę wytyczono na zachodnim brzegu rzeki Rudawy, a zabudowę rozpoczęto od prawego brzegu. Później zasklepiono koryto i powstała zadrzewiona aleja rozdzielająca dwa trakty. Ulica ta jest

niezwykłym wnętrzem, którego ściany stanowią modernistyczne kamienice (np. Dom Stu Balkonów). Do ciekawostki należą kamienice Teodora Talowskiego (pod numerami 1, 3, 7, 9, 15). Jest to największy zespół kamienic tego architekta w Krakowie.

Fot. 32. Kamienica Pod Śpiewającą Żabą Teodora Talowskiego u wylotu ul. Retoryka.

Ulica Józefa Piłsudskiego to kolejny istotny ciąg komunikacyjny, pełniący ważną rolę pod względem krajobrazowym. Stanowi ona jedną z generalnych osi kompozycyjnych miasta, skierowaną w kierunku wschód zachód, dając oś widokową z jednej strony na wieżę Bazyliki Mariackiej, a z drugiej strony na Kopiec Kościuszki.

Fot. 33. Oś ulicy Józefa Piłsudskiego z widokiem na Kopiec Kościuszki.

Historia traktu, który biegł w przybliżeniu w tym samym miejscu co obecna ulica Zwierzyniecka sięga jeszcze przed XVIII w. Niemniej w tym przebiegu została ona wytyczona podczas regulacji wynikających z „planów upiększania” z doby Wolnego Miasta Kraków. Obecnie zabudowę stanowią głównie kamienice z końca XIX w. a ulica ma istotny charakter pod względem krajobrazowym pełniąc funkcję osi kompozycyjnej, kierującej widok na wieżę Bazyliki Mariackiej.

Fot. 34. Oś ulicy Zwirzyńcekiej z widokiem na wieżę Bazyliki Mariackiej.

Pozostałe ciągi komunikacyjne, obudowane zwartymi pierzejami kamienic tworzą mniejsze lub większe wnętrza krajobrazowe, gdzie często u ich wylotu znajdują się ciekawe obiekty. Jest to częste rozwiązanie w kompozycji urbanistycznej, gdzie na zakończeniu ulic lokalizowano atrakcyjne architektonicznie budynki dla ciekawego zamknięcia osi kompozycyjnych.

Fot. 35. Oś ulicy Czapskich zamykająca się widokiem na Pałac Czapskich.

2.4 Prognoza zmian przy braku realizacji ustaleń MPZP

2.4.1 Zmiany naturalne

Intensywność i rodzaj procesów środowiskowych zachodzących w omawianym obszarze jest ograniczona przez jego silne zainwestowanie. Można tu jednak zaobserwować zjawisko sukcesji ekologicznej. Sukcesję można zdefiniować jako sekwencję naturalnych zmian składu gatunkowego i struktury biocenoz. Gdy przebiega ona na obszarze już wcześniej zasiedlonym mówimy o sukcesji wtórnej. Sukcesja zmierza do odtworzenia się naturalnego zbiorowiska charakterystycznego dla lokalnych warunków środowiskowych. Nie należy jednak zakładać, że odtworzony ekosystem będzie identyczny z tym przed zniszczeniem.

Sukcesja dotyczy nielicznych i małych powierzchni fragmentów terenu. Nie zinventaryzowano większych powierzchniowo obszarów gdzie sukcesja roślinna jest bardziej widoczna.

2.4.2 Zmiany antropogeniczne

Ze względu na niewielką dostępność wolnej przestrzeni (teren intensywnie zabudowany) możliwość rozwoju nowej zabudowy na obszarze opracowania jest ograniczona.

Środowisko przyrodnicze obszaru miejskiego na przestrzeni lat uległo całkowitemu przekształceniu. Zainwestowaniu towarzyszy oczywiście roślinność, lecz naturalne pokrycie uległo antropopresji. Działalność człowieka doprowadziła do nieodwracalnych zmian w pokryciu i chociaż zieleń na obszarze opracowania występuje, to pierwotna szata roślinna całkowicie uległa gatunkom wprowadzonym przez człowieka.

Nagromadzenie w omawianym obszarze obiektów zabytkowych, objętych ochroną umożliwia zachowanie układów przestrzennych, zabytkowego charakteru obszaru, a co szczególnie cenne w obszarze zainwestowanym – tkanki zielonej wykształconej w formie ogrodów, zieleńców czy zadrzewień. Jednakże w sytuacji braku planu miejscowego powstanie nowej zabudowy lub przekształcenia (nadbudowa/rozbudowa) istniejącej nie są wykluczone. W przypadku działań inwestycyjnych może dojść do obniżenia jakości krajobrazu kulturowego, a ponadto często bezpowrotnie zniszczeniu ulega zieleń we wnętrzach kwartałów zabudowy, w podwórzach kamienic, co prowadzi do dalszego zubażania zasobów przyrodniczych.

Jednocześnie zaznacza się, że pieczę nad obszarem sprawuje Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, z uwagi na wpis do rejestru zabytków układów urbanistycznych oraz zespołów zabudowy dawnych dzielnic „Nowy Świat”, „Piasek”, a także zachodniej części Alei Trzech Wieszców.

2.5 Uwarunkowania ekofizjograficzne

1. Powierzchnia omawianego obszaru wynosi 42,8 ha. Stanowi on część ścisłego centrum Krakowa. Jest to obszar intensywnie zabudowany i zdefiniowany przestrzennie, stanowiący fragment koncentryczno - promienistej struktury urbanistycznej XIX i XX wiecznego Krakowa. Struktura ta opiera się na systemie obwodnic i promieniście rozchodzących się ulic, obudowanych zabudową pierzejową i tworzących kwartały, we wnętrzach których występują zespoły zieleni przydomowej i ogrodowej.
2. W granicach analizowanego obszaru zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w przeważającej części w zwartych kwartałach ukształtowanych wyznaczonym układem komunikacyjnym.
3. W obszarze „Nowy Świat” nie występują obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych objęte prawną formą ochrony przyrody. Znajdują się tutaj ustanowione pomniki przyrody. Nie występują tu płaty cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych oraz udokumentowane stanowiska roślin chronionych. Tereny objęte granicami opracowania obejmują siedliska chronionych gatunków zwierząt (ptaków i nietoperzy), zwłaszcza w obrębie występujących na obszarze zadrzewień (ogrody przy obiektach użyteczności publicznej, wnętrza innych kwartałów zabudowy i nasadzenia wzdłuż ulic, a także w obrębie samych budynków).
4. Powiązania przyrodnicze obszaru są znacznie ograniczone ze względu na izolację od sąsiednich terenów ciągami komunikacyjnymi o znacznym natężeniu ruchu jak również ze względu na znaczne zainwestowanie obszaru. Powiązania z terenami zewnętrznymi wytworzone są przez skupiska oraz szpalery drzew. Na uwagę zasługuje ul. Straszewskiego i pasmowe powiązanie w kierunku dolinie rzeki Wisły (która jest głównym korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym, włączonym do europejskiej

- sieci ekologicznej EECONET) wzmocnione sąsiedztwem Plant Krakowskich. Powiązania poprzez zieleni wysoką wytworzone są również poprzez drzewa zlokalizowane w ciągu Alei Mickiewicza i Alei Krasińskiego oraz w ciągu ul. Retoryka.
5. Na obszarze opracowania występują liczne obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz do ewidencji zabytków. Obszar opracowania znajduje się w granicach pomnika historii, w całości znajduje się w strefie buforowej obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – Historycznego zespołu urbanistycznego i architektonicznego miasta Krakowa. Historyczny układ urbanistyczny wraz zabytkową i tradycyjną zabudową mają istotny wpływ na możliwości rozwoju nowego zainwestowania.
  6. Z uwagi na znaczne zainwestowanie, założenia i cel mpzp powinny być ukierunkowane na ochronę istniejącej zieleni.
  7. Priorytetowa jest ochrona i utrzymanie **terenów o najwyższych wartościach przyrodniczych**. Są to przede wszystkim tereny przy obiektach sakralnych, ale również zieleni w sąsiedztwie Willi Marii Lewalskiej, ogrodu Pałacu Czapskich, Kossakówki. Do terenów o najwyższym walorze również włączono część zieleni związanej z obiektami pożytku publicznego przy Alei Mickiewicza i Alei Krasińskiego, zieleni na Placu Sikorskiego. Istniejąca w nich zieleni powinna być zabezpieczona, podlegać konserwacji i pielęgnacji.
  8. **Tereny o podwyższonych wartościach przyrodniczych** obejmujące zieleni i skwery publiczne, które charakteryzują się znacznie większą powierzchnią zieloną lub większym skupiskiem dużych drzew, również powinny zostać zabezpieczone przed zabudową i likwidacją.
  9. Ochronie powinny podlegać istniejące egzemplarze drzew. **Drzewa odznaczające się w krajobrazie/ cenne przyrodniczo** winny podlegać szczególnej uwadze. W celu ich ochrony i zachowania, miejsca ich występowania powinno się wykluczyć lub ograniczyć spod możliwości zainwestowania. W związku z brakiem możliwości bezpośredniej identyfikacji stanu zdrowotnego drzew (w terenach niedostępnych) dopuszczalna jest weryfikacja ich statusu podczas dalszego procesu planistycznego lub inwestycyjnego.
  10. Należy uwzględniać i zachować zieleni wewnątrz kwartałów zabudowy poprzez utrzymanie wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, zapewniającego zachowanie walorów przyrodniczych historycznego układu urbanistycznego.
  11. Należy ograniczać likwidowanie terenów zieleni, w szczególności przy obiektach użyteczności publicznej oraz przestrzeni dostępnych publicznie.
  12. Istniejąca zieleni towarzysząca układowi kompozycyjnemu obiektów kubaturowych powinna stanowić element spójnego przestrzennie założenia urbanistyczno-architektonicznego obejmującego zespół budowlany, pojedyncze budynki oraz różnorodne formy zieleni.
  13. Dla właściwego ukształtowania przestrzeni publicznych z udziałem zieleni w formie zielonych ciągów powinno się kształtować zieleni w postaci nasadzeń drzew i krzewów w gruncie, o formie i skali dostosowanych do skali danego wnętrza krajobrazowego.
  14. W granicach wskazanych **wnętrz urbanistycznych o pierwszorzędym znaczeniu w strukturze krajobrazu – do zachowania**: zachowania w istniejących granicach i w istniejącym stanie zagospodarowania wymagają obszerne posesje dawnych rezydencji i zespołów klasztornych, takich jak:
    - willa Lewalskich z ogrodem przy ul. Krupniczej 42,
    - pałac miejski (pałac Ogińskich i Potulickich, następnie Resursa Kupiecka) przy ul. Piłsudskiego 4,
    - Zespół klasztorny Kapucynów przy ul. Loretańskiej 11,
    - klasztor zespół kościoła p.w. Niepokalanego Serca NMP i klasztoru sióstr Felicjanek przy ul. Smoleńsk 4 – 6.

Wszystkie w/w miejsca wymagają:

- ochrony oraz szczególnej dbałości w decyzjach urbanistyczno – architektonicznych,
- utrzymania i podkreślenia w kompozycjach urbanistycznych indywidualnych historycznych cech ukształtowania i zagospodarowania terenów,
- ograniczenia możliwość realizacji nowych obiektów budowlanych,
- zachowania istniejących zespołów przyrodniczych wraz z kształtowaniem zieleni wysokiej.

15. W granicach wskazanych **znaczących wewnątrz urbanistycznych powiązanych z wewnątrzami urbanistycznymi ulic** – zachowania wymaga charakter wewnątrz urbanistycznych – ulicznych i placowych w rejonie:

- skweru im. B. Hanssona,
- budynku d. Szkoły Wydziałowej przy ul. Loretańskiej 16-18,
- skweru Jerzego Turaszwiljego
- od ul. Piłsudskiego w kierunku Al. 3 Maja, skwer gen. Z. Zielińskiego, ul. Garncarska, ul. Retoryka, Plac Juliusza Kossaka do ul. Powiśle.

Wszystkie w/w miejsca wymagają:

- ochrony oraz ekspozycji elementów struktury przestrzennej,
- ochrony oraz utrzymania i podkreślenia w kompozycjach urbanistycznych formy architektonicznej układów i zespołów zabudowy,
- zachowania lokalnych gabarytów,
- powiązania wewnątrz urbanistycznych z osiami i otwarciami widokowymi.

16. W granicach **terenów wskazanych do pielęgnacji, konserwacji, rekultywacji i uzupełnienia zieleni** należy podejmować działania służące dekompozycji zieleni przywracającej jej wartość przyrodniczą oraz krajobrazową.

17. W granicach wskazanych **terenów wymagających uporządkowania z uwzględnieniem wartości historycznych i kulturowym oraz z uwzględnieniem kształtowania i rozwoju zieleni** – uporządkowania wymagają wewnątrz urbanistyczne na tyłach zabudowań – w formie ogrodowych zapleczy i przestrzeni wspólnych w podworcach w rejonie:

- zespołu dworsko - parkowego "Kossakówka" (Plac Kossaka Juliusza 4),
- ul. Piłsudskiego i ul. Wenecja.

Wszystkie w/w miejsca wymagają:

- ograniczenia możliwość realizacji nowych obiektów budowlanych, ewentualne inwestycje muszą być podporządkowane ochronie zastanych wartości kulturowych, w tym istniejącemu układowi urbanistycznemu i lokalnemu kontekstowi zabytkowemu,
- zachowania lokalnych gabarytów.

18. W granicach **terenu wskazanego do uporządkowania w zakresie struktury przestrzennej** – szczególnej staranności wymaga zagospodarowanie obecnie wolnej od zabudowy działki między zabytkowymi willami przy placu Kossaka, tj. zespołu „Kossakówki” i willi pl. Kossaka 6.

Zagospodarowanie na działce zajmującej wolną przestrzeń od strony pl. Kossaka podporządkowane musi być wartościom kulturowym, w tym istniejącemu układowi urbanistycznemu i lokalnemu kontekstowi zabytkowemu z zakazem zabudowy.

19. W granicach wskazanego **terenu z wykluczeniem nowej zabudowy**, na granicach zabytkowego założenia pałacowo -ogrodowego „Białego Dworku” przy ul. Straszewskiego 14-16, należy zakazać lokalizacji nowej zabudowy.

20. Na podstawie decyzji A-1438/M obejmującej wpisem do rejestru - układ urbanistyczny oraz zespół zabudowy dawnej III dzielnicy katastralnej miasta Krakowa – „Nowy Świat” oraz decyzji A-1446/M - „Piasek” , można wskazać, iż: w tej części miasta z uwagi na

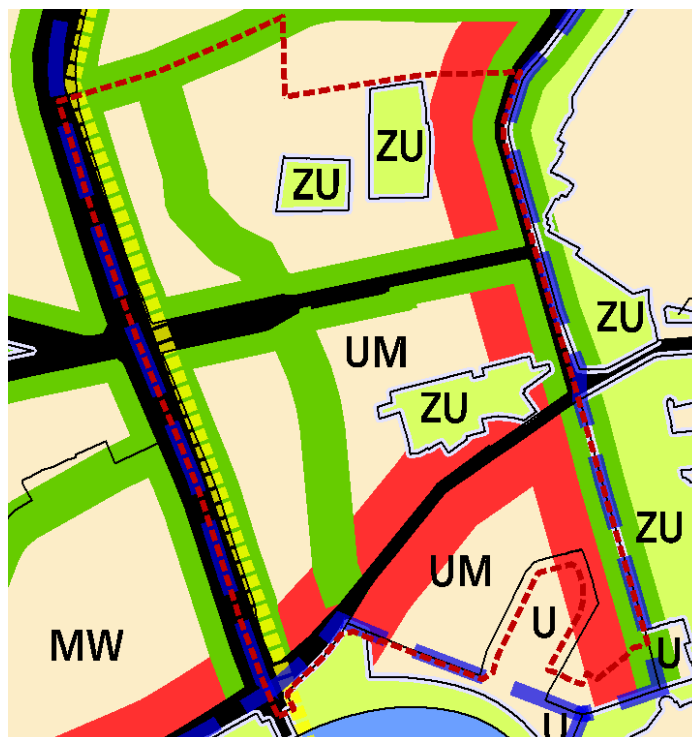
ekspozycję panoram i widoków na najstarsze zespoły zabudowy konieczne są ograniczenia gabarytów, utrzymanie dominujących walorów kulturowych, ograniczenie gęstości zabudowy oraz porządkowanie i zharmonizowanie nowych inwestycji z zabudową historyczną.

21. Szczególną uwagę należy zwrócić na główne ciągi zieleni, tak aby ich utrzymanie stanowiło kontynuację ciągłości systemu przyrodniczego i krajobrazowego. Ulice wskazane jako **ciągi komunikacyjne w zieleni wysokiej wskazane do zachowania i kształtowania** stanowią częściowo zasadnicze osie kompozycyjne tego obszaru, a wzbogacane o walory alei zielonych mogą w przyszłości pełnić rolę w kształtowaniu zrównoważonej struktury przestrzennej Miasta.
22. **W pozostałych ciągach komunikacyjnych wskazanych do kształtowania w kierunku alei reprezentacyjnych** powinno się odpowiednio kształtować zieleń.
23. Zachowanie osi widokowych, urbanistycznych, podkreślenie dominant.
24. Powiązania widokowe powinny zostać uwzględnione w działaniach inwestycyjnych, szczególnie poprzez ograniczenia gabarytowe w terenach przewidzianych do zainwestowania - pozwalających na właściwą ochronę sylwety historycznego centrum Krakowa. Nowa zabudowa w obrębie układów zabytkowych swoim gabarytem powinna nawiązywać do zabudowy historycznej i tradycyjnej. Kształtowana przestrzeń w obszarze opracowania musi być harmonijnie powiązana z otaczającym krajobrazem oraz dostosowane i podporządkowane historycznemu krajobrazowi miejskiemu.
25. Dostosowanie zabudowy do występujących warunków gruntowych, zagrożenia powodziowego i działania bariery odwadniającej.
26. Stosowanie rozwiązań ograniczających niską emisję.

3. Uwarunkowania wynikające ze stanu planistycznego oraz przepisów odrębnych

3.1 Ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa (Uchwała Nr XII/87/03 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2003 r., zmieniona Uchwałą Nr XCIII/1256/10 z dnia 3 marca 2010 r., zmieniona uchwałą Nr CXII/1700/14 z dnia 9 lipca 2014 r.), zwanego dalej Studium, teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” znajduje się w granicach strukturalnej jednostki urbanistycznej nr 2 „Pierwsza Obwodnica”. Niewielki fragment znajduje się w granicach strukturalnej jednostki nr 4 „Śródmiejski Park Nadwiślański” (fragment pasa drogowego i chodnika).

Ryc. 13. Granica obszaru projektu planu na tle planszy K1 Studium [1].

W granicach mpzp obszaru „Nowy Świat” Studium określa następujące kategorie terenów (funkcje):

UM – Tereny zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Funkcja podstawowa

- Zabudowa usługowa realizowana jako budynki przeznaczone dla następujących funkcji: handel, biura, administracja, szkolnictwo i oświata, kultura, usługi sakralne, opieka zdrowotna, usługi pozostałe, obiekty sportu i rekreacji, rzemiosło, przemysł wysokich technologii wraz z niezbędnymi towarzyszącymi obiektami budowlanymi (m.in. parkingi, garaże) oraz zielenią towarzyszącą zabudowie;
- Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wysokiej intensywności realizowana jako budynki mieszkaniowe wielorodzinne, (m.in. zabudowa osiedli mieszkaniowych, budynki wielorodzinne realizowane jako uzupełnienie tkanki miejskiej) wraz z niezbędnymi towarzyszącymi obiektami budowlanymi (m.in. parkingi, garaże) oraz z zielenią towarzyszącą zabudowie.

Funkcja dopuszczalna – Zieleń urządzona i nieurzadzona m. in. w formie parków, skwerów, zieleńców, parków rzecznych, lasów, zieleni izolacyjnej.

ZU – Tereny zieleni urządzonej

Funkcja podstawowa - Różnorodne formy zieleni urządzonej (w tym obejmującej parki, skwery, zieleńce, parki rzeczne), zieleni izolacyjna, zieleni forteczną, zieleni założeń zabytkowych wraz z obiektami budowlanymi, ogrody działkowe, ogrody zoologiczne i botaniczne.

Funkcja dopuszczalna - Zabudowa realizowana jako terenowe obiekty i urządzenia sportowe, obiekty budowlane obsługujące tereny zieleni, takie jak: wypożyczalnie sprzętu sportowego, kawiarnie, cukiernie, oranżerie, cieplarnie, obiekty małej architektury, ogródki jordanowskie, urządzenia wodne, które nie zmniejszają określonego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, wody powierzchniowe, stawy oraz zbiorniki wodne poeksploatacyjne, różnorodne formy zieleni nieurządzonej, lasy, grunty rolne, cmentarze i grzebowiska dla zwierząt, jeżeli zostały wskazane w tabelach strukturalnych jednostek urbanistycznych.

U – Tereny usług

Funkcja podstawowa – Zabudowa usługowa realizowana jako budynki przeznaczone dla następujących funkcji: handel, biura, administracja, szkolnictwo i oświata, kultura, usługi sakralne, opieka zdrowotna, lecznictwa uzdrowiskowego, usługi pozostałe, obiekty sportu i rekreacji, rzemiosło, przemysł wysokich technologii wraz z niezbędnymi towarzyszącymi obiektami budowlanymi (m.in. parkingi, garaże) oraz z zielenią towarzyszącą zabudowie.

Funkcja dopuszczalna – Zieleń urządzona i nieurzadzona m.in. w formie parków, skwerów, zieleńców, parków rzecznych, lasów, zieleni izolacyjnej.

KD – Tereny komunikacji

Funkcja podstawowa - Tereny komunikacji kołowej obejmujące korytarze podstawowego układu drogowo-ulicznego (w tym w przebiegu tunelowym), tereny pod autostrady, drogi ekspresowe i inne drogi publiczne (klasy głównej ruchu przyspieszonego, głównej i zbiorczej) oraz tereny miejskiej komunikacji szynowej, tereny i przystanki tramwaju, pętle tramwajowe i autobusowe.

Funkcja dopuszczalna - Parkingi wielopoziomowe przy pętlach komunikacji miejskiej.

W ramach wytycznych do planów miejscowych zawartych w tomie III Studium w zakresie jednostki urbanistycznej nr 2 „Pierwsza Obwodnica” określone zostały następujące kierunki zmian w strukturze przestrzennej:

- Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wraz z układem urbanistycznym do utrzymania, ochrony i uzupełnień oraz odtworzeń w lokalizacjach historycznej zabudowy;
- Istniejące zespoły obiektów usług o charakterze ponadlokalnym i metropolitalnym o funkcji naukowo-dydaktycznej, sakralnej, kultury i sztuki, sportu do utrzymania, ochrony rozwoju;
- Ochrona i kształtowanie istniejących oraz tworzenie nowych placów i skwerów miejskich o najwyższych walorach przestrzeni publicznych;
- Rewitalizacja/rehabilitacja wewnątrz urbanistycznych poprzez wprowadzenie zieleni urządzonej;
- Tworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej obudowanej usługami w parterach budynków w oparciu o główne ciągi komunikacyjne jednostki;
- Wnętrza historycznych kwartałów zabudowy do ochrony przed zabudową;
- Koncentracja zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej o zwiększonej intensywności w rejonach przystanków metra;

- Ciągi komunikacyjne ul. Retoryka, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Krupnicza kształtowane jako przestrzenie publiczne z zielenią urządzone;
- Obsługa komunikacyjna terenu jednostki powiązana z Alejami Trzech Wieszców oraz w oparciu o system transportu publicznego tramwaju i metra.

W zakresie standardów przestrzennych zmiana Studium wyznacza:

- Zabudowa wielorodzinna w formie kwartałów zabudowy i zabudowy pierzejowej wzdłuż ulic, tworzącej kwartały zwartej zabudowy śródmiejskiej;
- Zabudowa usługowa wbudowana i zespoły zabudowy usługowej;
- Zabudowa w terenach zieleni urządzonej (ZU) objętych wpisem do gminnej ewidencji zabytków kształtowania według wskazań właściwych organów ochrony zabytków;
- Powierzchnia biologicznie czynna dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej w terenach zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (UM) min. 20%, a w terenach położonych w strefie kształtowania systemu przyrodniczego min. 50%;
- Powierzchnia biologicznie czynna dla zabudowy usługowej w terenach usług (U) min. 20%, a w terenach położonych w strefie kształtowania systemu przyrodniczego min. 40%;
- Powierzchnia biologicznie czynna dla terenów zieleni urządzonej (ZU) min. 80%.

W zakresie wskaźników zabudowy:

- Wysokość zabudowy mieszkaniowej i usługowej w terenach zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (UM) do 20m;
- Wysokość zabudowy usługowej w terenach usług (U) do 20 m, a na Placu na Groblach do 4m;
- W uzasadnionych sąsiednią zabudową i funkcją przypadkach dopuszcza się zmianę wysokości zabudowy.

W zakresie środowiska kulturowego:

– Strefy ochrony konserwatorskiej:

- Buforowa obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – obejmuje całość obszaru

Strefa buforowa zawiera się w historycznych granicach rdzenia Twierdzy Kraków (o poszerzonym po 1888 r. zasięgu) i obejmuje układ koncentrycznych obwodnic z siatką promieniście rozchodzących się ulic oraz część historycznych struktur Krakowa (miast, przedmieść i jurydyk) wraz z XIX i XX-wiecznymi zespołami zabudowy o wysokich wartościach kompozycyjnych i o wyraźnych cechach stylowych, reprezentujących historyzm, secesję i modernizm.

- Ochrony wartości kulturowych – obejmuje całość obszaru

Strefa ochrony wartości kulturowych wyznaczona została w celu zachowania walorów kulturowych istniejących układów urbanistycznych, zespołów zabudowy, pojedynczych obiektów architektonicznych zachowanej historycznej sieci drożnej (w tym dróg fortecznych dawnej Twierdzy Kraków), założeń zieleni oraz pomników, kapliczek i krzyży przydrożnych, a także w celu kształtowania nowych, wartościowych składników środowiska kulturowego.

Z uwagi na niejednorodny stan zachowania zasobów zawartych w strefie wyróżnione zostały kategorie dominacji, rewaloryzacji i integracji. Obszar opracowania znajduje się w granicach strefy dominacji.

- Ochrony sylwety Miasta – obejmuje całość obszaru

Strefa ochrony sylwety Miasta została wyznaczona w celu ochrony obszarów, które tworzą unikalną sylwetę Krakowa i wymagają wprowadzenia zakazów zainwestowania

w terenach otwartych oraz ograniczeń gabarytowych w terenach przewidzianych do zainwestowania - pozwalających na właściwą ochronę sylwety Krakowa.

- Ochrony i kształtowania krajobrazu – obejmuje całość obszaru

Strefa ochrony i kształtowania krajobrazu wyznaczona została w celu zachowania najcenniejszych widoków i panoram na sylwetę Miasta oraz w celu ochrony krajobrazu Krakowa, w tym tworzących go elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazu miejskiego i krajobrazu warownego.

Obszar projektowanego planu przecinają osie powiązań widokowych pomiędzy kopcami krakowskimi.

- Nadzoru archeologicznego – obejmuje całość obszaru

Strefa służy ochronie występujących na obszarze Krakowa zabytków archeologicznych nieruchomych i ruchomych (pozostałości osadnictwa, cmentarzysk i innych relikwów działalności człowieka).

– Wskazania dla wybranych elementów:

- Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych, zespołów i obiektów, poprzez obejmowanie częściową lub pełną ochroną konserwatorską;
- Utrzymanie historycznych układów urbanistycznych wraz z zabytkową i tradycyjną zabudową; nowa zabudowa w obrębie ww. układów o gabarytach uwzględniających zachowaną zabudowę historyczną i tradycyjną;
- Objęcie planami zagospodarowania przestrzennego strefy buforowej obszaru wpisanego na Listę UNESCO;
- Ochrona zespołów zieleni, wraz z wyposażeniem ich przestrzeni (w tym sportu i rekreacji: Na Groblach), parkowych, klasztornych oraz zespołów zieleni towarzyszących wnętrzom kwartałów zabudowy;
- Ustalenie zasad porządkowania przestrzeni publicznych i ich wyposażenia (nawierzchni, małej architektury, nośników informacji wizualnej, w tym reklam);
- Kontynuacja programu iluminacji: wewnątrz urbanistycznych oraz zespołów i obiektów zabytkowych.

W zakresie środowiska przyrodniczego:

- Jednostka w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi o prawdopodobieństwie występowania wody tysiącletniej Q0,1% (rzeka Wisła) – południowa część jednostki;
- Zieleń przydomowa, towarzysząca zabudowie do ochrony;
- Strefa kształtowania systemu przyrodniczego (fragmentarycznie);
- Korytarz ekologiczny Wisły oraz połączenie Błoni Krakowskich z Plantami (...).

W zakresie komunikacji:

- Drogi:
  - układu podstawowego – w klasie Z: Aleje Trzech Wieszców,
  - pozostałe – lokalne i dojazdowe; z lokalnymi ograniczeniami bezpośredniego dostępu samochodów;
- Transport zbiorowy:
  - Planowane 2 linie metra z węzłami przesiadkowymi na linie tramwajowe i autobusowe (AGH, Basztowa/Długa, Straszewskiego/Zwierzyniecka),
  - linie tramwajowe układu śródmiejskiego na 8 kierunkach promienistych i 1 kierunku średnicowym,
- Strefa ograniczeń parkowania, z lokalnymi parkingami wielostanowiskowymi do obsługi obszaru.

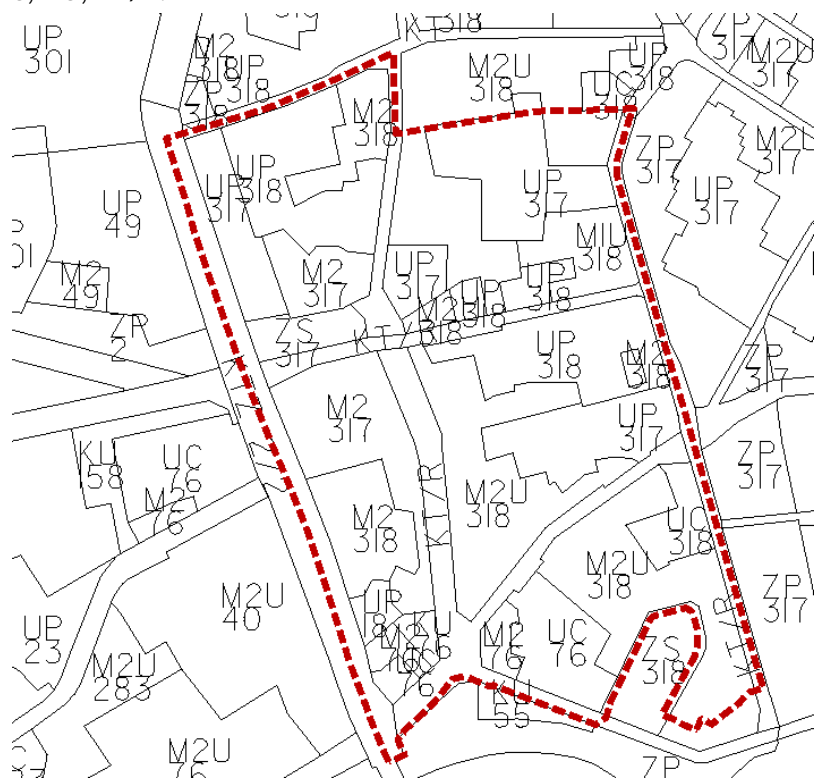
W zakresie infrastruktury:

- Priorytetowy obszar wskazany do zmiany technologii grzewczej;
- Ograniczenia wynikające z występowania studni wchodzących w system bariery odwadniającej miasta Krakowa.

3.2 Ustalenia nieobowiązującego miejscowego planu ogólnego

W obszarze objętym sporządzanym planem obowiązywał Miejskowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa zatwierdzony uchwałą Nr VII/58/94 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 listopada 1994 r. Plan ten utracił moc po 1 stycznia 2003 r., niemniej jednak jego ustalenia stanowią nadal istotne uwarunkowania w zakresie dotychczasowego przeznaczenia terenów.

W granicach objętych planem znajdowały się tereny oznaczone symbolami: M2, M2U, M1U, UP, UC, ZS, KU, KT/R.

Ryc. 14. Obszar opracowania na tle przeznaczeń ustalonych w Miejskowym planie ogólnym z 1994 r.

Obszar Mieszkaniowy - (Obszar M2) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi, o intensywności zabudowy mieszkaniowej (netto) 0,85 - 1,2, liczonej w granicach projektu zagospodarowania działki.

Obszar Mieszkaniowo-Uługowy - (Obszar M2U) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z usługami publicznymi i komercyjnymi stanowiącymi nie mniej niż 30% powierzchni terenu lub powierzchni użytkowej o intensywności mieszkaniowo-uługowej (netto): M2U: 1,2 - 1,7, liczonej w granicach projektu zagospodarowania działki.

Obszar Mieszkaniowo-Uługowy - (Obszar M1U) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z usługami publicznymi i komercyjnymi stanowiącymi nie mniej niż 30% powierzchni terenu lub powierzchni użytkowej o intensywności

mieszaniowo-usługowej (netto): M1U: 1,4 - 1,9, liczonej w granicach projektu zagospodarowania działki.

Obszar Usług Publicznych – (Obszar UP) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod:

- 1/ usługi nauki, oświaty, kultury, a także usługi zdrowia i opieki społecznej,
- 2/ obiekty administracji publicznej,
- 3/ obiekty sakralne,
- 4/ urządzenia specjalne (w tym zakłady karne),
- 5/ inne usługi publiczne.

Obszar Usług Komercyjnych - (Obszar UC) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod:

- 1/ banki, instytucje ubezpieczeń, dyrekcje lub zarządy jednostek gospodarczych, obiekty jednostek projektowych,
- 2/ obiekty handlu detalicznego i hurtowego, obiekty gastronomii, rzemiosła,
- 3/ obiekty turystyki, centra wystawiennicze, tereny koncentracji usług,
- 4/ usługi łączności.

Obszar Sportu - (Obszar ZS) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod urządzenia sportowe.

Obszar Urzędzeń Komunikacyjnych - (Obszar KU) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod:

- 1/ urządzenia komunikacji zbiorowej,
- 2/ obiekty usług technicznych motoryzacji oraz stacje paliw,
- 3/ parkingi,
- 4/ garaże boksowe poza terenami mieszkaniowymi,
- 5/ urządzenia naziemne dla komunikacji wodnej.

Obszar Tras Komunikacyjnych - (Obszar KT) z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod:

- 1/ tereny kolejowe,
- 2/ tereny wydzielonej komunikacji szynowej,
- 3/ autostrady, ulice ekspresowe, ulice główne ruchu przyspieszonego, ulice główne, ulice zbiorcze oraz lokalne,
- 4/ ulice pieszo-jezdne,
- 5/ ciągi dla komunikacji pieszej i rowerowej.

Zasady zagospodarowania terenu zostały również określone w ustaleniach stref polityki przestrzennej. Obszar planu znajdował się w następujących strefach:

- Strefa ochrony wyjątkowych wartości kulturowych (nr 2),
- Strefa rewaloryzacji wysokich wartości kulturowych (nr 3),
- Strefa zachowania ogólnomiejskich warunków równowagi ekologicznej (nr 4),
- Strefa ochrony ekologicznej centrum miasta (nr 10),
- Strefa restrukturyzacji i rekultywacji terenów przemysłowych i poprzemysłowych (nr 14),
- Strefa ochrony i kształtowania przedpola widoku (nr 15),
- Strefa ochrony i kształtowania bliskiego planu widoku (nr 16),
- Strefa ochrony i kształtowania dalszego planu widoku jego tła i obrzeży (nr 17),
- Strefa intensywności wielkomiejskiej (nr 18),
- Strefa intensywności podmiejskiej (nr 20).

3.3 Ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W zachodniej części projektowanego planu, od 1 sierpnia 2014 r. obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Błonia Krakowskie”, przyjętego uchwałą Nr CXII/1699/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r.

W planie obowiązującym „Błonia Krakowskie” tereny objęte projektem planu „Nowy Świat” mają następujące przeznaczenia:

- US.1 – teren przeznaczony pod zabudowę usługową z zakresu sportu i rekreacji,
- U.2 – teren przeznaczony pod zabudowę usługową,
- ZPz.1, ZPz.2, ZPz.3 – tereny przeznaczone pod zieleni urządzonej – zieleńce,
- KDL.1, KDD.2, KDZ.1 – tereny komunikacji.

Ryc. 15. Fragment mpzp „Błonia Krakowskie” znajdujący się w granicach projektowanego mpzp „Nowy Świat”. Granicę projektowanego mpzp „Nowy Świat” oznaczono grubą, czerwoną, przerywaną linią.

3.4 Ustalenia wynikające z przepisów odrębnych

Ochrona przyrody

W obszarze „Nowy Świat” nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U.2022.916 z późn. zm.) ani też nie planuje się ich ustanowienia, natomiast występują tu siedliska chronionych gatunków zwierząt w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022.2380). Są to siedliska związane z występującą na obszarze zielenią oraz zadrzewieniami (ogrody przyklasztorne, wnętrza kwartałów zabudowy, nasadzenia wzdłuż ulic), a także w obrębie budynków. Dla przykładu można wymienić obserwowane nietoperze (wszystkie gatunki podlegają ochronie ścisłej) i ptaki (gatunki o różnym statusie ochrony) zasiedlające budynki oraz zadrzewienia [4].

W granicach projektowanego planu znajduje się siedem pomników przyrody:

- 1) **miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba*)** przy ul. Garncarska 3 (numer rejestru województwa: 126101-004) podlegający ochronie na mocy Rozporządzenia Nr 3

- Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13),
- 2) **jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)** przy ul. Straszewskiego 14 (numer rejestru województwa: 126101-013) podlegający ochronie na mocy Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13),
  - 3) **robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*)** przy skrzyżowaniu ul. Smoleńsk i ul. Retoryka (numer rejestru województwa: 126101-014) podlegający ochronie na mocy Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13),
  - 4) **jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)** przy pl. Kossaka 4 (numer rejestru województwa 126101-005) podlegający ochronie na mocy Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13),
  - 5) **lipa drobnolistna (*Tilia cordata*)** przy ul. Tarłowskiej (numer rejestru województwa: 126101-150) podlegający ochronie na mocy Rozporządzenia Nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13.04.2004 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody na terenie województwa małopolskiego (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, Poz. 1086),
  - 6) **dąb szypułkowy (*Quercus robur*)** przy Placu Sikorskiego (numer rejestru województwa: 126101-180) podlegający ochronie na mocy Uchwały Nr XXXI/406/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 19.12.2007 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 9, poz. 63),
  - 7) **lipa drobnolistna (*Tilia cordata*)** przy ul. Piłsudskiego (numer rejestru województwa: 126101-266) podlegający ochronie na mocy Uchwały Nr XC/1347/13 Rady Miasta Krakowa z 20.11.2013 w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 6996).

Na omawianym obszarze nie występują płaty cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych oraz udokumentowane stanowiska roślin chronionych [4].

Ochrona środowiska kulturowego

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), obiektami podlegającymi ochronie są zabytki nieruchome, zabytki ruchome, zabytki archeologiczne a formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony m.in. w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie obszaru objętego sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zabytki chronione są w formie wpisu do rejestru i uznania za pomnik historii.

W granicach obszaru nie został utworzony park kulturowy, brak jest zabytków wpisanych na Listę Skarbów Dziedzictwa.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z w/w ustawą uwzględnia się w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Obszar objęty sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” zlokalizowany jest w:

- 1) w południowej swej części - granicach układu urbanistycznego oraz zespołu zabudowy dawnej III dzielnicy katastralnej miasta Krakowa – „Nowy Świat”, wpisanego do rejestru zabytków na podstawie decyzji z dnia 09.06.2015r., pod numerem **A-1438/M**; w granicach wyznaczonych przez:
  - a) pierzeję ul. Piłsudskiego,
  - b) wschodnią pierzeję al. Krasińskiego,
  - c) zachodnią pierzeję ul. Straszewskiego,
  - d) północną pierzeję ul. Podzamcze i Powiśle;
- 2) w północnej swej części - granicach układu urbanistycznego oraz zespołu zabudowy dawnej IV dzielnicy katastralnej miasta Krakowa – „Piasek”, wpisanego do rejestru zabytków na podstawie decyzji z dnia 15.10.2015r., pod numerem **A-1446/M**; w granicach wyznaczonych przez:
  - a) północną pierzeję ul. Piłsudskiego,
  - b) wschodnią pierzeję al. Mickiewicza i al. Słowackiego,
  - c) północno - zachodnią pierzeję ul. Łobzowskiej i Gancarskiej,
  - d) zachodnią pierzeję ul. Dunajewskiego, Podwale i Staszewskiego.
- 3) w zachodniej części – granicach układu urbanistycznego zachodniej części Alei Trzech Wieszczów wraz z wnętrzem urbanistycznym pl. Inwalidów w Krakowie, wpisanego do rejestru zabytków na podstawie decyzji z dnia 24 listopada 2020 r., pod numerem **A 1570/M**.

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW [4]

Na obszarze sporządzanego planu miejscowego dla obszaru „Nowy Świat” rejestr zabytków obejmuje 75 zabytków nieruchomości.

LISTA ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO [4]

Teren w granicach opracowania w całości znajduje się w strefie buforowej obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – Historycznego zespołu urbanistycznego i architektonicznego miasta Krakowa.

Strefa obejmuje układ urbanistycznym dziewiętnastowiecznego Krakowa, w obrębie rdzenia Twierdzy Kraków, który nakreślił główne kierunki rozwoju urbanistycznego miasta.

Konsekwentna realizacja planu zabudowy Krakowa poczynając od połowy XIX w. do końca dwudziestolecia międzywojennego pozwoliła zachować czytelny, klarowny kształt układu urbanistycznego miasta. Kształt Twierdzy uwzględniał topografię najbliższych okolic ówczesnego Krakowa i Podgórze, stopień ich zurbanizowania, a także granice administracyjne miasta i sąsiednich gmin. Zachowana sieć dróg, węzły komunikacyjne, tereny urządzonej zieleni oraz zabytkowa zabudowa są materialnym świadectwem dziewiętnastowiecznych koncepcji urbanistycznych.

Na terenie strefy buforowej wyodrębnić można historyczne układy urbanistyczne o wyraźnej ciągłości historycznej. Układ urbanistyczny tej części miasta powstał w wyniku świadomego działania człowieka i do dziś zachowuje czytelny i klarowny ład przestrzenny.

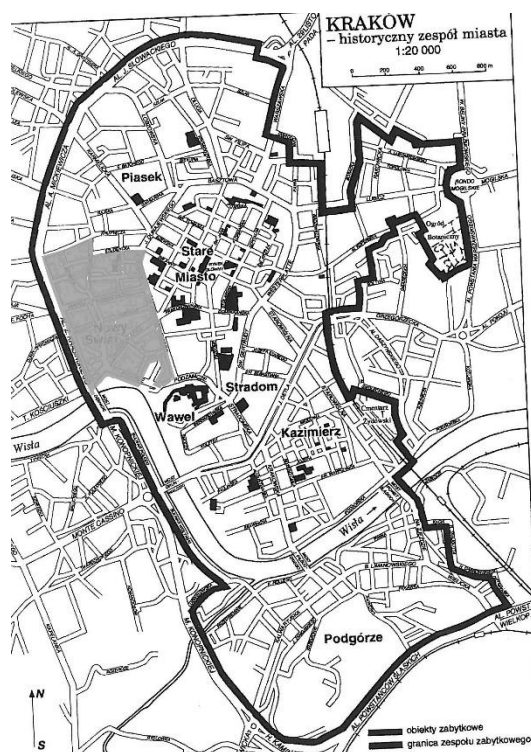
Strefę buforową utworzono w celu ochrony obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, a szczególnie ochrony sylwety tej części miasta.

Ryc. 16. Strefa buforowa dla obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO wraz z lokalizacją obszaru Nowy Świat.

POMNIK HISTORII [4]

Analizowany obszar zawiera się w granicach pomnika historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta”, ustanowionego Zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8.09.1994r. (M.P. z 1994r. Nr 50, poz. 418). Celem ochrony pomnika historii zgodnie z paragrafem 2 zarządzenia jest zachowanie ze względu na wyjątkowe, uniwersalne wartości historyczne, artystyczne oraz wartości niematerialne, autentyczności historycznego układu urbanistyczno – architektonicznego Krakowa, ukształtowanego w ciągu tysiącletniej historii, stanowiącego jeden z czołowych kompleksów artystyczno – kulturalnych Europy.

Ryc. 17. Pomnik historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta” wraz z lokalizacją obszaru Nowy Świat.

OBIEKTY UJĘTE W EWIDENCJI ZABYTEKÓW [4]

W granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest 169 obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków Krakowa, która została założona w oparciu o wykaz obiektów zabytkowych zawartych w ewidencji wojewódzkiej, przekazany przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 06.02.2011 r. Po weryfikacji i aktualizacji danych lista adresowa „nowej” gminnej ewidencji zabytków została, zgodnie z *Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) zatwierdzona przez MWKZ pismem z 24.07.2013 r.

W granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest także 17 obiektów ruchomych (kapliczki, krzyże, tablice) ujętych w gminnej ewidencji zabytków Krakowa.

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE [4]

Zabytki archeologiczne zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), to zabytki nieruchome, będące powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy będący tym wytworem.

Całość obszaru objętego sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Nowy Świat” znajduje się w granicach strefy nadzoru archeologicznego.

4. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

4.1 Podstawowe zasady zagospodarowania obszaru

W projekcie planu (rozdział II) zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) zostały sformułowane ustalenia dotyczące całego obszaru projektu planu:

Zasady zagospodarowania terenów:

1. Tereny, których przeznaczenie lub sposób zagospodarowania plan miejscowy zmienia mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z planem.
2. Określono tereny znajdujące się w strefie zabudowy śródmiejskiej.
3. W ramach wydzielonych terenów o określonym przeznaczeniu i ustalonych zasadach lub warunkach zagospodarowania ustala się nakaz:
  - a) prowadzenia robót budowlanych i bieżącej konserwacji,
  - b) budowy jedynie obiektów i urządzeń budowlanych, wskazanych w ustaleniach planu oraz przy zachowaniu ustalonych planem parametrów i wskaźników.

oraz sformułowane jako zasady, wymagania i warunki, dotyczące:

- **ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i kształtowania zabudowy** – w tym: wskazane do ochrony elementy o wysokich wartościach historycznego krajobrazu miejskiego oraz dziedzictwa miejskiego, zasady sytuowania obiektów budowlanych na działce budowlanej, ustalenia dla istniejących obiektów, ustalenia dla elementów historycznego krajobrazu miejskiego, zasady dotyczące elewacji budynków, zasady dotyczące kształtowania dachów i doświetlania pomieszczeń, zasady dotyczące iluminacji obiektów i zespołów architektonicznych;
- **wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych** – w tym: nakaz uporządkowania przestrzeni publicznych, zasady dotyczące nawierzchni, ustalenia w zakresie zieleni;
- **ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu** – w tym: informacje o zagrożeniu powodziowym, o położeniu w strefie negatywnego wpływu piętrzenia wód Wisły stopniem wodnym Dąbie, o ograniczeniach zagospodarowania w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego, o dopuszczeniu lokalizacji urządzeń wodnych, o pomnikach przyrody, zasady ochrony przed hałasem, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (z określeniem wyjątków), ustalenia dotyczące kształtowania i urządzania zieleni w historycznym krajobrazie miejskim, ustalenia dla strefy zieleni, ustalenia dotyczące: nakazu realizacji komponowanej zieleni na gruncie poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu lub powodujących zmiany stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich, wykonywania odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi, informacja o osiach i ciągach widokowych, zasady lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej – infrastruktury telekomunikacji (w tym telefonii komórkowej), zakaz wykonywania instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych, nakaz stosowania rozwiązań technicznych gwarantujących swobodną migrację zwierząt, informacja o strefach ochronnych dla lotniczych urządzeń naziemnych (LUN);
- **ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych** – w tym: informacja o strefie nadzoru archeologicznego, o stanowiskach archeologicznych, ustalenia dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz cennych obiektów noszących cechy zabytku;
- **scalania i podziału nieruchomości;**

- **modernizacji (utrzymania, przebudowy, remontu), rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej** – w tym w zakresie: ogólnych zasad obsługi obszaru, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków oraz wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, zaopatrzenia w ciepło, zaopatrzenia w energię elektryczną, telekomunikacji;
- **utrzymania, przebudowy, remontu, rozbudowy i budowy układu komunikacyjnego.**

4.2 Przeznaczenie terenów i zasady ich zagospodarowania

W ustaleniach szczegółowych (rozdział III projektu planu) określono przeznaczenie terenów, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów.

W granicach obszaru wyznaczono następujące tereny:

- **MW.1 – MW.7 – Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi,
- **MW/U.1 – MW/U.24 – Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi lub budynkami mieszkalno-usługowymi lub budynkami usługowymi z wyłączeniem usług z zakresu usług hotelarskich jak hotele, pensjonaty, domy wycieczkowe i schroniska młodzieżowe,
- **U.1 – U.19 – Tereny zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi,
- **Un.1 – Un.6 – Tereny zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług nauki lub szkolnictwa wyższego,
- **Uo.1 – Uo.5 – Tereny zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług oświaty i wychowania,
- **Uz.1 – Teren zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług zdrowia,
- **Uk.1 – Uk.5 – Tereny zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług kultury i sztuki,
- **Uks.1 – Uks.4 – Tereny zabudowy usługowej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług sakralnych,
- **ZP.1 – ZP.10 – Tereny zieleni urządzonej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zielenią urządzonej – publicznie dostępne parki, skwery,
- **ZPs.1 – ZPs.4 – Tereny zieleni urządzonej**, o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym,
- **ZPz.1 – ZPz.4 – Tereny zieleni urządzonej**, o podstawowym przeznaczeniu pod zielenią towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce, otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich,
- **Tereny komunikacji** z podziałem na:
  - **KDZ+T.1 – Teren drogi publicznej**, o podstawowym przeznaczeniu pod drogę publiczną klasy zbiorczej z torowiskami tramwajowymi,
  - **KDL.1, KDL.2 – Tereny dróg publicznych**, o podstawowym przeznaczeniu pod drogi publiczne klasy lokalnej,
  - **KDL+T.1 – KDL+T.4 – Tereny dróg publicznych**, o podstawowym przeznaczeniu pod drogi publiczne klasy lokalnej z torowiskami tramwajowymi;
  - **KDD.1 – KDD.23 – Tereny dróg publicznych**, o podstawowym przeznaczeniu pod drogi publiczne klasy dojazdowej,
- **KP.1, KP.2 – Tereny placów**, o podstawowym przeznaczeniu pod place miejskie.

Ze względu na położenie obszaru w ścisłym centrum Krakowa oraz obecny stopień zainwestowania zdecydowana większość terenów przeznaczona została pod zabudowę. W głównej mierze jest to zabudowa mieszkaniowa i usługowa – wyznaczono tereny wyłącznie pod zabudowę budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi (MW), wyłącznie pod zabudowę budynkami usługowymi (U), ale także tereny „mieszane” – pod zabudowę budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi lub budynkami mieszkalno-usługowymi lub budynkami usługowymi (MW/U). W obszarze opracowania duży udział stanowią również tereny przeznaczone pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług nauki lub szkolnictwa wyższego (Un), z zakresu usług sakralnych (Uks) oraz z zakresu usług oświaty i wychowania (Uo). W projekcie planu dla zdecydowanej większości wydzielonych terenów przeznaczonych pod zabudowę poświęcony został osobny paragraf projektu uchwały, co pozwoliło na sformułowanie precyzyjnych ustaleń. W ustaleniach odnoszących się do poszczególnych terenów określono następujące parametry:

- minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego,
- wskaźnik intensywności zabudowy,
- maksymalną wysokość zabudowy.

Ponadto wymienione zostały obiekty zabytkowe (dane adresowe) znajdujące się w poszczególnych terenach, zasady ich ochrony oraz dopuszczony zakres prowadzenia prac budowlanych.

W przeznaczeniu poszczególnych terenów mieszczą się zieleń, obiekty i urządzenia budowlane, takie jak:

- 1) *obiekty i urządzenia budowlane infrastruktury technicznej, za wyjątkiem:*
  - a) *stacji elektroenergetycznych 110 kV/SN i większych,*
  - b) *urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o ile ich moc przekracza wartość określoną w § 15 ust. 1 pkt 7, a w przypadku instalacji wykorzystujących energię wiatru – instalacji innych, niż wskazane w § 15 ust. 1 pkt 9 oraz urządzeń wskazanych w §15 ust. 1 pkt 10;*
- 2) *urządzenia wodne;*
- 3) *dojścia i ciągi piesze, trasy rowerowe, dojazdy niewyznaczone i drogi wewnętrzne, zapewniające skomunikowanie terenu działki ewidencyjnej z drogami publicznymi, niewyznaczone na rysunku planu;*
- 4) *stanowiska postojowe, parkingi, garaże z zastrzeżeniem § 16 ust. 8,*
- 5) *pomniki niestanowiące obiektów małej architektury.*

Ze względu na położenie w ścisłym centrum miasta, w terenie silnie zurbanizowanym, szczególnie istotne pozostają ustalenia dotyczące terenów zieleni. W projekcie planu podzielono jest na trzy kategorie:

- **ZP** (ZP.1 – ZP.10) – tereny zieleni urządzonej o podstawowym przeznaczeniu pod publicznie dostępne parki, skwery – tereny zieleni w przestrzeni publicznej ulic. Wyróżnia się tu skwer im. Brora Hanssona oraz tereny w ciągu ul. Retoryka,
- **ZPs** (ZPs.1 – ZPs.4) – tereny o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym – są to duże tereny zieleni w formie ogrodów towarzyszące zabudowie sakralnej (ogrody ozdobne, ogrody użytkowe). Stanowią tereny niedostępne publicznie lub udostępniane za zgodą i na zasadach zarządzających terenami – funkcje istniejące przewidziane do kontynuacji w przyszłym zagospodarowaniu,
- **ZPz** (ZPz.1 – ZPz.4) – tereny o podstawowym przeznaczeniu pod zieleń towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce, otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich – tereny zieleni towarzyszące zabudowie, ograniczona dostępność.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie planowanych terenów zieleni wraz z parametrami i wskaźnikami zawartymi w ustaleniach szczegółowych projektu planu (rozdział III projektu planu).

Tab. 1. Przeznaczenia terenów oraz wskaźniki zagospodarowania dla terenów zieleni urządzonej.

Symbol	Dopuszczenie lokalizacji/wybrane ustalenia	Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy
Tereny o podstawowym przeznaczeniu pod publicznie dostępne parki, skwery				
ZP.1 – ZP.10	<ul style="list-style-type: none"> – zakaz lokalizacji: <ul style="list-style-type: none"> • budynków, • stanowisk postojowych, parkingów i garaży, – dopuszczenie lokalizacji: <ul style="list-style-type: none"> • wystaw plenerowych lub urządzonych miejsc związanych z działalnością z zakresu usług kultury i sztuki, • terenowych urządzeń sportu i rekreacji np. siłowni zewnętrznych lub ogrodzonych placów zabaw lub urządzonych miejsc rekreacji w terenach ZP.1 i ZP.3, • oczek wodnych lub regulowanego strumienia wody w terenach ZP.4, ZP.6 i ZP.7 	70%	-	5m
Tereny o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym				
ZPs.1 – ZPs.4	<ul style="list-style-type: none"> – zakaz lokalizacji: <ul style="list-style-type: none"> • obiektów budowlanych w tym budynków, obiektów tymczasowych, ogródków gastronomicznych (z wyłączeniem), • ogrodzeń z wyłączeniem ogrodzeń placów zabaw dla dzieci, • stanowisk postojowych, parkingów, garaży; – dopuszczenie lokalizacji: <ul style="list-style-type: none"> • obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej jedynie jako podziemnych, • dojeżdż, ciągów pieszych, z zastosowaniem określonych nawierzchni, – dopuszczenie lokalizacji obiektów architektury ogrodowej i kultu religijnego, – dla ZPs.4 dopuszczenie lokalizacji placów zabaw oraz terenowych urządzeń sportu i rekreacji (w tym niezadaszonych boisk do gier) w minimalnej odległości 2 m od pnia drzewa 	80%	-	5m
Tereny o podstawowym przeznaczeniu pod zielenią towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce – otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich				
ZPz.1 – ZPz.4	<ul style="list-style-type: none"> – nakaz utrzymania lub odtworzenia historycznych układów i założeń ogrodowych, w tym zachowania istniejącego drzewostanu, 	80%	-	5m

	<ul style="list-style-type: none"> - zakaz: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizacji budynków i obiektów budowlanych, • stanowisk postojowych, parkingów, garaży i dojazdów niewyznaczonych na rysunku planu, - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej 			
--	--	--	--	--

W przestrzeni obszaru projektu planu ważną rolę odgrywają również tereny komunikacji oraz tereny placów.

Tab. 2. Wskaźniki zagospodarowania dla terenu placu miejskiego.

Symbol	Dopuszczenie lokalizacji/wybrane ustalenia	Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy
Tereny o podstawowym przeznaczeniu pod place miejskie				
KP.1	<ul style="list-style-type: none"> - zakaz lokalizacji parkingów lub parkingów zadaszonych z wyłączeniem istniejących stanowisk postojowych, - w terenie KP.2 w ramach wyznaczonych nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych oraz w obrębie wskazanej na rysunku planu strefy uzupełnienia zabudowy dopuszcza się budowę garażu podziemnego, stanowiącego całość techniczno – użytkową, wraz z niezadaszoną rampą zjazdową wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi i infrastrukturą techniczną, 	20%		
KP.2	<ul style="list-style-type: none"> - nakaz kształtowania nawierzchni z elementami kompozycji roślinnych (np. kwiatony, donice), - dopuszczenie: <ol style="list-style-type: none"> a) lokalizacji pomników lub rzeźb lub instalacji artystycznych b) zagospodarowania placu jako miejsca spotkań oraz przestrzeni integracji społecznej o wysokich walorach estetycznych w tym ogródków kawiarnianych, c) lokalizacji wystaw plenerowych lub ekspozycji związanych z działalnością z zakresu usług kultury i sztuki, d) utrzymania zagospodarowania terenu zgodnego ze stanem istniejącym w tym jego przebudowę, a także rozbudowę istniejącej infrastruktury komunikacyjnej. 	30%	-	4m

Tab. 3. Przeznaczenia podstawowe oraz dopuszczenia dla terenów komunikacji.

Symbol/przeznaczenie podstawowe	Typy dopuszczonych obiektów i przeznaczenie uzupełniające
<p>Tereny dróg publicznych, o podstawowym przeznaczeniu pod drogi publiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) klasy zbiorczej z torowiskami tramwajowymi, oznaczony symbolem KDZ+T.1; 2) klasy lokalnej, oznaczone symbolami KDL.1, KDL.2; 3) klasy lokalnej z torowiskami tramwajowymi, oznaczone symbolami: KDL+T.1, KDL+T.2, KDL+T.3, KDL+T.4 4) klasy dojazdowej, oznaczone symbolami: KDD.1 – KDD.23 <p>pod budowlę drogową, wraz z przynależnymi odpowiednio drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami i instalacjami służącymi potrzebom zarządzania drogą, prowadzeniu i obsłudze ruchu drogowego oraz ochronie akustycznej przyległych terenów.</p>	<p>Dopuszcza się lokalizację:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej, niezwiązanej funkcjonalnie z drogami, w tym: stacji meteorologicznych lub stacji pomiarowych; 2) obiektów związanych z obsługą pasażerów (w tym kiosków handlowych zintegrowanych z wiatą przystankową), w ramach zagospodarowania przystanków komunikacji publicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 3) zieleni w tym szpalerów drzew; 4) ogródków kawiarnianych z obiektami, takimi jak: krzesła, ławki, stoliki. <p>Ustala się maksymalną wysokość zabudowy: 15 m.</p>

4.3 Analiza ustaleń wprowadzanych projektem mpzp obszaru „Nowy Świat” w odniesieniu do obowiązujących ustaleń planów miejscowych

W zachodniej części projektowanego planu, od 1 sierpnia 2014 r. obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Błonia Krakowskie”, przyjętego uchwałą Nr CXII/1699/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r.

W planie obowiązującym „Błonia Krakowskie” tereny objęte projektem planu „Nowy Świat” mają następujące przeznaczenia:

- US.1 – teren przeznaczony pod zabudowę usługową z zakresu sportu i rekreacji,
- U.2 – teren przeznaczony pod zabudowę usługową,
- ZPz.1, ZPz.2, ZPz.3 – tereny przeznaczone pod zieleni urządzoną – zieleńce,
- KDL.1, KDD.2, KDZ.1 – tereny komunikacji.

Ryc. 18. Porównanie fragmentów planów: obowiązującego „Błonia Krakowskie” i projektowanego „Nowy Świat”. Niebieskim kolorem oznaczono: granicę, linie rozgraniczające i przeznaczenia terenów obowiązującego planu „Błonia Krakowskie”. Czarnym kolorem oznaczono ustalenia projektu planu „Nowy Świat”, czerwonym – jego granicę.

Teren US.1 przeznaczony pod zabudowę usługową z zakresu sportu i rekreacji w projekcie planu przeznaczony jest pod zabudowę budynkami usługowymi – usługi sportu, kultury i oświaty (U.5). Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego został nieznacznie podwyższony z 28% do 30%, a maksymalną dopuszczalną wysokość zabudowy podniesiono z 18 m do 20 m. Jednocześnie nadal ochronie podlega budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” wraz z założeniem.

Teren U.2 zamieniono na teren U.4 przy utrzymaniu przeznaczenia pod zabudowę usługową i minimalnego wskaźnika terenu biologicznie czynnego na poziomie 20%. W planie obowiązującym dla całego terenu dopuszczono maksymalną wysokość zabudowy 9 m, natomiast w projekcie planu ustalono nakaz ochrony budynku dawnej Rogatki Wolskiej i tzw. „Czerwonego domku” oraz dla oficyny od strony al. Adama Mickiewicza nakaz ochrony w zakresie gabarytu.

W projekcie planu w miejsce terenu ZPz.3 wyznaczono teren zieleni urządzonej ZP.5 o podstawowym przeznaczeniu pod publicznie dostępne parki lub skwery, co zasadniczo zachowuje dotychczasowe przeznaczenie. Obniżono minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego z 90% w planie obowiązującym do 70% w planie projektowanym.

Największa zmiana dotyczy terenów ZPz.1 i ZPz.2 o przeznaczeniu pod zielenią urządzonej – zieleńce. W projektowanym planie wyznaczono je jako teren komunikacji KDZ+T.1.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” zostały zanalizowane pod kątem celów ochrony środowiska zawartych w „Programie Strategicznym Ochrona Środowiska” dla Województwa Małopolskiego [5]. Celem głównym tego dokumentu jest poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski, realizowana poprzez następujące priorytety:

1. *Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.*
2. *Ochrona zasobów wodnych.*
3. *Rozwijanie systemu gospodarki odpadami.*
4. *Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych.*
5. *Regionalna polityka energetyczna.*
6. *Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego.*
7. *Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.*
8. *Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych.*

Pod pojęciem „poprawa bezpieczeństwa ekologicznego” Program rozumie trwały proces zmierzający do osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotne są cele ochrony środowiska ujęte w priorytetach 1-6. Prognoza oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określa, analizuje i ocenia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Poprzez realizację wyżej wymienionych celów projekt planu jest spójny z dokumentami strategicznymi wynikającymi ze zobowiązań międzynarodowych, związanymi z wdrażaniem dyrektyw Unii Europejskiej oraz dokumentami na szczeblu krajowym. Problematyka określona w priorytetach 7 i 8 nie jest regulowana zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sposoby, w jakich dokument projektu planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach, zostały przeanalizowane i ocenione w niniejszej prognozie zgodnie z priorytetami „Programu Strategicznego Ochrona Środowiska”:

Tab. 4. Powiązania ustaleń projektu planu „Nowy Świat” z Programem Strategicznym Ochrony Środowiska przyjętym uchwałą Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r. [5].

Wybrane priorytety ² wynikające z Programu, istotne dla obszaru projektu planu	Sposób uwzględnienia w projekcie planu, ustalenia
<p style="text-align: center;">1 Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W zakresie ochrony przed hałasem, należy uwzględnić określone rodzaje terenów faktycznie zagospodarowanych zgodnie z ustaleniami planu; - Ustalenie zakazu lokalizacji usług podlegających ochronie przed hałasem w określonych terenach; - Zaspokajanie potrzeb grzewczych i innych potrzeb energetycznych w oparciu o sieć ciepłowniczą, energię elektryczną, paliwa gazowe, lekki olej opałowy, odnawialne źródła energii (np. energia słoneczna, geotermalna) (z zastrzeżeniem); - Zakaz wykonywania instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych; - Ustalenie zasady lokalizacji obiektów i urządzeń budowlanych z zakresu elektroenergetyki i telekomunikacji z nakazem uwzględniania ochrony zdrowia ludności przed oddziaływaniem (promieniowaniem) pól elektromagnetycznych; - Zakaz lokalizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych; - W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznej jako sieć doziemną; - W zakresie telekomunikacji ustala się w przypadku lokalizacji obiektów liniowych, wykonanie ich jako kablową sieć doziemną; - Informacja o poziomie hałasu wynikająca ze sporządzonej mapy akustycznej (izofony hałasu przedstawione na rysunku planu).
<p style="text-align: center;">2 Ochrona zasobów wodnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nakaz odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych w oparciu o system kanalizacji ogólnospławnej; - Zakaz lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe; - Zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji, z uwzględnieniem rozwiązań: <ul style="list-style-type: none"> a) ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu, b) spowalniających odpływ do odbiornika do ilości jaka powstaje na terenie przed zagospodarowaniem (przy współczynniku spływu 0,1), c) zwiększających retencję d) ochrony podziemnych kondygnacji zabytkowych budynków.
<p style="text-align: center;">4 Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informacja na temat występującego zagrożenia powodziowego; - Ustalenia dla obszarów narażonych na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego; - Informacja na temat strefy negatywnego wpływu piętrzenia wód Wisły stopniem wodnym Dąbie; - Na całym obszarze planu ustala się dopuszczenie lokalizacji urządzeń wodnych niezbędnych dla lokalizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową; - Wykonywanie odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi należy każdorazowo poprzedzić udokumentowaniem warunków hydrogeologicznych; - Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkami);
<p style="text-align: center;">5 Regionalna polityka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się zaspokajanie potrzeb grzewczych i innych potrzeb energetycznych w oparciu o sieć ciepłowniczą, energię

² Priorytety, poprzez które realizowany jest cel główny Programu: „Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski”. Pod pojęciem „poprawa bezpieczeństwa ekologicznego” rozumie się trwały proces zmierzający do osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego [5].

Wybrane priorytety ² wynikające z Programu, istotne dla obszaru projektu planu	Sposób uwzględnienia w projekcie planu, ustalenia
energetyczna.	<p>elektryczną, paliwa gazowe, lekki olej opałowy, odnawialne źródła energii (np. energia słoneczna, geotermalna) (z zastrzeżeniem);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakaz wykonywania instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych; - W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się doprowadzenie energii elektrycznej do odbiorców w oparciu o: <ol style="list-style-type: none"> a) stacje transformatorowe SN/nN oraz sieć elektroenergetyczną wysokiego, średniego i niskiego napięcia, b) odnawialne źródła energii (z zastrzeżeniem)
<p style="text-align: center;">6 Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie i ochrona przed zabudową części terenów istniejącej zieleni poprzez wyznaczenie odrębnych terenów przeznaczonych pod zieleń urządzonej oraz wyznaczenie stref zieleni; - W zakresie kształtowania i urządzania zieleni w historycznym krajobrazie miejskim ustala się: <ol style="list-style-type: none"> 1) nakaz ochrony i zachowania: <ol style="list-style-type: none"> a) pomników przyrody oznaczonych na rysunku planu, b) drzew wskazanych do ochrony oznaczonych na rysunku planu, c) szpalerów drzew oznaczonych na rysunku planu jako cennej zieleni ulicznej, d) zieleni ogrodów klasztornych, willowych i pałacowych, e) stref zieleni (...); 2) nakaz kształtowania szpalerów drzew wyznaczonych na rysunku planu: <ol style="list-style-type: none"> a) o formie i skali dostosowanej do skali danej ulicy (dobór gatunków uwzględniający ich docelową wielkość), b) w gatunkach rodzimych tolerujących negatywne warunki przyuliczne; 3) dopuszczenie rekompozycji zieleni istniejącej i nowych nasadzeń (...); 4) dopuszczenie przerywania ciągłości szpaleru drzew (w określonych przypadkach); - Wyznacza się strefy zieleni, w obrębie których ustala się: <ol style="list-style-type: none"> 1) nakaz lokalizacji zieleni: <ol style="list-style-type: none"> a) z uwzględnieniem drzew, poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych (w tym urządzeń budowlanych z nimi związanych), o powierzchni zieleni nie mniejszej niż 75% wskazanego obrysu strefy, b) wysokiej lub niskiej o formie i skali dostosowanej do skali danego wnętrza urbanistycznego (dobór gatunków uwzględniający ich docelową wielkość); 2) nakaz ochrony istniejącej zieleni; 3) zakaz lokalizacji: <ol style="list-style-type: none"> a) budynków lub ich części, podziemnych lub nadziemnych, b) stanowisk postojowych; 4) (...); - W odniesieniu do elementów historycznego krajobrazu miejskiego ustala się nakaz zachowania stref zieleni w tym istniejącej zieleni we wnętrzach urbanistycznych kwartałów zabudowy jako terenów zieleni urządzonej wraz z niezbędnymi dojazdami i ciągami pieszymi oraz placami spacerowymi; - Nakaz realizacji komponowanej zieleni na gruncie poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych (w tym urządzeń budowlanych z nimi związanych), o powierzchni nie mniejszej niż 80% z ustalonej wielkości minimalnego wskaźnika terenu biologicznie czynnego w ustaleniach szczegółowych poszczególnych terenów. - W zakresie zieleni w przestrzeniach publicznych ustala się nakaz zastosowania kompozycji i właściwego doboru gatunkowego, z wyłączeniem elementów obcych

Wybrane priorytety ² wynikające z Programu, istotne dla obszaru projektu planu	Sposób uwzględnienia w projekcie planu, ustalenia
	<p>krajobrazowo - egzotycznych gatunków zimozielonych drzew iglastych z rodzajów takich jak: Thuja, Chamaecyparis, Juniperus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzdłuż obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej, prowadzonych w strefie występowania systemu korzeniowego drzew (istniejących lub planowanych do nasadzeń), nakaz stosowania rozwiązań technicznych (np. ekranów korzeniowych) uniemożliwiających wrastanie korzeni w infrastrukturę podziemną; - Dopuszczenie kształtowania zieleni lub stosowania ogrodów wertykalnych na ścianach budynków; - Nakaz stosowania rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich przejść i przepustów, mających na celu umożliwienie swobodnej migracji zwierząt.

6. Analiza i ocena wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko obszaru opracowania

6.1 Ogólna charakterystyka ustaleń projektu planu i zmian w środowisku wynikających z ich realizacji

Analizowany projekt planu dotyczy obszaru położonego w ścisłym centrum Krakowa o bardzo wysokich wartościach historycznych i kulturowych. Znajduje się w całości w granicach obszaru uznanego za pomnik historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta”, w całości w strefie buforowej historycznego centrum Krakowa wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz w granicach trzech układów urbanistycznych: „Nowy Świat”, „Piasek” i zachodniej części Alei Trzech Wieszczów.

W obszarze występuje zabudowa mieszkaniowa i usługowa – zarówno o funkcji wyłącznie mieszkaniowej lub wyłącznie usługowej, jak również mieszkaniowo-usługowej. Zabudowa zlokalizowana jest głównie w układach pierzejowych (wraz z oficynami) tworzących zwarte kwartały z wnętrzami podwórkowymi. Znajduje się tu również zabudowa o funkcji usługowej z zakresu usług nauki lub szkolnictwa wyższego, usług sakralnych oraz oświaty i wychowania, licznie występują hotele, hostele, lokale handlowe i gastronomiczne. Zdecydowana większość budynków to obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

W chwili obecnej możliwości przekształceń obszaru oraz obiektów w nim występujących są w dużej mierze ograniczone (co wynika m.in. z przepisów prawa w zakresie ochrony zabytków), jednakże nie są wykluczone. Brak kompleksowych regulacji w połączeniu ze znaczącą presją inwestycyjną skutkować może niekorzystnymi trwałymi przekształceniami, bezpowrotną utratą walorów przestrzeni czy też wartości historycznych. Sporządzenie projektu planu, a następnie wprowadzenie w życie pozwoli na zminimalizowanie takich zagrożeń.

Celem planu jest ustalenie zasad zagospodarowania umożliwiających:

1) ochronę:

- a) istniejących wartości kulturowych – dziedzictwa miejskiego w obrębie strefy buforowej obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO,
- b) układów urbanistycznych i historycznego krajobrazu miejskiego,
- c) istniejącej zabytkowej zabudowy, jej zasobów historycznych i walorów kompozycyjnych,
- d) przestrzeni publicznych oraz wnętrz historycznych kwartałów zabudowy,
- e) kompozycji istniejącej zieleni;

2) *prawkidłowe kształtowanie:*

- a) *nowej zabudowy i jej integracja z historycznie ukształtowanymi elementami zagospodarowania przestrzennego,*
- b) *kompozycji zieleni w przestrzeniach publicznych oraz we wnętrzach historycznych kwartałów zabudowy,*
- c) *obsługi komunikacyjnej obszaru planu, w tym warunków i zasad w zakresie parkowania pojazdów.*

Szczegółowo ustalenia projektu planu przedstawiono w rozdziale 4. Bilans powierzchni terenów w poszczególnych przeznaczeniach zestawiono w poniższej tabeli.

Tab. 5. Bilans powierzchni terenów wyznaczonych w projekcie mpzp obszaru „Nowy Świat”.

Oznaczenie przeznaczenia	Powierzchnia [ha]	Odsetek ogólnej powierzchni projektu planu [%]
MW	2,20	5,14
MW/U	12,88	30,08
U	4,96	11,58
Un	1,11	2,59
Uo	2,76	6,44
Uz	0,83	1,94
Uk	1,05	2,45
Uks	1,59	3,71
ZP	1,46	3,41
ZPs	1,73	4,04
ZPz	0,84	1,96
KP	0,52	1,21
KDZ+T	2,10	4,90
KDL	0,53	1,24
KDL+T	2,91	6,79
KDD	5,36	12,52
SUMA	42,83	100,00

W analizowanym projekcie planu w przeważającej części uwzględnia się istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenów – wyznaczono głównie tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej, zabudowy usługowej oraz zieleni urządzonej. W terenach tych przeznaczenie podstawowe zostało zróżnicowane w zależności od pełnionych funkcji. W zakresie terenów zieleni urządzonej największy udział mają tereny przeznaczone pod ogrody towarzyszące założeniom klasztorным (ZPs) oraz pod publicznie dostępne parki, skwery (ZP).

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu w obszarze mogą nastąpić zmiany, które zaznaczają się w krajobrazie lokalnych wnętrz urbanistycznych – przestrzeni ulic oraz wnętrz kwartałów zabudowy. Z uwagi na utrwalone zagospodarowanie większości obszaru zmiany wynikać będą z możliwych uzupełnień w kwartałach zabudowy, powodowane głównie rozbudową istniejących budynków (w tym oficyn) oraz nadbudową części kamienic, a punktowo również realizacją całkowicie nowych budynków.

Najistotniejsze skutki realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono poniżej, a ich zakres przestrzenny uwzględniono w części graficznej opracowania:

- **możliwa realizacja nowej zabudowy (pusta działka lub wymiana substancji)**

W związku z realizacją ustaleń projektu planu możliwe będzie powstanie niewielkiej ilości nowych budynków. Zasadniczo będą to budynki w drugiej linii zabudowy (oficyny), ale pojedyncze budynki mogą powstać również w pierzei ulic. Możliwa jest również likwidacja istniejących obiektów, a w ich miejsce realizacja nowych. Nowa zabudowa może być realizowana jedynie w obrębie wyznaczonych w projekcie planu *strefy uzupełnienia zabudowy*.

Największe przemiany w obszarze w związku z realizacją nowej zabudowy prognozuje się w terenie KP.2, gdzie w obrębie *strefy uzupełnienia zabudowy* i *nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych* może powstać garaż podziemny. W terenie tym możliwe jest powstanie zabudowy o wysokości do 4 m, przy minimalnym wskaźniku terenu biologicznie czynnego ustalonym na poziomie 30%. Obecnie w terenie tym znajdują się głównie stanowiska postojowe, a więc funkcja terenu co do zasady się nie zmieni. Niemniej jednak nowy obiekt powstaje w miejscu eksponowanym, oddziałującym na wielu odbiorców. Przewiduje się również, że na etapie realizacji inwestycji usunięta zostanie istniejąca roślinność. Ocena oddziaływania nowego obiektu na odbiorców zależna będzie od przyjętych rozwiązań projektowych.

- **możliwa nadbudowa**

Nadbudowa możliwa jest w przypadku części istniejących budynków (w tym również wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków). Te działania również możliwe są jedynie w obrębie wyznaczonych w projekcie planu *strefy uzupełnienia zabudowy*.

Zakres działań możliwych w odniesieniu do tych budynków określono szczegółowo w rozdziale III projektu planu m.in. poprzez następujące zapisy:

Tab. 6. Przykłady możliwych przekształceń w odniesieniu do istniejącej zabudowy.

Zakres działań	Zapis zastosowany w ustaleniach planu	Schemat działania
podniesienie okapów i kalenicy nadbudowa kondygnacji	<ul style="list-style-type: none"> • dopuszczenie nadbudowy polegającej na podniesieniu wysokości górnej krawędzi elewacji frontowej i tylnej oraz wysokości kalenicy w obrębie wskazanej na rysunku planu strefy uzupełnienia zabudowy • dopuszczenie budowy lub nadbudowy w obrębie wskazanej na rysunku planu strefy uzupełnienia zabudowy 	<p>Diagram przedstawia przekształcenie budynku. Wzrost górnej krawędzi elewacji frontowej i tylnej oraz podniesienie kalenicy. Wzrost jest zaznaczony przerywanymi liniami. Podział na Front i Ofic.</p>
podniesienie kalenicy	<ul style="list-style-type: none"> • dopuszczenie nadbudowy (w obrębie wskazanej na rysunku planu strefy uzupełnienia zabudowy) polegającej na podniesieniu wysokości wyłącznie kalenicy oraz nakaz zachowania istniejącej wysokości górnej krawędzi elewacji frontowej i tylnej • dopuszczenie nadbudowy budynku frontowego (w obrębie wskazanej na rysunku planu strefy uzupełnienia zabudowy) polegającej na podniesieniu wysokości wyłącznie kalenicy maksymalnie do wysokości 12,6 m (z tym, że nie wyżej niż do wysokości bezwzględnej 216,0 m n.p.m.) oraz nakaz zachowania istniejącej 	<p>Diagram przedstawia nadbudowę budynku z podniesieniem kalenicy. Wzrost kalenicy jest zaznaczony przerywanymi liniami. Wzrost nie dotyczy elewacji. Podział na Front i Ofic.</p>

	wysokości górnej krawędzi elewacji frontowej i tylnej • nakaz zachowania istniejącej wysokości górnej krawędzi elewacji frontowej i tylnej	
--	---	--

- **ochrona bryły i gabarytu**

Duża część budynków w obszarze projektowanego planu objęta jest nakazem **ochrony bryły** (poprzez zachowanie kształtu przestrzennego budynku lub budowli zajmującego określoną objętość przestrzeni utworzoną poprzez zewnętrzne powierzchnie elementów ograniczających wraz z elementami typu: wykusz, loggia, podcień, attyka, balkon, gzyms, krużganki, świetlik, lukarna itp. i ich kompozycją) i/lub **gabarytu** (poprzez zachowanie maksymalnych zewnętrznych wymiarów budynku lub budowli).

Budynki objęte nakazem ochrony bryły i gabarytu oraz nakazem ochrony gabarytu zostały wskazane w graficznej części prognozy.

Z uwagi na szczegółowe zapisy projektu planu oraz obowiązujące przepisy prawa w zakresie ochrony zabytków nie przewiduje się znaczących przekształceń w zakresie wskazanych budynków.

- **ochrona pełna**

Większość budynków w obszarze projektowanego planu objęta jest ochroną pełną, w ramach której oprócz ochrony bryły i gabarytu obowiązują dodatkowe ustalenia szczegółowo określone w § 13 projektu planu.

Budynki objęte ochroną pełną zostały wskazane w graficznej części prognozy.

Z uwagi na szczegółowe zapisy projektu planu oraz obowiązujące przepisy prawa w zakresie ochrony zabytków nie przewiduje się przekształceń w zakresie wskazanych budynków.

- **zabezpieczenie istotnych terenów zieleni w obrębie terenów przyklasztornych**

Ze względów środowiskowych bardzo istotnym ustaleniem projektu planu jest wydzielenie *terenów zieleni urzędzonej o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym* (ZPs.1 – ZPs.4). W obszarze projektu planu są to wyróżniające się tereny zieloni o dużej powierzchni, co z uwagi na stopień zainwestowania obszaru i uszczelnienie gruntu ma szczególne znaczenie. Tereny te są siedliskiem dla wielu gatunków zwierząt (głównie ptaków, nietoperzy, małych ssaków). W projekcie planu utrzymuje się obecną funkcję, jednocześnie ustalając minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego na poziomie 80% oraz zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, w tym budynków, obiektów tymczasowych, ogródków gastronomicznych (z wyłączeniem). We wszystkich terenach ZPs dopuszczono lokalizację obiektów architektury ogrodowej i kultu religijnego, a w terenie ZPs.4 dodatkowo dopuszczono lokalizację *placów zabaw oraz terenowych urządzeń sportu i rekreacji (w tym niezadaszonych boisk do gier) w minimalnej odległości 2 m od pnia drzewa.*

- **tereny z dopuszczeniem realizacji stanowisk postojowych jako garaży podziemnych**

Z uwagi na deficyt miejsc parkingowych, w projekcie planu poza lokalizacją stanowisk postojowych naziemnych wprowadza się dopuszczenie realizacji garażu podziemnego. Jego realizacja możliwa jest w terenie KP.2 z uwzględnieniem nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych (może powstać jako samodzielny obiekt budowlany). Teren ten obecnie funkcjonuje jako parkingi, obiekty o tymczasowym charakterze, budki gastronomiczne.

W projekcie planu dopuszczono również utrzymanie istniejących garaży podziemnych bez możliwości ich rozbudowy – w terenach U.12, U.14, U.15, U.18, MW/U.1, MW/U.2, MW/U.17 i MW/U.23.

Ważnym ustaleniem w obszarze projektu planu jest również zabezpieczenie terenów zieleni poprzez wyznaczenie stref zieleni obejmujących większość istniejącej obecnie powierzchni biologicznie czynnej i zieleni wysokiej, co pozwoli na zachowanie zieleni w obrębie kwartałów zabudowy. W zakresie ochrony terenów zieleni, poza omówionymi powyżej ogrodami towarzyszącymi założeniom klasztornym, wyznaczono również tereny o przeznaczeniu podstawowym pod publicznie dostępne parki, skwery (ZP.1 – ZP.10) oraz pod zielenią towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce – otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich (ZPz.1 – ZPz.4). Szczególnie istotne, także w kontekście społecznym, jest zachowanie zieleni w ciągu ul. Retoryka (ZP.4, ZP.6, ZP.7) oraz skweru im. Brora Hanssona przy Placu Sikorskiego (ZP.3).

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu w obszarze mogą nastąpić zmiany, które zaznaczają się w krajobrazie lokalnych wnętrz urbanistycznych, przestrzeni ulic. Zmiany te wynikać będą przede wszystkim z uzupełnień wolnych przestrzeni w kwartałach zabudowy oraz nadbudowy części kamienic, w tym podniesieniu kalenic, co może wpłynąć na postrzeganie przestrzeni oraz modyfikację charakteru obszaru w skali lokalnej. Istotnym aspektem jest również dopuszczenie możliwości realizacji garażu podziemnego. Z uwagi na wysoki poziom wód gruntowych w obszarze opracowania, w przypadku realizacji garażu podziemnego szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ tego typu inwestycji na licznie występującą w obszarze zabudowę zabytkową (do oceny na etapie szczegółowych projektów).

6.2 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Zgodnie z art. 51. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, będącej podstawą prawną do sporządzenia niniejszej prognozy, identyfikuje się przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko.

Zidentyfikowane oddziaływania podzielono na pozytywne i negatywne, w zależności od skutków, jakie wywołują w środowisku. Ich charakterystykę przedstawia poniższa tabela. Zastosowane w tabeli symbole oznaczają oddziaływania:

- **B - BEZPOŚREDNIE** – wynikające wprost z ustaleń projektu planu i oddziałujące bez ogniwo pośrednich na dany komponent środowiska.
- **P - POŚREDNIE** – nie będące oczywistym skutkiem ustaleń planu, możliwe do zaistnienia w stworzonych przez te ustalenia warunkach.
- **W - WTÓRNE** – powstałe w wyniku przekształceń lub jako następstwo czegoś, zazwyczaj na etapie eksploatacji.
- **SK - SKUMULOWANE** – wynikające z połączonego działania skutków ustaleń planu oraz skutków spowodowanych przez inne działania na obszarze objętym planem lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie, występujące obecnie, dokonane w przeszłości bądź dające się logicznie przewidzieć w przyszłości.
- **Kt - KRÓTKOTERMINOWE** – występujące przejściowo, w fazie zmian spowodowanych ustaleniami planu.
- **Dt - DŁUGOTERMINOWE** – związane z planowanym, trwałym sposobem zagospodarowania terenu trwające bez przerwy lub z niewielkimi przerwami lub regularnie się powtarzające.
- **C - CHWILOWE** – powodujące tymczasową zmianę w środowisku, po ich ustaniu następuje powrót do stanu zbliżonego do poprzedniego (skutki łatwe do odwrócenia).
- **S - STAŁE** – powodujące trwałe przekształcenie środowiska.

Tab. 7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu.

SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ	KOMPONENT	CHARAKTERYSTYKA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	
zachowanie istniejących terenów zieleni	różnorodność biologiczna	- zachowanie miejsc sprzyjających bytowaniu zwierząt oraz stymulujących funkcjonowanie przyrodnicze	[P] B, Dt, S
	powietrze, mikroklimat	- filtracja zanieczyszczeń powietrza i redukcja efektu miejskiej wyspy ciepła	[P] P, S
	zabytki	- zachowanie i ochrona historycznych ogrodów przyklasztornych	[P] B, S
	krajobraz	- zachowanie zieleni we wnętrzach kwartałów urbanistycznych	[P] B, S
	ludzie	- zabezpieczenie miejsca rekreacji i wypoczynków dla mieszkańców i użytkowników przestrzeni obszaru	[P] P, S
lokalizacja nowej zabudowy, w tym w ramach uzupełnień kwartałów zabudowy oraz nadbudowy	powietrze	- uciążliwości związane z prowadzeniem robót budowlanych – emisja spalin, pylenie, wibracje	[N] P, Kt, SK
	krajobraz	- uzupełnienie pierzei ulic	[P] B, S
		- uporządkowanie i zagospodarowanie miejsc zaniedbanych	[P] B, S
	ludzie	- zmiany w krajobrazie wewnątrz urbanistycznych	[-] B,S
		- uciążliwości związane z prowadzeniem robót budowlanych – emisja spalin, pylenie, wibracje	[N] P, S, C
		- wzrost liczby mieszkań o wysokim standardzie w prestiżowej lokalizacji w centrum miasta, wsparcie procesów rewitalizacji obszaru,	[P] B, S
rośliny	- konieczność usunięcia pojedynczych drzew, redukcja powierzchni biologicznie czynnej	[N] P, S	
gleby	- zasklepienie gleb	[N] P, S	
powstanie miejsc parkingowych w układzie podziemnym	rośliny	- ograniczona możliwość sadzenia dużych drzew (kolizje z infrastrukturą podziemną, gorsze warunki wzrostu), - możliwość obumierania drzew w bliskim sąsiedztwie stref z dopuszczeniem lokalizacji parkingów podziemnych	[N] P,S
	środowisko gruntowo-wodne	- zmiany w lokalnym krążeniu wód gruntowych	[-] P, S
		- ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych związane z prowadzeniem robót budowlanych	[N] P, Kt, C
	ukształtowanie terenu	- przekształcenia związane z lokalizacją wjazdu/wyjazdu z parkingów	[-] B, Dt, S
	powietrze	- uciążliwości związane z prowadzeniem robót budowlanych – emisja spalin, pylenie,	[N] P, Kt, SK
	ludzie	- uciążliwości związane z prowadzeniem robót budowlanych – emisja spalin, pylenie, wibracje	[N] P, S, C
- stworzenie nowych miejsc parkingowych		[P] B, S	

SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ	KOMPONENT	CHARAKTERYSTYKA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	
ochrona istniejących obiektów zabytkowych	krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona i utrwalenie najcenniejszych elementów w strukturze krajobrazu obszaru - wsparcie procesów rewitalizacji obszaru 	[P] B, P, Dt, S
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpieczenie obiektów zabytkowych oraz zabytkowego układu dla przyszłych pokoleń 	[P] B, P, Dt, S
ochrona i uzupełnienia zieleni: istniejących szpalerów drzew wzdłuż ulic, ogrodów, zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym	krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> - wzbogacenie w zielen (urozmaicenie) przestrzeni wewnątrz urbanistycznych ulic i kwartałów zabudowy 	[P] B, Dt, S
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> - filtracja, redukcja zanieczyszczeń powietrza 	[P] P, Dt, S
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> - łagodzenie odbioru przestrzeni intensywnej zabudowy miejskiej – poprawa estetyki 	[P] P, S
		<ul style="list-style-type: none"> - możliwość zacieniania podwórek, zwłaszcza dolnych kondygnacji budynków, 	[N] P, S
	zwierzęta	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie miejsc sprzyjających bytowaniu zwierząt oraz stymulujących funkcjonowanie przyrodnicze (połączenia ekologiczne) 	[P] P, Dt, S
	zabytki	<ul style="list-style-type: none"> - wzbogacenie w zielen (urozmaicenie) przestrzeni wewnątrz urbanistycznych oraz otoczenia zabytków 	[P] B, Dt, S
<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie historycznych terenów zieleni 		[P] B, Dt, S	

Prognozuje się, że najbardziej przekształcony może zostać krajobraz, jednak wyłącznie miejscowo, w strefie powstawania nowych obiektów. Skutki realizacji ustaleń planu mogą mieć charakter trwały przede wszystkim ze względu na przekształcenia miejscowych stosunków wodnych w związku z realizacją garażu podziemnego. Natomiast zanieczyszczenie powietrza, w zależności od przyczyny, będzie miało charakter krótkoterminowy, okresowy bądź chwilowy, zazwyczaj negatywny. Do najbardziej dotkliwych oddziaływań zaliczyć należy oddziaływania na ludzi podczas realizacji inwestycji budowlanych, kiedy należy się spodziewać, że negatywne oddziaływania (hałas, wibracje, zapylenie) będą skumulowane. Jako zdecydowanie pozytywne oddziaływania o charakterze długoterminowym i stałym ocenia się ustalenia mające na celu ochronę układu urbanistycznego, zabytkowych obiektów oraz istniejącej zieleni.

6.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Najistotniejsze prognozowane skutki realizacji ustaleń analizowanego projektu planu przedstawiono w powyższych rozdziałach 6.1 i 6.2. Biorąc pod uwagę obecny stan zagospodarowania i uwarunkowania, znaczące zmiany nastąpią w miejscach, gdzie w chwili obecnej brak jest zainwestowania lub obecne użytkowanie ma charakter nietrwały i wysoce prawdopodobna jest jego zmiana.

W odniesieniu do istniejącego stanu zagospodarowania znaczące zmiany wynikać mogą przede wszystkim z możliwości powstania nowej zabudowy, rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów oraz realizacji parkingów podziemnych. Największe zmiany w związku z realizacją nowej zabudowy przewiduje się w terenie KP.2, gdzie może powstać garaż podziemny. Nowa zabudowa w tym terenie może powstać jedynie w obrębie *strefy uzupełnienia zabudowy i nieprzekraczalnej linii lokalizacyjnej*. Obecnie w terenie tym znajdują się głównie stanowiska postojowe oraz obiekty o tymczasowym charakterze, budki gastronomiczne.

W pozostałych fragmentach obszaru projektowanego planu, w których możliwe są przekształcenia, zmiany mogą mieć charakter głównie uzupełnień – rozbudowa, nadbudowa istniejących obiektów.

6.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.4.1 Ochrona środowiska przyrodniczego i jego zasobów

W obszarze objętym projektem planu nie ma powierzchniowych form ochrony przyrody, nie stwierdzono również występowania chronionych gatunków roślin na stanowiskach naturalnych.

W obszarze opracowania występują natomiast chronione gatunki zwierząt (rozdz. 2.1.7. Świat zwierząt), podlegające ochronie w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022 poz. 2380). W szczególności są to ptaki (gatunki o różnym statusie ochrony), a także obserwowane w obszarze planu nietoperze (wszystkie gatunki podlegają ochronie ścisłej). Przepisy dotyczące ochrony gatunkowej wprowadzają odpowiednie zakazy, a także sposoby ochrony gatunkowej. Możliwe jest uzyskanie odstąpienia od niektórych zakazów, co również jest określone w rozporządzeniu. Naruszenie zakazów możliwe jest w każdej sytuacji, bez względu na to czy zainwestowanie w danym terenie jest istniejące czy planowane.

W obszarze objęto ochroną w formie pomnika przyrody siedem drzew:

- 1) „jesion wyniosły” ustanowiony rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30 stycznia 1997 r. (Dz. U. Woj. Krak. Nr 5, poz. 13) w terenie oznaczonym symbolem **U.19**;
- 2) „lipa drobnolistna” ustanowiona rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego Nr 85, poz. 1086) w terenie oznaczonym symbolem **ZP.10**;
- 3) „jesion wyniosły” ustanowiony rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30 stycznia 1997 r. (Dz. U. Woj. Krak. Nr 5, poz. 13) w terenie oznaczonym symbolem **Uk.5**;
- 4) „robinia akacjowa” ustanowiona rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30 stycznia 1997 r. (Dz. U. Woj. Krak. Nr 5, poz. 13) w terenie oznaczonym symbolem **Un.6**;
- 5) „lipa drobnolistna” ustanowiona Uchwałą Nr XC/1347/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2013 r., poz. 6996) w terenie oznaczonym symbolem **U.4**;
- 6) „dąb szypułkowy” ustanowiony Uchwałą Nr XXXI/406/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2008 r., nr 9, poz. 63) w terenie oznaczonym symbolem **ZP.3**;
- 7) „miłorząb dwukłapowy” ustanowiony rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30 stycznia 1997 r. (Dz. U. Woj. Krak. Nr 5, poz. 13) w terenie oznaczonym symbolem **MW/U.1**.

Do najcenniejszych zasobów środowiska w obszarze opracowania należą ogrody przyklasztorne związane z klasztorami – zwłaszcza Braci Mniejszych Kapucynów oraz Sióstr Felicjanek. Są to największe zwarte tereny zieleni na obszarze opracowania. W ogrodach znajdują się liczne krzewy, rabaty warzywne i kwiatowe, drzewa [4].

Również mniejsze tereny zieleni stanowią niezwykle istotny zasób środowiska przyrodniczego w otoczeniu zwartej zabudowy śródmiejskiej. Zieleni towarzysząca zabudowie, występująca głównie we wnętrzach kwartałów zabudowy, w obszarze opracowania jest siedliskiem przede wszystkim synurbijnych gatunków zwierząt, przystosowanych do egzystencji i rozrodu w obszarach zurbanizowanych. Bardzo ważną rolę pełni również zieleni w ciągu ul. Retoryka i w ciągu Alei Trzech Wieszców, funkcjonująca jako lokalne korytarze ekologiczne.

W związku z realizacją ustaleń projektu planu nie prognozuje się pogorszenia warunków bytowania występujących w obszarze gatunków zwierząt. Obszar projektowanego planu

charakteryzuje się utrwalonym zagospodarowaniem, a możliwości inwestycyjne są dodatkowo ograniczone poprzez wyznaczenie terenów zieleni urządzonej oraz *stref zieleni*. Na rysunku projektowanego planu oznaczone zostały również *drzewa wskazane do ochrony i szpalery drzew*.

Tereny najcenniejsze przyrodniczo zostały wyznaczone jako tereny zieleni urządzonej, o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym (ZPs). W zakresie zagospodarowania tych terenów ustala się:

- minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego: **80%**,
- maksymalną wysokość zabudowy: **5 m**,
- dopuszczenie lokalizacji:
  - 1) obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej jedynie jako podziemnych,
  - 2) dojść, ciągów pieszych, z zastosowaniem określonych nawierzchni,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów architektury ogrodowej i kultu religijnego,
- zakazuje się lokalizacji:
  - 1) obiektów budowlanych, w tym budynków, obiektów tymczasowych, ogródków gastronomicznych (z wyłączeniem),
  - 2) ogrodzeń z wyłączeniem ogrodzeń placów zabaw dla dzieci,
  - 3) stanowisk postojowych, parkingów i garaży.
- dla terenu **ZPs.4** dopuszcza się lokalizację placów zabaw oraz terenowych urządzeń sportu i rekreacji (w tym niezadaszonych boisk do gier) w minimalnej odległości 2m od pnia drzewa.

W ramach zieleni urządzonej wyznaczono również tereny o przeznaczeniu podstawowym pod publicznie dostępne parki, skwery (ZP), wśród których zarówno pod względem powierzchni, jak i sposobu zagospodarowania wyróżnia się skwer im. Brora Hanssona przy Placu Sikorskiego (ZP.3) oraz zieleń w ciągu ul. Retoryka (ZP.7, ZP.6, ZP.4). W zakresie zagospodarowania tych terenów ustala się:

- minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego: **70%**,
- maksymalną wysokość zabudowy: **5 m**,
- nakaz utrzymania i pielęgnacji istniejącej zieleni urządzonej – publicznej,
- zakaz lokalizacji:
  - a) budynków
  - b) stanowisk postojowych, parkingów i garaży;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - a) wystaw plenerowych lub urządzonych miejsc związanych z działalnością z zakresu usług kultury i sztuki,
  - b) terenowych urządzeń sportu i rekreacji np. siłowni zewnętrznych lub ogrodzonych placów zabaw lub urządzonych miejsc rekreacji – w terenach **ZP.1 i ZP.3**,
  - c) oczek wodnych lub regulowanego strumienia wody – w terenach **ZP.4, ZP.6 i ZP.7**.

Należy zwrócić uwagę, iż w terenie ZP.3 znajduje się Zdrój Jagielloński. Przeznaczenie tego terenu pod zieleń urządzoną oraz zakaz lokalizacji budynków, stanowisk postojowych, parkingów i garaży pozwoli na zachowanie funkcjonalności studni.

W obszarze projektowanego planu wyznaczono również tereny zieleni urządzonej pod zieleń towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce – otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich. Są to tereny o ograniczonej dostępności oraz różnym stopniu zagospodarowania – urządzone tereny z rabatami i krzewami (ZPz.1, ZPz.3), zaniedbany teren z roślinnością ruderalną (ZPz.2) oraz teren wykorzystywany obecnie głównie jako parking (ZPz.4). Warto zwrócić uwagę na teren ZPz.4 – obecnie w większości utwardzony, z pozostałościami trawnika i pojedynczymi okazałymi drzewami, o charakterze typowej zieleni

towarzyszącej usługom. Historycznie są to jednak pozostałości ogrodu parkowego, a przeznaczenie tego terenu pod zieleni urządzoną stwarza możliwość jego odtworzenia. W terenie tym (podobnie jak w pozostałych terenach ZPz) ustalono m.in. *nakaz utrzymania lub odtworzenia historycznych układów i założeń ogrodowych w tym zachowania istniejącego drzewostanu oraz zakaz lokalizacji budynków i obiektów budowlanych, stanowisk postojowych parkingów, garaży i dojazdów niewyznaczonych na rysunku planu.*

Fot. 36. Fragment terenu ZPz.4. Na drugim planie widoczny teren U.19 (październik 2019).

Poza wyznaczeniem osobnych terenów zieleni urzędzonej duże znaczenie dla zachowania istniejącej zieleni ma wyznaczenie *stref zieleni*, w obrębie których ustala się:

- 1) *nakaz lokalizacji zieleni:*
  - a) *z uwzględnieniem drzew, poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych (w tym urządzeń budowlanych z nimi związanych), o powierzchni zieleni nie mniejszej niż 75% wskazanego obrysu strefy,*
  - b) *wysokiej lub niskiej o formie i skali dostosowanej do skali danego wnętrza urbanistycznego (dobór gatunków uwzględniający ich docelową wielkość);*
- 2) *nakaz ochrony istniejącej zieleni;*
- 3) *zakaz lokalizacji:*
  - a) *budynków lub ich części, podziemnych lub nadziemnych,*
  - b) *stanowisk postojowych;*
- 4) *dopuszczenie:*
  - a) *lokalizacji placów zabaw i miejsc rekreacyjnych, w obrębie których dopuszcza się zastosowanie nawierzchni syntetycznych lub gumowych w stonowanych kolorach,*
  - b) *lokalizacji ścieżek pieszych i chodników wykonanych z nawierzchni w kolorach szarych.*

Pozytywnie ocenia się również wprowadzenie *nakazu realizacji komponowanej zieleni na gruncie poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych (w tym urządzeń budowlanych z nimi związanych), o powierzchni nie mniejszej niż 80% z ustalonej wielkości minimalnego wskaźnika terenu biologicznie czynnego w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów.* Jest to szczególnie istotne w terenach śródmiejskich, o ustalonym zagospodarowaniu,

gdzie zasoby zieleni, miejsca bytowania nawet drobnych gatunków zwierząt oraz powierzchnie biologicznie czynne są bardzo ograniczone.

W celu ochrony istniejącego drzewostanu na rysunku projektowanego planu zaznaczono liczne *drzewa wskazane do ochrony*. Większość z nich znajduje się w granicach terenów zieleni urządzonej lub *stref zieleni*, co dodatkowo ogranicza prawdopodobieństwo pogorszenia warunków wzrostu w związku z realizacją pozostałych ustaleń projektu planu. Wyjątkiem jest pomnik przyrody w terenie MW/U.1, gdzie z uwagi na obecne zainwestowanie strefa zieleni w jego bezpośrednim otoczeniu nie została wyznaczona.

Fot. 37. Teren MW/U.1. Pomnik przyrody – miłorząd dwuklapowy – i jego otoczenie (lipiec 2019 r.).

Wyznaczono również wiele szpalerów drzew, także wzdłuż odcinków ulic, gdzie obecnie występująca zielenń wysoka jest dość uboga (np. ul. Zwierzyniecka, ul. Felicjanek, ul. Tartowska, ul. Garncarska).

Dodatkowo, w zakresie kształtowania i urządzania zieleni w historycznym krajobrazie miejskim ustala się następujące zasady:

- 1) *nakaz ochrony i zachowania*:
  - a) *pomników przyrody oznaczonych na rysunku planu,*
  - b) *drzew wskazanych do ochrony oznaczonych na rysunku planu,*
  - c) *szpalerów drzew oznaczonych na rysunku planu jako cennej zieleni ulicznej,*
  - d) *zieleni ogrodów klasztornych, willowych i pałacowych,*
  - e) *stref zieleni, zgodnie z zapisami w ust. 14;*
- 2) *nakaz kształtowania szpalerów drzew wyznaczonych na rysunku planu*:
  - a) *o formie i skali dostosowanej do skali danej ulicy (dobór gatunków uwzględniający ich docelową wielkość),*
  - b) *w gatunkach rodzimych tolerujących negatywne warunki przyuliczne;*
- 3) *dopuszczenie rekompozycji zieleni istniejącej i nowych nasadzeń pod warunkiem*:
  - a) *zagospodarowania w sposób kompleksowy poszczególnych ulic, placów, terenów zieleni i otoczenia obiektów;*
  - b) *zachowania istniejących kompozycji zieleni podczas działań uzupełniających i wymiany roślin w obrębie historycznych założeń;*

- c) takiego doboru gatunków roślin, które zapewnią różnorodność pokrojów, rozmiarów, barw, faktur i trwałości ulistnienia;
  - d) zachowania osi widokowych i ciągów widokowych wyznaczonych na rysunku planu;
- 4) dopuszczenie przerwania ciągłości szpaleru drzew (w określonych przypadkach).

W zakresie zieleni w przestrzeniach publicznych ustalono nakaz zastosowania kompozycji i właściwego doboru gatunkowego, z wyłączeniem elementów obcych krajobrazowo – egzotycznych gatunków zimozielonych drzew iglastych z rodzajów takich jak: *Thuja*, *Chamaecyparis*, *Juniperus*.

W kontekście ochrony istniejących terenów zieleni oraz drzew istotną kwestią są również zmiany stosunków wód gruntowych, które mogą negatywnie wpłynąć w szczególności na warunki wzrostu drzew. Największe zmiany mogą zachodzić w wyniku odwodnień prowadzonych w związku z głębokim posadowieniem nowych budynków, pogłębianiem piwnic budynków istniejących oraz budową garaży podziemnych. W obszarze projektowanego planu nowy garaż podziemny może powstać w terenie KP.2. W terenach U.12, U.14, U.15, U.18, MW/U.1, MW/U.2, MW/U.17 i MW/U.23 dopuszczono utrzymanie istniejących garaży podziemnych, ale bez możliwości ich rozbudowy.

Podsumowując, najistotniejsze elementy struktury środowiska przyrodniczego w obszarze projektowanego planu podlegają ochronie przed degradacją poprzez wydzielenie ich jako osobnych terenów zieleni urządzonej oraz wyznaczenie stref zieleni na znacznej części powierzchni obszaru. W terenach tych obowiązuje zakaz lokalizacji stanowisk postojowych. Ponadto, biorąc pod uwagę skalę zainwestowania i uszczelnienia powierzchni obszaru, pozytywnie ocenia się zachowanie licznych powierzchni biologicznie czynnych, co pozwoli na przynajmniej częściowe zachowanie dotychczasowej infiltracji wód. W ramach ustaleń projektu planu do ochrony wskazane zostały również liczne egzemplarze drzew. W perspektywie nastąpi uzupełnienie zieleni przyulicznej w związku z realizacją i kształtowaniem szpalerów drzew, co wpłynie korzystnie na zasoby środowiska przyrodniczego poprzez wzbogacenie w zieleń pełniącą potencjalnie funkcje siedliskowe i sprzyjające lokalnym powiązaniom ekologicznym, przy czym skala oddziaływania zależeć będzie od m.in. od liczby czy pokroju nasadzanych egzemplarzy.

Ocenia się, iż w wyniku realizacji ustaleń projektowanego planu zdecydowana większość istniejącej obecnie zieleni, siedlisk oraz powierzchni biologicznie czynnych może zostać zachowana, a warunki wzrostu cennych drzew nie powinny ulec pogorszeniu.

6.4.2 Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków

Krajobraz obszaru opracowania został szczegółowo opisany na etapie opracowania ekofizjograficznego, przedmiotową analizę przytoczono w rozdziale 2.3.

Krajobraz jest jednym z najbardziej wrażliwych elementów środowiska obszaru. Każde uzupełnienie zabudowy, nadbudowa istniejących obiektów, lokalizacja obiektów małej architektury, nośników reklamowych czy nawet zmiana koloru elewacji czy kształtu dachu może znacząco obniżyć jego wartość zwłaszcza w relacjach bliskich we wnętrzach ulic. Obecnie największy wpływ na krajobraz mają tu obiekty powstające przy głównych ciągach komunikacyjnych, jako obiekty widoczne w perspektywach ulic i oddziałujące na bardzo licznych odbiorców. Zmiany w krajobrazie wywołane rozwojem zabudowy w praktyce w większości przypadków są nieodwracalne (zamknięcie relacji widokowych, zmiana charakteru wnętrza urbanistycznego, likwidacja wnętrza).

Analizowany projekt planu dotyczy obszaru położonego w ścisłym centrum Krakowa o bardzo wysokich wartościach historycznych i kulturowych. Znajduje się w całości na terenie pomnika historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta”, w granicach układów urbanistycznych: „Nowy Świat”, „Piasek”, zachodniej części Alei Trzech Wieszczów, a także w strefie buforowej historycznego centrum Krakowa wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Należy

zwrócić uwagę, iż obszar projektowanego planu jest mocno eksponowany z perspektywy Wzgórza Wawelskiego, stanowiąc jednocześnie przedpole dla panoramy Starego Miasta.

Obecnie możliwości przekształceń obszaru oraz obiektów w nim występujących są w dużej mierze ograniczone (co wynika m.in. z przepisów prawa w zakresie ochrony zabytków), jednakże nie są wykluczone. Brak kompleksowych regulacji w połączeniu ze znaczącą presją inwestycyjną skutkować może niekorzystnymi trwałymi przekształceniami, bezpowrotną utratą walorów przestrzeni czy też wartości historycznych. Przy czym zaznacza się, że pieczę nad obszarem sprawuje Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, z uwagi na wpis do rejestru zabytków. Sporządzenie projektu planu, a następnie wprowadzenie w życie ma na celu zminimalizowanie takich zagrożeń.

Opracowanie projektu poprzedzone zostało wnikliwą analizą stanu istniejącego, uwarunkowań formalno-prawnych, wniosków do planu, ze szczególnym uwzględnieniem analiz i wytycznych konserwatorskich.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu w obszarze mogą nastąpić zmiany, które zaznaczają się w krajobrazie lokalnych wnętrz urbanistycznych – przestrzeni ulic oraz wnętrz kwartałów zabudowy. Z uwagi na utrwalone zagospodarowanie większości obszaru, zmiany związane będą głównie z rozbudową budynków w drugiej linii zabudowy (oficyn) oraz nadbudową części kamienic. Możliwa jest również realizacja nielicznych całkowicie nowych budynków oraz likwidacja części istniejących obiektów, a w ich miejsce realizacja nowych. Działania te możliwe są jedynie w ramach wyznaczonych w projekcie planu *stref uzupełnienia zabudowy*.

Jako obszar najistotniejszych potencjalnych zmian w tym zakresie można wskazać teren KP.2, gdzie w obrębie *strefy uzupełnienia zabudowy i nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych* może powstać garaż podziemny. W terenie tym możliwe jest powstanie zabudowy o wysokości do 4 m, przy minimalnym wskaźniku terenu biologicznie czynnego ustalonym na poziomie 30%. Obecnie w terenie tym znajdują się głównie stanowiska postojowe, a więc funkcja terenu co do zasady się nie zmieni. Niemniej jednak nowy obiekt powstaje w miejscu eksponowanym, oddziałującym na wielu odbiorców. Przewiduje się również, że na etapie realizacji inwestycji usunięta zostanie istniejąca roślinność.

Możliwości nadbudowy budynków istniejących omówiono szerzej w rozdziale 6.1. Budynki te wskazane zostały na rysunku prognozy.

W celu ochrony obiektów zabytkowych w projekcie planu zastosowano następujące środki:

- oznaczenie obiektów i obszarów zabytkowych, stanowisk archeologicznych,
- precyzyjne wskazanie obiektów, dla których stosuje się szczegółowe zapisy z §13 projektu planu, dotyczące możliwych prac budowlanych, w tym m.in. obiektów, dla których obowiązuje **nakaz ochrony bryły** (poprzez zachowanie kształtu przestrzennego budynku lub budowli zajmującego określoną objętość przestrzeni utworzoną poprzez zewnętrzne powierzchnie elementów ograniczających wraz z elementami typu: wykusz, loggia, podcień, attyka, balkon, gzyms, krużganki, świetlik, lukarna itp. i ich kompozycją) i/lub **gabarytu** (poprzez zachowanie maksymalnych zewnętrznych wymiarów budynku lub budowli),
- oznaczenie cennych obiektów noszących cechy zabytku.

Zaś w celu ochrony wysokiej wartości historycznego krajobrazu miejskiego określono i oznaczono na rysunku projektu planu *osie i ciągi widokowe*.

W projekcie planu podkreślono również występowanie wysokich wartości historycznego krajobrazu miejskiego oraz dziedzictwa miejskiego wskazanych do ochrony, składających się z następujących elementów:

- 1) dziedzictwa kulturowego i zabytków, o których mowa w § 12;
- 2) historycznego układu urbanistycznego kwartałów zabudowy wraz z siatką ulic;
- 3) kwartałów zabudowy, jako zespołów urbanistyczno - architektonicznych o dużej jednorodności cech stylowych budynków, lokalizowanych w obrębie historycznych podziałów funkcjonalnych i sytuowanych wg tradycyjnego rozplanowania działek o zwartej zabudowie, gdzie z frontu sytuowana jest kamienica lub dom, często z oficynami bocznymi lub oficyną tylną - z podwórzem pomiędzy nimi;
- 4) ustalonej wysokości budynków frontowych tworzących pierzeje ulic, tj. różnych wysokości górnych krawędzi elewacji i kalenic budynków oraz zróżnicowanej wysokości budynków w obrębie działki budowlanej z dominacją budynku frontowego – reprezentacyjnego;
- 5) wewnątrz urbanistycznych kwartałów zabudowy, z uwzględnieniem:
  - a) historycznych struktur przestrzennych z nakazem zachowania i uczytelnienia, w tym dopuszczeniem uporządkowania wewnątrz kwartałów zabudowy polegającym na rozbiórce obiektów budowlanych o niskiej wartości technicznej i estetycznej, to jest nieobjętych ochroną konserwatorską takich jak: obiekty gospodarcze, garaże lub obiekty tymczasowe,
  - b) **stref zieleni** stanowiących tereny zieleni we wewnątrz urbanistycznych kwartałów zabudowy jako terenów zieleni urządzonej wraz z niezbędnymi dojazdami i ciągami pieszymi oraz placami spacerowymi z dopuszczeniem uzupełnień zieleni;
- 6) przestrzeni publicznych placów i ulic wraz z zielenią urządzoną;
- 7) charakterystycznych obiektów i zespołów zabudowy, w tym założenia:
  - a) klasztorne wraz z ogrodami,
  - b) miejskich willi i pałaców z ogrodami,
  - c) zespołów budynków szkolnych i użytku publicznego,
  - d) zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej w zwartych kwartałach zabudowy z zielenią wewnątrzkwartałową,
  - e) zieleni urządzonej jako szpalery drzew lub krzewów w terenach dróg publicznych;
- 8) oznaczonych na rysunku planu ciągów i osi widokowych – o skali miejskiej i lokalnej – jako miejsca obserwacji i ekspozycji obiektów tworzących sylwetę miasta Krakowa oraz innych obiektów charakterystycznych dla lokalnego krajobrazu miejskiego.

Wspomniane wyżej założenia klasztorne wraz z ogrodami oraz założenia miejskich willi i pałaców z ogrodami zostaną zachowane poprzez wyznaczenie ich w projekcie planu jako tereny zieleni urządzonej o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym (ZPs.1 – ZPs.4) oraz o podstawowym przeznaczeniu pod zielenią towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce - otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich (ZPz.1 – ZPz.4).

Cały obszar projektowanego planu jest wyjątkowo eksponowany ze względu na położenie u podnóża Wzgórza Wawelskiego. Uwagę przyciągają zwłaszcza dachy budynków, w związku z czym w kontekście zachowania zabytkowego charakteru obszaru pozytywnie ocenia się szczegółowe zapisy dotyczące:

- geometrii i kształtu dachów – w tym m.in. zakaz stosowania dachów płaskich, a także tarasów w obrębie połaci dachowych oraz na istniejących dachach płaskich (wykończenia dachu płaskiego w formie tarasu),
- pokrycia dachów,
- doświetlenia pomieszczeń poprzez połacie dachowe za pomocą okien połaciowych.

Patrząc na obszar projektowanego planu z perspektywy Wzgórza Wawelskiego szczególnie eksponowane są dachy o ekspozycji południowej, dlatego też wprowadzono zakaz lokalizowania paneli fotowoltaicznych w całym obszarze planu wpisanym do rejestru zabytków.

W kontekście ochrony zabytków należy zwrócić uwagę również na potencjalne negatywne oddziaływanie zmian poziomu wód gruntowych, które mogą wpływać na stabilność istniejących budynków, ich osiadanie czy pojawianie się wody w piwnicach. Największe zmiany mogą zachodzić w wyniku odwodnień prowadzonych w związku z głębokim posadowieniem nowych budynków, pogłębianiem piwnic budynków istniejących oraz budową garaży podziemnych. W obszarze projektowanego planu nowy garaż podziemny może powstać w terenie KP.2. W przypadku jego realizacji, na etapie szczegółowego projektu, niezbędna jest ocena wpływu tego typu inwestycji na znajdującą się w obszarze zabudowę zabytkową. W terenach U.12, U.14, U.15, U.18, MW/U.1, MW/U.2, MW/U.17 i MW/U.23 dopuszczono utrzymanie istniejących garaży podziemnych, ale bez możliwości ich rozbudowy.

Ocenia się, iż przyjęte w projekcie planu rozwiązania przyczynią się do zachowania charakteru obszaru, zabezpieczając go przed niekontrolowanymi przekształceniami. Potencjalne zmiany krajobrazu mogą wystąpić miejscowo i oddziaływać będą przede wszystkim na ich bezpośrednie sąsiedztwo. Jednocześnie zwraca się uwagę, że ocena potencjalnych zmian zależy będzie od wielu czynników, w tym m.in. od rozwiązań projektowych realizowanych inwestycji czy też od subiektywnych upodobań odbiorców.

6.4.3 Zagrożenie hałasem

W obszarze projektowanego planu klimat akustyczny kształtowany jest przede wszystkim przez ruch samochodowy na al. Mickiewicza, al. Krasińskiego i ul. Piłsudskiego. Oddziaływania o mniejszym natężeniu generuje ruch samochodowy na ul. Zwierzynieckiej i ul. Straszewskiego.

Biorąc pod uwagę charakter zabudowy w obszarze opracowania, przekroczenia norm dla hałasu rozpatrywano w odniesieniu do terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców – izofony $L_{DWN}=70$ dB oraz $L_N=65$ dB (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku). Na rysunku projektu planu i prognozy zostały przedstawione izofony hałasu wg mapy akustycznej z 2022 r. [8].

W zakresie hałasu pochodzącego od dróg ponadnormatywne oddziaływania o największym zasięgu, zarówno w zakresie izofony $L_{DWN}=70$ dB, jak i izofony $L_N=65$ dB, występują wzdłuż al. Mickiewicza i al. Krasińskiego. Negatywne oddziaływania obejmują pierwszą linię zabudowy, nie sięgają w głąb kwartałów, ale miejscami obejmują swoim zasięgiem całe budynki. Ponadnormatywne oddziaływanie w zakresie izofony $L_N=65$ dB odnotowano również na ul. Piłsudskiego i ul. Straszewskiego, a w zakresie izofony $L_{DWN}=70$ dB także na ul. Zwierzynieckiej – oddziaływania generowane w tych miejscach są mniejsze, ograniczają się głównie do elewacji budynków.

W zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, w projekcie planu przyporządkowuje się wydzielone tereny do poszczególnych rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej, określonych w przepisach odrębnych:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oznaczone symbolami **MW.1, MW.2, MW.3, MW.4, MW.5, MW.6, MW.7** jako tereny „pod zabudowę mieszkaniową”;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej oznaczone symbolami **MW/U.1, MW/U.2, MW/U.3, MW/U.4, MW/U.5, MW/U.6, MW/U.7, MW/U.8, MW/U.9, MW/U.10, MW/U.11, MW/U.12, MW/U.13, MW/U.14, MW/U.15, MW/U.16, MW/U.17, MW/U.18, MW/U.19, MW/U.20, MW/U.21, MW/U.22, MW/U.23, MW/U.24** oraz tereny zabudowy usługowej oznaczone symbolami **U.3, U.6, U.7, U.8, U.10, U.11, U.12, U.13, U.14, U.15, U.16, U.17, U.18, U.19, Uks.1, Uks.2, Uks.4**, jako tereny „pod zabudowę mieszkaniowo – usługową”;

- 3) tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **U.5, Un.1, Un.2, Un.3, Un.4, Un.5, Un.6, Uo.1, Uo.2, Uo.3, Uo.4, Uo.5, Uk.1, Uk.2, Uk.3, Uk.4, Uk.5**, jako tereny „pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”;
- 4) teren zabudowy usługowej oznaczony symbolem **Uz.1** jako teren „pod szpitale i domy opieki społecznej”;
- 5) tereny zieleni urządzonej oznaczone symbolami **ZP.1, ZP.3, ZP.6, ZP.7, ZPz.4**, jako tereny „na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”;

zlokalizowane w „strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców”.

Ponadto, w terenach oznaczonych symbolami: **U.3, U.4, U.11, U.13, U.16, MW/U.9, MW/U.16, MW/U.18 i Uk.5** ustala się zakaz lokalizacji usług podlegających ochronie przed hałasem.

W zasięgu ponadnormatywnych oddziaływań akustycznych nowa zabudowa może powstać jedynie w terenie **Uk.5** w obrębie strefy uzupełnienia zabudowy. W terenie **Uk.5** (przeznaczenie podstawowe: pod zabudowę budynkami usługowymi z zakresu usług kultury i sztuki) możliwa jest realizacja nowych budynków o maksymalnej wysokości 6,0 m.

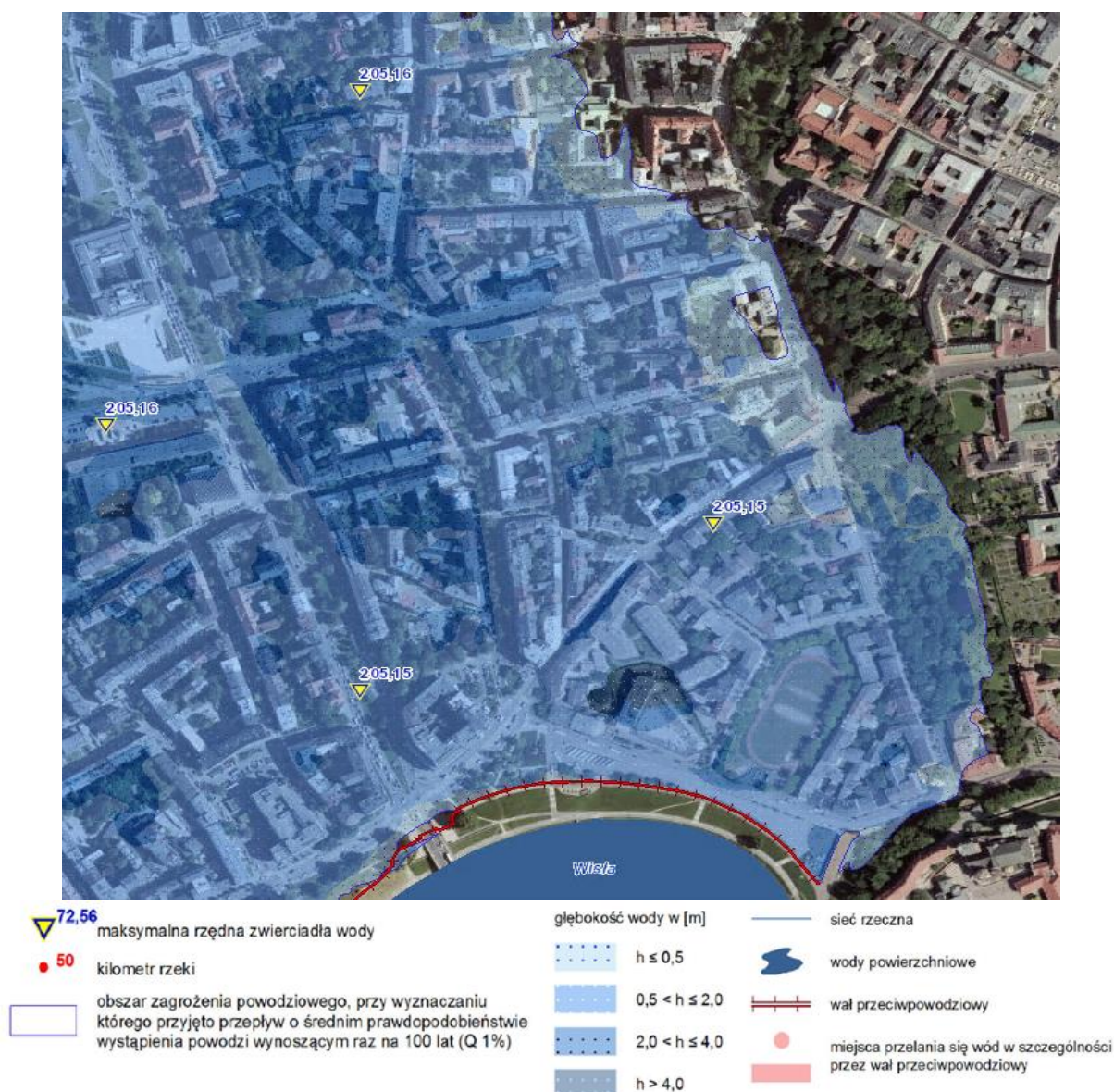
W związku z realizacją ustaleń projektu planu nie prognozuje się wzmocnienia oddziaływań akustycznych. W projekcie planu nie przewiduje się rozbudowy istniejącego układu komunikacyjnego, ani znacznego rozwoju zabudowy i zwiększenia liczby mieszkańców i użytkowników. Istotne oddziaływanie na klimat akustyczny wystąpi w przypadku realizacji prac budowlanych czy remontowych, jednak mają one charakter tymczasowy.

6.4.4 Zagrożenie powodzią

Obszar miasta chroniony jest przed zalaniem od strony Wisły urządzeniami ochrony powodziowej – wałami, które na terenie miasta obliczone są na zatrzymanie wód powodziowych o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia (Q 1%). Wały zlokalizowane są wzdłuż Wisły w bezpośrednim sąsiedztwie południowych granic obszaru projektowanego planu. Obszar pozostaje poza zasięgiem szczególnego zagrożenia powodzią.

Przy sprawnym funkcjonowaniu zabezpieczeń przeciwpowodziowych zagrożenie zalaniem występuje jedynie w razie wystąpienia ekstremalnych fal powodziowych, których prawdopodobieństwo wystąpienia określa się jako niskie – Q 0,2% (raz na 500 lat). W przypadku przejścia takich fal możliwe jest przelanie się wód przez wał przeciwpowodziowy Wisły – miejsca przelania oraz granicę zasięgu obszaru zagrożenia powodzią obejmującego tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) oznaczono na *Mapach zagrożenia powodziowego* [9], sporządzonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W granicach projektowanego planu zagrożenie takie występuje na większości obszaru, częściowo ograniczane jest istniejącą zabudową.

Prawie cały obszar opracowania narażony jest również na zalanie w przypadku zniszczenia wału przeciwpowodziowego. Na rysunku projektu planu przedstawiony został zasięg możliwego zalania w scenariuszu najbardziej ekstremalnym – całkowitego zniszczenia wałów wymodelowanym przy przyjęciu parametrów dla przepływu o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia Q 1% (raz na 100 lat). Według wyników obliczeń przedstawionych na *Mapach zagrożenia powodziowego* [9] prawdopodobna głębokość zalania w takim przypadku na większości obszaru może wynosić od 0,5 m do 2 m, a miejscami sięgać nawet 4 m.

Ryc. 19. Obszar narażony na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego, przy wyznaczeniu którego przyjęto przepływ o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (raz na 100 lat) wg map zagrożenia powodziowego [9].

Informacje o występowaniu zagrożenia powodziowego (wg *Map zagrożenia powodziowego* [9]) zostały zamieszczone w tekście i na rysunku projektu planu. Ponadto w projekcie planu na obszarach narażonych na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego, ustala się:

- 1) zakaz:
  - a) lokalizacji: zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, domu dziecka, domu rencistów oraz budynków użyteczności publicznej z zakresu opieki społecznej lub socjalnej związanych ze stałym przebywaniem osób o ograniczonych możliwościach poruszania się;
  - b) lokalizacji obiektów z kondygnacją podziemną – piwnicą lub suteroną z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie lokalizacji obiektów z kondygnacją podziemną – piwnicą lub suteroną wyłącznie w przypadku wykonania dodatkowych zabezpieczeń technicznych typu: szczelne izolacje lub zastosowanie materiałów budowlanych odpornych na działanie wody.

Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz usługową terenów w obrębie obszaru zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (raz na 100 lat) w przypadku całkowitego zniszczenia wałów oraz zagrożonych powodzią w przypadku zdarzeń ekstremalnych – powódź o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,2% (raz na 500 lat) – nie stoi w sprzeczności przepisami prawa. Istotnym jest natomiast pełne poinformowanie społeczeństwa, co do możliwości wystąpienia powodzi w tym obszarze, przynajmniej w zakresie jakim zostało to przedstawione w projekcie planu (zasięgi zagrożenia powodziowego, informacje oraz ustalenia dotyczące zagadnienia zawarte w treści planu).

Plan Ograniczania Skutków Powodzi oraz Odwodnienia Miasta Krakowa

Plan Ograniczania Skutków Powodzi oraz Odwodnienia Miasta Krakowa (przyjęty Uchwałą nr CXV/3043/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 listopada 2018 r.) w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazuje następujące działania:

- *uwzględnienie ustaleń Planu gospodarowania wodami, Planu zarządzania ryzykiem powodziowym, Planu przeciwdziałania skutkom suszy w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego*
- *kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych poprzez uwzględnienie problematyki ochrony przeciwpowodziowej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; poprzez zapisy i ustalenia zmierzające do zmniejszenia negatywnych skutków powodzi na obszarach zagrożonych powodzią.*

Mając na uwadze przeanalizowane powyżej ustalenia odnośnie terenów zagrożonych powodzią oraz informacje na temat występowania tego zagrożenia, uznaje się, że analizowany projekt planu uwzględnia przytoczone działania.

Ponadto w kontekście zagrożenia lokalnymi podtopieniami Plan Ograniczania Skutków Powodzi oraz Odwodnienia Miasta Krakowa kładzie nacisk również na utrzymanie retencji naturalnej i rozwój retencji technicznej dla zagospodarowania wód opadowych, jako jeden ze sposobów realizacji celu ogólnego jakim jest *Ochrona przed powodzią, efektywne odwodnienie Miasta Krakowa, zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu mieszkańcom oraz ograniczenie strat materialnych*. Projekt planu uwzględnia rozwój retencji technicznej poprzez odpowiednie wskazania: *ustala się zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji, z uwzględnieniem rozwiązań ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu, spowalniających odpływ do odbiornika do ilości jaka powstaje na terenie przed zagospodarowaniem (przy współczynniku spływu 0,1), zwiększających retencję oraz ochrony podziemnych kondygnacji zabytkowych budynku*. Ponadto, w przypadku odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji ogólnospławnej, *retencjonowanie wód opadowych w zbiornikach retencyjnych w ilości jaka powstaje na terenie przy współczynniku spływu wynoszącym 0,1, dla deszczu zdarzającego się z prawdopodobieństwem co 2 lata i czasie trwania 15 minut*.

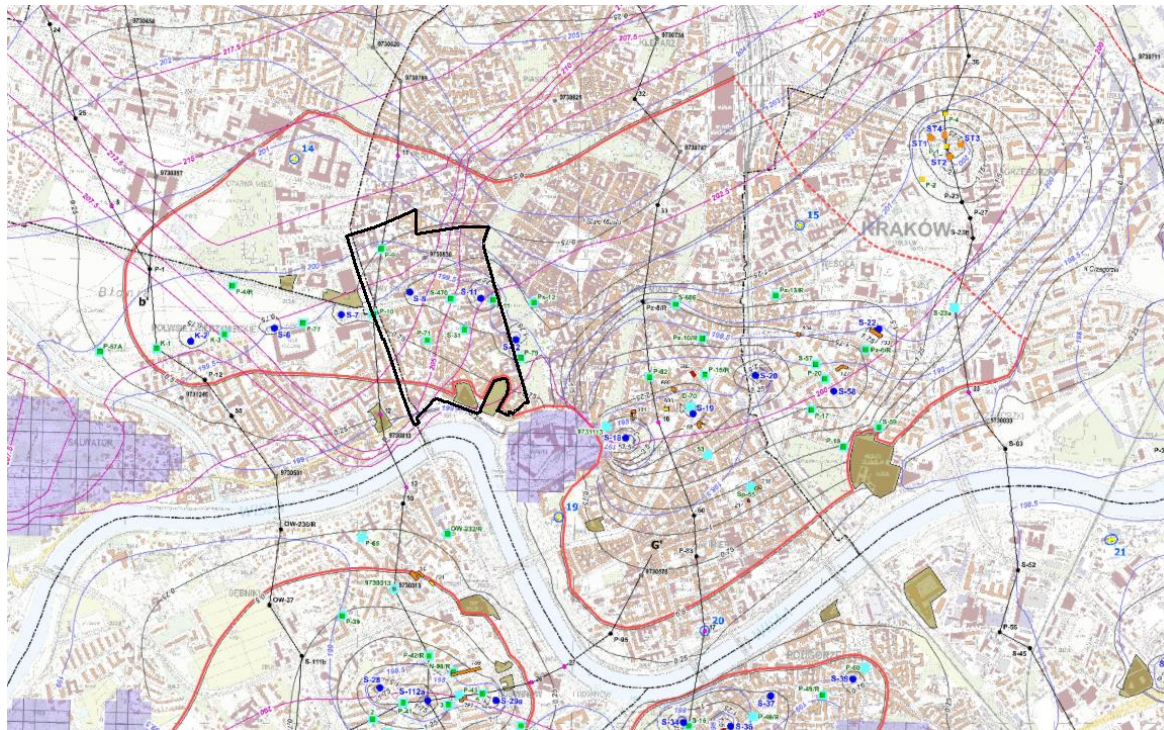
6.4.5 Bariera odwadniająca Miasto Kraków

Bariera odwadniająca [10] została utworzona celem prowadzenia odwodnienia obszaru Krakowa pozostającego pod wpływem negatywnego oddziaływania piętrzenia na stopniu wodnym „Dąbie”. Bariera odwadniająca to system studni odwadniających ujmujących czwartorzędowy poziom wodonośny, których eksploatacja ma chronić zabudowane przed rokiem 1965 tereny Krakowa przed podtopieniami, będącymi skutkiem spiętrzenia Wisły. To zadanie jest realizowane przez trwałe obniżenie poziomu wód podziemnych za pomocą studni odwadniających w tych obszarach, gdzie nastąpiło podniesienie się poziomu wód podziemnych na skutek oddziaływania stopnia wodnego Dąbie i podniesienie to ma negatywny wpływ na istniejącą zabudowę (podtopienia piwnic budynków).

W roku 2019 sporządzona została „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z wykonywaniem odwodnienia otworami wiertniczymi obszaru Krakowa w zasięgu oddziaływania stopnia wodnego Dąbie” [10]. Celem opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej było szczegółowe rozpoznanie warunków hydrogeologicznych w zasięgu oddziaływania stopnia wodnego Dąbie oraz optymalizacja pracy bariery odwadniającej w celu ochrony istniejącej przed spiętrzeniem Wisły (przed 1965 r.) zabudowy Krakowa przed negatywnym wpływem piętrzenia wody na Wiśle.

Dotychczas bariera odwadniająca funkcjonowała na podstawie pozwolenia wodnoprawnego z 2006 roku, obowiązującego do 2020 roku (pozwolenie wodnoprawne udzielone było na odwodnienie za pomocą 37 studni odwodnieniowych). Dla określenia optymalnych warunków pracy bariery, w analizowanej Dokumentacji przyjęto założenie, że celem pracy bariery odwadniającej nie jest zdepresjonowanie całych obszarów znajdujących się w zasięgu oddziaływania stopnia wodnego Dąbie (jak to było określane do tej pory), ale ochrona starej zabudowy (budynków), powstałych przed spiętrzeniem Wisły w 1965 r., które są najbardziej zagrożone podtopieniami. W analizowanej dokumentacji zaproponowano odwodnienie obszaru miasta Krakowa znajdującego się w zasięgu negatywnego oddziaływania piętrzenia Wisły przez stopień wodny Dąbie za pomocą 15 studni odwadniających o łącznej wydajności 164 m³/h (dla warunków średnich niskich) i 19 studni o wydajności 213 m³/h (dla zwiększonej infiltracji). Jako zasięg oddziaływania odwodnienia przyjęto tereny ograniczone linią depresji 0,5 m. W zasięgu oddziaływania proponowanego odwodnienia znajdują się tereny o łącznej powierzchni 6,58 km², z czego 4,54 km² na lewym brzegu Wisły, gdzie współdziałające dwa systemy odwadniające: bariery i Ronda Mogińskiego tworzą wspólny lej depresji, oraz dwa obszary na prawym brzegu Wisły o łącznej powierzchni 2,04 km².

Zgodnie z informacjami zawartymi w przywołanej powyżej Dokumentacji zdecydowana większość obszaru objętego projektem planu (poza fragmentem w południowej części) znajduje się w **prognozowanym zasięgu odwodnienia studniami bariery** (ryc. 20).

Ryc. 20. Granica projektu planu (czarna linia) na tle fragmentu Mapy prognozowanego zwierciadła wody i depresji [10]. Kolorem czerwonym oznaczony został prognozowany zasięg oddziaływania odwodnienia studniami bariery.

6.4.6 Gospodarka wodno-ściekowa

Ilość powstających ścieków będzie zależna od ilości obsługiwanych mieszkańców i użytkowników, których liczba w odniesieniu do stanu obecnego nie powinna wzrosnąć znacząco. Wobec możliwości odprowadzenia ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się, aby niezależnie od ilości powstających ścieków stały się one źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych czy gruntu.

W projekcie planu w zakresie odprowadzania ścieków ustala się *nakaz odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych w oparciu o system kanalizacji ogólnospławnej oraz zakaz lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe.*

W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się *zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji, z uwzględnieniem rozwiązań:*

- a) *ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu,*
- b) *spowalniających odpływ do odbiornika do ilości jaka powstaje na terenie przed zagospodarowaniem (przy współczynniku spływu 0,1),*
- c) *zwiększających retencję,*
- d) *ochrony podziemnych kondygnacji zabytkowych budynku.*

Ponadto, w przypadku odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji ogólnospławnej, *retencjonowanie wód opadowych w zbiornikach retencyjnych w ilości jaka powstaje na terenie przy współczynniku spływu wynoszącym 0,1, dla deszczu zdarzającego się z prawdopodobieństwem co 2 lata i czasie trwania 15 minut.*

6.4.7 Gospodarka odpadami

Na analizowanym terenie nieznacznie może zwiększyć się ilość zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, z czym jest związane możliwe pojawienie się nowych źródeł powstawania odpadów. Odpady wytwarzane w obszarach zabudowy mieszkalnej oraz w terenach usługowych będą mieć charakter odpadów komunalnych.

Wzrost ilości wytwarzanych odpadów ani zmiana struktury ich składu nie wpłyną w znaczący sposób na środowisko ze względu na uregulowanie gospodarki odpadami przez przepisy gminne i inne przepisy odrębne, dotyczące np. sposobu postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów.

6.5 Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Uwzględniając przyrodnicze predyspozycje dla obszaru sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” wskazane w ramach opracowania ekofizjograficznego, ustalenia analizowanego projektu planu ocenia się jako zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W opracowaniu ekofizjograficznym ochrona i utrzymanie terenów o najwyższych wartościach przyrodniczych określone zostały jako priorytetowe. Tereny te zostały wskazane jako predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych, co ma na celu m.in. zabezpieczenie trwałości funkcjonowania systemu przyrodniczego oraz ochronę walorów przyrodniczych i przyrodniczo-krajobrazowych. Wskazane tereny w projekcie planu w większości zostały wyznaczone jako tereny zieleni urządzonej o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztorным (ZPs), pod zielenią towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce – otoczenie ogrodowe historycznych (ZPz.1 – ZPz.3), pod publicznie dostępne parki, skwery (ZP.1, ZP.3), a częściowo także jako strefy zieleni (np. w terenie Uk.5, U.5, U.3, Uo.5). W zakresie zagospodarowania wspomnianych terenów zieleni urządzonej ustala się m.in. wysoki minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego (70-80%), zakaz lokalizacji budynków oraz stanowisk postojowych.

Należy zwrócić uwagę również na *tereny wskazane do pielęgnacji, konserwacji, rekultywacji i uzupełnienia zieleni*. Wyróżnione tu tereny w projekcie planu wyznaczono jako tereny: zieleni urządzonej ZPz.4 i zabudowy usługowej U.19 – ogrody przy „Białym Dworku”, zabudowy usługowej Uk.5 – zielen przy „Kossakówce” oraz zabudowy usługowej U.9 – pałac Czarkowskich. Ocenia się, iż takie przeznaczenia terenów umożliwiają realizację wskazań ujętych w opracowaniu ekofizjograficznym. W szczególności dotyczy to terenu zieleni urządzonej ZPz.4, gdzie wprowadzono *nakaz utrzymania lub odtworzenia historycznych układów i założeń ogrodowych w tym zachowania istniejącego drzewostanu* oraz terenów U.19 i Uk.5, których przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa budynkami usługowymi oraz zabudowa budynkami usługowymi z zakresu usług kultury i sztuki. Ponadto, w granicach terenów ZPz.4 i U.19 w opracowaniu ekofizjograficznym wskazano obszar z wykluczeniem nowej zabudowy. W projekcie planu wskazanie to zostało uwzględnione w terenie U.19 poprzez wyznaczenie obowiązujących linii zabudowy poprowadzonych po obrysie istniejących budynków, a w terenie ZPz.4 poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków i obiektów budowlanych.

W opracowaniu ekofizjograficznym zwraca się również uwagę na tereny o podwyższonych wartościach przyrodniczych. W projekcie planu podlegają one ochronie jako tereny zieleni urządzonej oraz w ramach *stref zieleni*. Zieleń wzdłuż al. Mickiewicza i al. Krasińskiego chroniona jest jedynie jako *drzewa wskazane do ochrony*.

Z uwagi na zabytkowy charakter obszaru projektowanego planu ważnym wskazaniem są również *wnętrza urbanistyczne o pierwszorzędym znaczeniu w strukturze krajobrazu oraz znaczące wnętrza urbanistyczne powiązane z wnętrzami urbanistycznymi ulic do zachowania*. Tereny pierwszej z tych kategorii w projektowanym planie w większości chronione są dzięki wyznaczeniu terenów zieleni urządzonej (ZP.1, ZPz.1, ZPs.1, ZP.2, ZPs.4), a w terenach zabudowy usługowej U.1 i U.8 dzięki wyznaczeniu *stref zieleni* i obowiązujących linii zabudowy poprowadzonych po obrysach istniejących budynków. W granicach drugiej kategorii obszarów wyznaczonych w opracowaniu ekofizjograficznym w projekcie planu wyznaczono głównie tereny zieleni urządzonej publicznie dostępnej: ZP.3 (Skwer im. Brora Hanssona przy Placu Sikorskiego), ZP.10 (Skwer Jerzego Turaszwiliego) oraz tereny w ciągu ul. Retoryka, rejonie ul. Piłsudskiego i Placu Kossaka (ZP.4 – ZP.7, ZP.9, KP.2). Możliwość wystąpienia zmian mających wpływ na charakter wnętrza urbanistycznego przewiduje się w terenie KP.2, jednak zależne będą one od rozwiązań przyjętych na etapie projektowym.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Prognozowane oddziaływania związane są przede wszystkim z wprowadzeniem nowych obiektów zabudowy i parkingów podziemnych. Aby zapobiec wystąpieniu zidentyfikowanych możliwych niekorzystnych oddziaływań na środowisko należałoby całkowicie zaniechać jakichkolwiek działań inwestycyjnych w obszarze (wariant „0”). Jednakże taki scenariusz jest praktycznie niemożliwy z uwagi na możliwość rozwoju zabudowy bez planu miejscowego, w oparciu o indywidualne decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ten scenariusz stanowi ryzyko rozwoju nadmiernie intensywnej i chaotycznej zabudowy, nieuwzględniającej przynajmniej w sposób dostateczny wartości środowiska, również w kontekście potrzeb społecznych.

Mając na uwadze wystąpienie niekorzystnych skutków rozwoju zabudowy w projekcie planu zastosowano rozwiązania mające na celu ich ograniczenie.

Tab. 8. Rozwiązania mające na celu ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Przewidywane negatywne skutki realizacji projektu planu	Rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko (UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU)	Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
<p>zmiana warunków wzrostu drzew wskutek zainwestowania terenu wokół pni</p> <p>kolizje z infrastrukturą podziemną</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyznaczenie stref zieleni, – nakaz kształtowania szpalerów drzew wyznaczonych na rysunku planu w gatunkach rodzimych tolerujących negatywne warunki przyuliczne, – realizacja ustaleń planu w zakresie zagospodarowania, użytkowania i utrzymania terenów komunikacji kołowej, transportu publicznego, parkingów, komunikacji pieszej i rowerowej wymaga zapewnienia rozwiązań technicznych (...) wspomagających i poprawiających warunki wzrostu drzew, – wzdłuż obiektów i urządzeń budowlanych infrastruktury technicznej, prowadzonych w strefie występowania systemu korzeniowego drzew (istniejących lub planowanych do nasadzeń), nakaz stosowania rozwiązań technicznych (np. ekranów korzeniowych) uniemożliwiających wrastanie korzeni w infrastrukturę podziemną 	<p>stosowanie systemów nawadniających, kultywacja gleby wokół pni</p>
<p>redukcja powierzchni biologicznie czynnej</p> <p>zasklepienie gleb/ uszczelnienie powierzchni</p> <p>zwiększenie spływu powierzchniowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie istniejących terenów zieleni, – w historycznym krajobrazie miejskim ustala się nakaz ochrony i zachowania (...) zieleni ogrodów klasztornych, willowych i pałacowych, – wyznaczenie stref zieleni, – nakaz realizacji komponowanej zieleni na gruncie poza obrysem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych (w tym urządzeń budowlanych z nimi związanych), o powierzchni nie mniejszej niż 80% z ustalonej wielkości minimalnego wskaźnika terenu biologicznie czynnego w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów, – wykluczenie możliwości realizacji stanowisk postojowych i garaży podziemnych w terenach zieleni urządzonej oraz w strefach zieleni, – zagospodarowanie wód opadowych poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji, z uwzględnieniem rozwiązań: ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu, spowalniających odpływ do odbiornika do ilości jaka powstaje na terenie przed zagospodarowaniem (przy współczynniku spływu 0,1), zwiększających retencję, ochrony podziemnych kondygnacji zabytkowych budynku 	<p>nasadzenia kompensacyjne, wykorzystywanie rozwiązań błękitnej infrastruktury</p> <p>pielęgnacja terenów zieleni, zapobieganie dewastacjom,</p> <p>rozmieszczanie budek lęgowych, poidel i karmników dla zwierząt,</p> <p>kultywacja gleb w terenach niezabudowanych</p>

uciążliwości związane z prowadzeniem robót budowlanych – emisja spalin, pylenie, wibracje	– ograniczenie możliwości zabudowy m.in. poprzez zachowanie terenów zieleni, wyznaczenie stref uzupełnienia zabudowy, wyznaczenie stref zieleni	zastosowanie odpowiednich rozwiązań technologicznych w trakcie prac budowlanych
zwiększenie oddziaływań pól elektromagnetycznych	– ustalenie zasady lokalizacji obiektów i urządzeń budowlanych z zakresu elektroenergetyki i telekomunikacji z nakazem uwzględniania ochrony zdrowia ludności przed oddziaływaniem (promieniowaniem) pól elektromagnetycznych, – zakaz lokalizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych, – ustala się budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznej jako sieć doziemną	–

Z uwagi na wysoki stopień zagospodarowania obszaru projektu planu w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko proponuje się rozważenie wprowadzenia nakazu wykorzystania rozwiązań błękitnej infrastruktury w terenach zieleni urządzonej.

Działania kompensacyjne są pożądane, ale ich realizacja wykracza poza materię planistyczną. Dla przedsięwzięć z katalogu „przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko” dopuszczonych w projekcie, w przypadku zidentyfikowania negatywnych oddziaływań konkretnych rozwiązań, działania kompensacyjne określone powinny być w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji poszczególnych inwestycji.

Nie identyfikuje się znacząco negatywnych oddziaływań na cele ochrony obszarów Natura 2000, które mogłyby być rezultatem realizacji ustaleń analizowanego projektu planu. Wobec powyższego nie określa się rozwiązań zapobiegających, ograniczających oraz mających na celu kompensację przyrodniczą w tym zakresie.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w odniesieniu do obszaru Natura 2000

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000, a także integralności tych obszarów, w niniejszej prognozie nie określa się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Biorąc pod uwagę podstawowe cele sporządzanego planu, specyfikę, odporność i stan środowiska przyrodniczego obszaru opracowania oraz możliwy wpływ ustaleń planu na komponenty środowiska, proponuje się objąć analizą skutków realizacji postanowień planu, a później monitoringiem określonym w art. 55 ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, następujące komponenty środowiska:

Tab. 9. Proponowany zakres i metody analizy wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska.

przedmiot analiz / komponent środowiska	metoda / źródła informacji	częstotliwość	uwagi
klimat akustyczny	z wykorzystaniem „mapy hałasu” sporządzanej w cyklu 5-cio letnim	co 5 lat	-
teren biologicznie czynny	- klasyfikacja obiektowa (mapa pokrycia terenu – na podstawie zdjęć lotniczych lub zobrażeń satelitarnych) - ewidencja – budynki, krawędzie ulic - MSIP	co 5 lat	stan wyjściowy - inwentaryzacja urbanistyczna na potrzeby opracowywania planu miejscowego, opracowanie ekofizjograficzne

Proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego, a w następstwie możliwego monitoringu, nie należy utożsamiać z monitoringiem bezpieczeństwa lub porządku i czystości w miejscach publicznych.

10. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie prognozuje się możliwości występowania oddziaływań transgranicznych.

11. Wnioski

1. Obszar „Nowy Świat” obejmuje tereny położone w centrum Krakowa. Przeważająca część obszaru zlokalizowana jest w granicach Dzielnicy I Stare Miasto (jednostka ewidencyjna Śródmieście), niewielka północno-zachodnia część położona jest na terenie Dzielnicy V Krowodrza (jednostka ewidencyjna Krowodrza), a południowo-zachodnia na terenie Dzielnicy VII Zwierzyniec (jednostka ewidencyjna Krowodrza). Powierzchnia omawianego obszaru wynosi 42,8 ha.
2. Analizowany projekt planu dotyczy obszaru położonego w ścisłym centrum Krakowa o bardzo wysokich wartościach historycznych i kulturowych. Znajduje się w całości w granicach obszaru uznanego za pomnik historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta”, w całości w strefie buforowej historycznego centrum Krakowa wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz w granicach trzech układów urbanistycznych: „Nowy Świat”, „Piasek” i zachodniej części Alei Trzech Wieszczów.
3. Zdecydowana większość budynków to obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków.
4. W obszarze objętym projektem planu nie ma powierzchniowych form ochrony przyrody, nie stwierdzono również występowania chronionych gatunków roślin na stanowiskach naturalnych. Występują tu natomiast chronione gatunki zwierząt.
5. W analizowanym projekcie planu w przeważającej części uwzględnia się istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenów – wyznaczono głównie tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej, zabudowy usługowej oraz zieleni urządzonej. W terenach tych przeznaczenie podstawowe zostało zróżnicowane w zależności od pełnionych funkcji. W zakresie terenów zieleni urządzonej największy udział mają tereny przeznaczone pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym oraz pod publicznie dostępne parki, skwery.
6. W związku z realizacją ustaleń projektu planu możliwe będzie powstanie niewielkiej ilości nowych budynków. Zasadniczo będą to budynki w drugiej linii zabudowy (oficyny), ale pojedyncze budynki mogą powstać również w pierzei ulic. Możliwa jest również likwidacja istniejących obiektów, a w ich miejsce realizacja nowych. Nowa zabudowa

może być realizowana jedynie w obrębie wyznaczonych w projekcie planu *stref uzupełnienia zabudowy*.

7. W odniesieniu do istniejących budynków, w większości wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków zastosowano szczegółowe zapisy. Część budynków objęta jest ochroną bryły i/lub gabarytu, natomiast większość objęta jest ochroną pełną (ochroną bryły i gabarytu wraz z dodatkowymi ustaleniami). Dla części budynków projekt planu dopuszcza możliwość nadbudowy. Zakres możliwych przekształceń został szczegółowo określony w odniesieniu do każdego budynku.
8. Najistotniejsze elementy struktury środowiska przyrodniczego w obszarze projektowanego planu podlegają ochronie przed degradacją poprzez wydzielenie ich jako osobnych terenów zieleni urządzonej oraz wyznaczenie *stref zieleni* na znacznej części powierzchni obszaru.
9. W ramach ustaleń projektu planu do ochrony wskazane zostały również liczne egzemplarze drzew. W perspektywie nastąpi uzupełnienie zieleni przyulicznej w związku z realizacją i kształtowaniem szpalerów drzew, co wpłynie korzystnie na zasoby środowiska przyrodniczego poprzez wzbogacenie w zieleń pełniącą potencjalnie funkcje siedliskowe i sprzyjające lokalnym powiązaniom ekologicznym.
10. Z uwagi na deficyt miejsc parkingowych, w projekcie planu poza lokalizacją stanowisk postojowych naziemnych wprowadza się dopuszczenie realizacji garażu podziemnego. Jego realizacja możliwa jest w terenie KP.2 z uwzględnieniem nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych przedstawionych na rysunku projektu planu. W projekcie planu dopuszczono również utrzymanie istniejących garaży podziemnych bez możliwości ich rozbudowy.
11. Ze względu na występujące wartości, krajobraz jest jednym z najbardziej wrażliwych elementów środowiska obszaru. Z uwagi na utrwalone zagospodarowanie większości obszaru zmiany wynikać będą z możliwych uzupełnień w kwartałach zabudowy, powodowane głównie rozbudową istniejących budynków (w tym oficyn) oraz nadbudową części kamienic, a punktowo również realizacją całkowicie nowych budynków.
12. Ocenia się, iż przyjęte w projekcie planu rozwiązania przyczynią się do zachowania charakteru obszaru, zabezpieczając go przed niekontrolowanymi przekształceniami. Ponadto, zdecydowana większość istniejącej obecnie zieleni, siedlisk oraz powierzchni biologicznie czynnych może zostać zachowana, a warunki wzrostu cennych drzew nie powinny ulec pogorszeniu.
13. Większość obszaru objętego projektem planu (poza fragmentem w południowej części) znajduje się w prognozowanym zasięgu odwodnienia studniami bariery odwadniającej.
14. Uwzględniając przyrodnicze predyspozycje dla obszaru sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” wskazane w ramach opracowania ekofizjograficznego, ustalenia analizowanego projektu planu ocenia się jako zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.
15. W granicach projektu planu nie występują obszary Natura 2000. Wskutek realizacji ustaleń planu nie identyfikuje się znacząco negatywnych oddziaływań na cele ich ochrony, dlatego nie określa się rozwiązań zapobiegających, ograniczających oraz mających na celu kompensację przyrodniczą.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” ma na celu identyfikację i przedstawienie możliwych zmian w przestrzeni i środowisku obszaru, jakie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu. W prognozie wskazuje się negatywne i pozytywne dla środowiska skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu oraz ewentualne zagrożenia i konflikty mogące wystąpić w przyszłości. Zawartość dokumentu prognozy określa ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023.1094) (art. 51 ust. 2). Zgodnie z wymogami przywołanej ustawy, zakres niniejszej prognozy oraz stopień szczegółowości informacji został uzgodniony z właściwymi organami: Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. W dokumencie prognozy zawarto kolejno: określenie aktualnego stanu środowiska oraz jego zasobów i wartości, przedstawienie zapisów projektu planu, a także ich powiązanie z dokumentami zawierającymi cele ochrony środowiska, analizę ustaleń projektu planu, a następnie identyfikację, charakterystykę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, zmian w środowisku, jakie mogą wystąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz przewidywanych znaczących oddziaływań.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977) z uwzględnieniem przepisów odrębnych. Zawiera kolejno: przepisy ogólne, ustalenia obowiązujące na całym obszarze planu (w tym: zasady zagospodarowania terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i kształtowania zabudowy, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, zasady modernizacji (utrzymania, przebudowy, remontu), rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, a także zasady utrzymania, przebudowy, remontu, rozbudowy i budowy układu komunikacyjnego) oraz ustalenia szczegółowe dotyczące przeznaczenia poszczególnych terenów i zasad ich zagospodarowania.

Obszar objęty granicami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” obejmuje tereny położone w centrum Krakowa. Przeważająca część obszaru zlokalizowana jest w granicach Dzielnicy I Stare Miasto, niewielka północno-zachodnia część położona jest na terenie Dzielnicy V Krowodrza, a południowo-zachodnia na terenie Dzielnicy VII Zwierzyniec. Obszar zajmuje powierzchnię 42,8 ha.

Obszar charakteryzuje się bardzo wysokimi wartościami historycznymi i kulturowymi. Znajduje się w całości na terenie pomnika historii „Kraków – Historyczny Zespół Miasta” w całości w strefie buforowej historycznego centrum Krakowa wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz w granicach trzech układów urbanistycznych: „Nowy Świat”, „Piasek” i zachodniej części Alei Trzech Wieszców.

W analizowanym projekcie planu w przeważającej części uwzględnia się istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenów. W obszarze występuje zabudowa mieszkaniowa i usługowa – zarówno o funkcji wyłącznie mieszkaniowej lub wyłącznie usługowej, jak również mieszkaniowo-usługowej. Zabudowa zlokalizowana jest głównie w układach pierzejowych (wraz z oficynami) tworzących zwarte kwartały z wnętrzami podwórkowymi. Znajduje się tu również zabudowa o funkcji usługowej z zakresu usług nauki lub szkolnictwa wyższego, usług sakralnych oraz oświaty i wychowania, licznie występują hotele, hostele, lokale handlowe i gastronomiczne. Zdecydowana większość budynków to obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków. W zakresie terenów zieleni urządzonej największy udział mają tereny przeznaczone pod ogrody towarzyszące założeniom klasztornym oraz pod publicznie dostępne parki, skwery.

W związku z realizacją ustaleń projektu planu możliwe będzie powstanie niewielkiej ilości nowych budynków. Zasadniczo będą to budynki w drugiej linii zabudowy (oficyny), ale pojedyncze budynki mogą powstać również w pierzei ulic. Możliwa jest również likwidacja istniejących obiektów, a w ich miejsce realizacja nowych. Nowa zabudowa może być realizowana jedynie w obrębie wyznaczonych w projekcie planu *stref uzupełnienia zabudowy*.

W odniesieniu do istniejących budynków, w większości wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków zastosowano szczegółowe zapisy. Część budynków objęta jest ochroną bryły i gabarytu, natomiast większość objęta jest ochroną pełną (ochroną bryły i gabarytu wraz z dodatkowymi ustaleniami). Dla części budynków projekt planu dopuszcza możliwość nadbudowy. Zakres możliwych przekształceń został szczegółowo określony w odniesieniu do każdego budynku oraz przedstawiony na rysunku prognozy.

W obszarze objętym projektem planu nie ma powierzchniowych form ochrony przyrody, nie stwierdzono również występowania chronionych gatunków roślin na stanowiskach naturalnych, występują tu natomiast chronione gatunki zwierząt. Do najcenniejszych zasobów środowiska w obszarze opracowania należą ogrody przyklasztorne związane z klasztorami – zwłaszcza Braci Mniejszych Kapucynów oraz Siostr Felicjanek. Są to największe zwarte tereny zieleni na obszarze opracowania. Tereny te w projekcie planu zostały wyznaczone jako tereny zieleni urządzonej, o podstawowym przeznaczeniu pod ogrody towarzyszące założeniom klasztorным (ZPs). W zakresie ochrony terenów zieleni, wyznaczono również tereny o przeznaczeniu podstawowym pod publicznie dostępne parki, skwery (ZP.1 – ZP.10) oraz pod zieleń towarzyszącą obiektom budowlanym, ogrody i zieleńce – otoczenie ogrodowe historycznych pałaców lub willi miejskich (ZPz.1 – ZPz.4).

Ważnym ustaleniem w obszarze projektu planu jest również zabezpieczenie terenów zieleni poprzez wyznaczenie *stref zieleni* obejmujących większość istniejącej obecnie powierzchni biologicznie czynnej i zieleni wysokiej. W ramach ustaleń projektu planu ochronie podlegają również liczne egzemplarze drzew, które na rysunku planu zaznaczono jako *drzewa wskazane do ochrony*.

Z uwagi na deficyt miejsc parkingowych, w projekcie planu poza lokalizacją stanowisk postojowych naziemnych wprowadza się dopuszczenie realizacji garażu podziemnego. Ich realizacja możliwa jest w terenie KP.2 z uwzględnieniem nieprzekraczalnych linii lokalizacyjnych przedstawionych na rysunku projektu planu. W projekcie planu dopuszczono również utrzymanie istniejących garaży podziemnych bez możliwości ich rozbudowy. W terenach zieleni urządzonej oraz *strefach zieleni* wykluczono możliwość realizacji stanowisk postojowych.

Większość obszaru objętego projektem planu (poza fragmentem w południowej części) znajduje się w prognozowanym zasięgu odwodnienia studniami bariery odwadniającej.

Ocenia się, iż przyjęte w projekcie planu rozwiązania przyczynią się do zachowania charakteru obszaru, zabezpieczając go przed niekontrolowanymi przekształceniami. Ponadto, zdecydowana większość istniejącej obecnie zieleni, siedlisk oraz powierzchni biologicznie czynnych może zostać zachowana, a warunki wzrostu cennych drzew nie powinny ulec pogorszeniu.

Załącznik 1 Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko

Oświadczenie

Ja, niżej podpisana **Anna Kwiatek** oświadczam, iż będąc autorem

Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat”

spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 2373 z późn. zm.);

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kraków, 06.05.2022 r.

Miejscowość, data

.....
podpis